

**นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ของบริษัทจดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย**

นางอัจฉรา เบญญาอภิกุล

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2551

**Accounting Policy for Property, Plant and Equipment of Listed Companies in
the Stock Exchange of Thailand**

Mrs. Atchara Benyaapikul

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Business Administration
School of Management Science
Sukhothai Thammathirat Open University

2008

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ของบริษัท

จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ผู้ศึกษา นางอังฉรา เบญญาอภิกุล **ปริญญา** บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์สุนา สิทธิเลิศประสิทธิ์ **ปีการศึกษา** 2551

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษามาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้องกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (2) ศึกษา นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจำแนกตามหมวดธุรกิจ (3) เปรียบเทียบการเลือกใช้นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยตามหมวดธุรกิจ และ (4) ศึกษาผลการเปลี่ยนแปลงมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์จากการเลือกใช้นโยบายการบัญชี

กลุ่มตัวอย่างคือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 25 หมวดธุรกิจ จำนวน 217 บริษัท เครื่องมือที่ใช้เป็นกระดาศทำการสำหรับการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์จากงบการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงินประจำปี 2550 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่และร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า (1) มาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้องกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ กำหนดให้บันทึกมูลค่าเริ่มแรกของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์เป็นสินทรัพย์ด้วยราคาทุน และวัดมูลค่า ณ วันที่ในงบการเงินด้วยราคาทุนหักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่า หรืออาจแสดงด้วยราคาที่ดีใหม่ รวมทั้งให้ทางเลือกในการนำต้นทุนการกู้ยืมที่เกี่ยวข้องกับการได้มา มารวมเป็นต้นทุนของสินทรัพย์ (2) บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีวิธีวัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ในงบการเงิน 3 วิธี คือ วิธีราคาที่ดีใหม่ วิธีราคาทุน และวิธีราคาที่ดีใหม่ร่วมกับราคาทุน นอกจากนี้ มีวิธีการคำนวณค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์ 4 วิธี คือ วิธีเส้นตรง วิธีจำนวนผลผลิต วิธียอดลดลง และวิธีอัตราที่เพิ่มขึ้น (3) บริษัทส่วนใหญ่วัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ด้วยราคาทุน และคำนวณค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานโดยประมาณ (4) ผลการเปลี่ยนแปลงมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ที่เกิดจากการตีราคาใหม่และการพิจณาดี้อยค่า อาจมีจำนวนที่มีนัยสำคัญเมื่อเทียบกับมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ ณ วันที่ในงบการเงิน

คำสำคัญ นโยบายการบัญชี ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษานโยบาย การบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับการอนุเคราะห์อย่างดียิ่งจากรองศาสตราจารย์ สุณา สิทธิเลิศประสิทธิ์ อาจารย์ที่ปรึกษา และ รองศาสตราจารย์สุชาดา สถาวรวงศ์ กรรมการใน คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ ซึ่งทั้งสองท่านได้กรุณาสละเวลาให้ความรู้ แนวคิด และ คำแนะนำต่าง ๆ ทำให้รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยความเรียบร้อย ผู้วิจัย รู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์ทั้งสองท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และทุกคนในครอบครัว ที่คอยสนับสนุนและ ให้กำลังใจเพื่อให้การศึกษาค้นคว้าอิสระสำเร็จได้ด้วยดี

ผู้วิจัยหวังว่ารายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้จะได้เป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจและผู้เกี่ยวข้อง หากมีสิ่งใดที่ไม่ครบถ้วนหรือคลาดเคลื่อนไป ผู้วิจัยขอน้อมรับและขออภัยมา ณ โอกาสนี้

อัจฉรา เบญญาภิกุล

ธันวาคม 2551

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
ขอบเขตการศึกษา	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
แนวคิดพื้นฐานสำหรับการจัดทำและนำเสนอการเงิน	6
มาตรฐานการบัญชีไทยเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	9
การคิดค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์	23
กฎหมายและประกาศที่เกี่ยวข้องกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	28
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	30
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	30
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	32
การเก็บรวบรวมข้อมูล	32
การวิเคราะห์ข้อมูล	33
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	34
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป	34
ตอนที่ 2 มาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้องกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	50

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 3 นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ที่บริษัทจดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเลือกใช้	51
ตอนที่ 4 เปรียบเทียบนโยบายการบัญชีการวัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ในงบการเงิน และวิธีการคิดค่าเสื่อมราคา ของบริษัทจดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตามหมวดธุรกิจ	61
ตอนที่ 5 เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ที่เกิดจาก การเลือกใช้ นโยบายการบัญชี	71
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	89
สรุปการวิจัย	89
อภิปรายผล	94
ข้อเสนอแนะ	97
บรรณานุกรม	99
ภาคผนวก	101
กระดาษทำการรวบรวมข้อมูลที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ของบริษัทจดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	102
ประวัติผู้ศึกษา	103

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	31
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง	35
ตารางที่ 4.2 อัตราส่วนการถือครองที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ของบริษัทจดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	36
ตารางที่ 4.3 นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ที่บริษัทจดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเลือกใช้	52
ตารางที่ 4.4 เปรียบเทียบนโยบายการวัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ในงบการเงิน	62
ตารางที่ 4.5 เปรียบเทียบวิธีการคิดค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์	67
ตารางที่ 4.6 เปรียบเทียบผลการเปลี่ยนแปลงมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ที่เกิดขึ้น จากการเลือกใช้ นโยบายการบัญชี	72

ฉ

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดงานวิจัย	3

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นแหล่งระดมทุนและเงินทุนเพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศ ซึ่งมีคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ทำหน้าที่ควบคุมดูแลตลาดหลักทรัพย์และทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการซื้อขายหลักทรัพย์จดทะเบียนและการพัฒนาระบบต่าง ๆ ที่จำเป็น เพื่ออำนวยความสะดวกในการซื้อขายและการเปิดเผยสารสนเทศของบริษัทจดทะเบียนที่สำคัญและจำเป็น เช่น งบการเงิน ซึ่งเป็นสารสนเทศเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานที่มีผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์และสิทธิประโยชน์ของผู้ลงทุน ดังนั้น งบการเงินที่จัดทำอย่างถูกต้อง มีการเปิดเผยข้อมูลที่ครบถ้วนเหมาะสม และเป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป จะสะท้อนให้เห็นถึงฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสด ของกิจการตามที่ควรจะเป็น อีกทั้งยังเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในการนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ เช่น ผู้ใช้งบการเงินภายนอกใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจลงทุนหรือให้กู้ยืม และผู้ใช้งบการเงินภายในใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร เป็นต้น

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เป็นสินทรัพย์ที่ทุกกิจการลงทุนเพื่อใช้เป็นกลไกขับเคลื่อนการดำเนินกิจการ โดยจำนวนการถือครองที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ จะสะท้อนให้เห็นถึงการเติบโตของธุรกิจ หรือการขยายการลงทุนเพื่อรองรับการเติบโตของกิจการนั้นๆ ผู้วิจัยได้ศึกษามาตรฐานการบัญชีไทยฉบับที่ 32 เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ มีการระบุว่า “ตามปกติ ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์เป็นสินทรัพย์ส่วนใหญ่ที่กิจการมีอยู่ ดังนั้น ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ จึงมีความสำคัญในการแสดงฐานะการเงินของกิจการ นอกจากนี้ การกำหนดว่ารายจ่ายใดเป็นรายจ่ายฝ่ายทุนหรือเป็นค่าใช้จ่ายอาจส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของกิจการ” (สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย แก้ไข 2545) อย่างไรก็ตาม มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 32 ดังกล่าว ได้กำหนดให้วัดมูลค่าภายหลังการรับรู้มูลค่าเริ่มแรกด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม และค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ แต่มีแนวทางที่อาจถือปฏิบัติ คืออาจแสดงด้วยราคาที่เป็นใหม่รวมทั้งกำหนดให้คิดค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์อย่างมีระบบตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์ โดยใช้วิธีคิดค่าเสื่อมราคาให้เหมาะสมกับรูปแบบของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่จะได้รับ เช่น

วิธีเส้นตรง วิธียอดคงเหลือลดลง และวิธีจำนวนผลผลิต ผู้วิจัยจึงเห็นว่ารายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ที่กิจการแสดงรายการในงบการเงินมีความสำคัญ เนื่องจากเป็นสินทรัพย์ที่มีมูลค่าสูง แต่กิจการสามารถเลือกวิธีการวัดมูลค่าสินทรัพย์ ณ วันที่ในงบการเงิน และเลือกวิธีการคิดค่าเสื่อมราคา ซึ่งไม่ว่าจะเลือกใช้วิธีการใดต่างก็มีผลกระทบต่อการแสดงรายการในงบการเงิน เช่น งบดุล งบกำไรขาดทุน และงบกระแสเงินสดของกิจการ โดยที่การเลือกใช้ในแต่ละวิธีจะมีผลกระทบต่อต้นทุนในการดำเนินการและยอดคงเหลือของสินทรัพย์ที่แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้ใช้งบการเงินจึงควรทำความเข้าใจในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ รวมทั้งการนำเสนองบการเงินของกิจการ เพื่อให้สามารถนำข้อมูลจากงบการเงินมาใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการศึกษา นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ว่ามีการวัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ในงบการเงิน รวมทั้งมีการคิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีใด มีความเหมือนและแตกต่างกันอย่างไร ในหมวดธุรกิจเดียวกันและต่างหมวดธุรกิจ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้อง เช่น การนำไปใช้เป็นแนวปฏิบัติในการกำหนดนโยบายการบัญชีและวิธีปฏิบัติบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ของกิจการที่อยู่ในหมวดธุรกิจเดียวกันให้เหมาะสมต่อไป

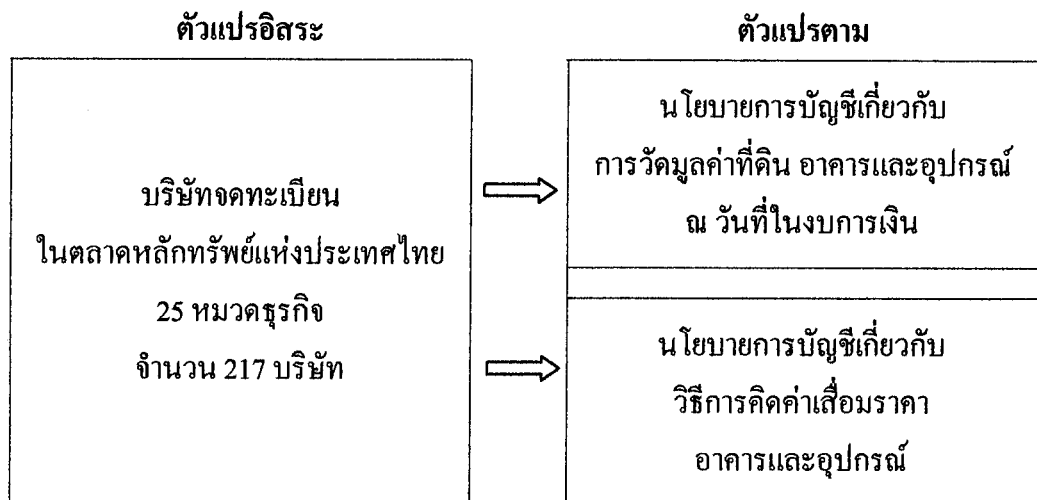
2. วัตถุประสงค์การวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 4 ประการ คือ

- 2.1 เพื่อศึกษามาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้องกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
- 2.2 เพื่อศึกษานโยบายการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำแนกตามหมวดธุรกิจ
- 2.3 เพื่อเปรียบเทียบการเลือกใช้นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยตามหมวดธุรกิจ
- 2.4 เพื่อศึกษาผลการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์จากการเลือกใช้นโยบายการบัญชี

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิด เรื่อง “นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย” ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดงานวิจัย เรื่อง “นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

4. ขอบเขตการศึกษา

4.1 ประชากรที่ศึกษา คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 25 หมวดธุรกิจ ได้แก่ หมวดธุรกิจการเกษตร หมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดแฟชั่น หมวดของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน หมวดของใช้ส่วนตัวและเวชภัณฑ์ หมวดเงินทุนและหลักทรัพย์ หมวดธนาคาร หมวดประกันภัยและประกันชีวิต หมวดวัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร หมวดกระดาษและวัสดุการพิมพ์ หมวดบรรจุภัณฑ์ หมวดปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ หมวดยานยนต์ หมวดพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ หมวดวัสดุก่อสร้าง หมวดเหมืองแร่ หมวดพลังงานและสาธารณูปโภค หมวดการแพทย์ หมวดการท่องเที่ยวและสันทนาการ หมวดขนส่งและโลจิสติกส์ หมวดบริการเฉพาะกิจ หมวดพาณิชย์ หมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ หมวดชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ และ หมวดเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

4.2 ศึกษานโยบายการบัญชีเฉพาะเรื่องที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จากงบการเงินประจำปี พ.ศ. 2550 โดยพิจารณาเนื้อหาในเรื่องของการวัดมูลค่า ณ วันที่ในงบการเงิน และวิธีการคิดค่าเสื่อมราคา จำแนกตามหมวดธุรกิจ

5. นวัตกรรมที่เฉพาะ

5.1 มาตรฐานการบัญชี หมายถึง หลักการบัญชีและวิธีปฏิบัติทางบัญชีที่รับรองทั่วไป หรือมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดตามกฎหมาย เกี่ยวกับการบันทึกรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ การตีราคาใหม่ การพิจารณาคือยค่า รวมถึงวิธีการคิดค่าเสื่อมราคา ที่แนะนำให้กิจการต่าง ๆ ใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการรวบรวม จัดบันทึก จำแนก สรุปผล และรายงานเหตุการณ์เกี่ยวกับฐานะการเงิน และผลการดำเนินงาน

5.2 นโยบายการบัญชี หมายถึง หลักการ หลักเกณฑ์ ประเพณีปฏิบัติ กฎและวิธีปฏิบัติ ในการบันทึกรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ การตีราคาใหม่ การพิจารณาคือยค่า รวมถึงวิธีการคิดค่าเสื่อมราคา ที่ผู้บริหารของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย นำมาใช้ในการจัดทำและนำเสนองบการเงิน

5.3 งบการเงิน หมายถึง รายงานทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน การเปลี่ยนแปลงส่วนของทุน กระแสเงินสด รวมทั้งข้อมูลอื่นเกี่ยวกับกิจการ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินในการตัดสินใจทางเศรษฐกิจ

5.4 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ หมายถึง สินทรัพย์ที่มีตัวตน ซึ่งเข้าเงื่อนไขทุกข้อต่อไปนี้

ก) กิจการมีไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในการผลิต เพื่อใช้ในการจำหน่ายสินค้า หรือให้บริการ เพื่อให้เช่า หรือเพื่อใช้ในการบริหารงาน

ข) กิจการคาดว่าจะใช้ประโยชน์มากกว่าหนึ่งรอบปีบัญชี

5.5 ราคาที่ตีใหม่ หมายถึง มูลค่ายุติธรรม ณ วันที่มีการตีราคาใหม่หักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสมที่คำนวณได้จากมูลค่ายุติธรรมนั้น และค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ ซึ่งการตีราคาดังกล่าว ต้องทำโดยสม่ำเสมอเพื่อให้ราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ที่แสดงอยู่ในงบการเงินมีความแตกต่างจากมูลค่ายุติธรรมอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ หากกิจการเลือกตีราคาที่ดิน อาคารและอุปกรณ์รายการใดรายการหนึ่ง กิจการต้องตีราคาที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ทุกรายการที่จัดอยู่ในประเภทเดียวกับรายการที่เลือกตีราคาใหม่ การที่มาตรฐานการบัญชีกำหนดให้ตีราคาใหม่สำหรับทุกรายการที่จัดอยู่ในประเภทเดียวกันนั้น เพื่อมิให้มีการเลือกตีราคาเฉพาะสินทรัพย์บางรายการ

5.6 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2517 มีหน้าที่ดำเนินงานหลักในการรับหลักทรัพย์จดทะเบียนและดูแลการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียน การซื้อขายหลักทรัพย์และการกำกับดูแลการซื้อขายหลักทรัพย์ การกำกับดูแลบริษัทสมาชิกในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายหลักทรัพย์ ตลอดจนจนถึงการเผยแพร่ข้อมูลและการส่งเสริมความรู้ให้แก่ผู้ลงทุน

5.7 บริษัท หมายถึง บริษัทที่มีหุ้นสามัญจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในหมวดธุรกิจต่าง ๆ 25 หมวดธุรกิจ จำนวน 217 บริษัท

5.8 ราคาหุ้น หมายถึง ราคาหุ้นเดิมของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ซึ่งบันทึกเป็นสินทรัพย์ด้วยจำนวนเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดที่จ่ายไปหรือบันทึกด้วยมูลค่ายุติธรรมของสิ่งที่นำไปแลกสินทรัพย์มา ณ เวลาที่ได้มา

5.9 การค้ำยืม หมายถึง รายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ มีมูลค่าตามบัญชีสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน

5.10 วิธีการคิดค่าเสื่อมราคา หมายถึง การปรับมูลค่าของอาคารและอุปกรณ์ให้ลดลงตามสภาพ เพื่อใ้ผู้ใช้งบการเงินแสดงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานตามที่ควร โดยมีวิธีการคำนวณที่นิยมใช้กัน คือ (1) วิธีเส้นตรง (2) วิธีจำนวนผลผลิต (3) วิธียอดลดลง (4) วิธีอัตราที่เพิ่มขึ้น (5) วิธีคิดรวมกันเป็นหมู่ และ (6) วิธีของคงเหลือ

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาในครั้งนี้ มีประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับดังต่อไปนี้คือ

6.1 เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินมีความรู้ ความเข้าใจ ถึงนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในหมวดธุรกิจต่าง ๆ

6.2 เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินทราบถึงผลการเปลี่ยนแปลงมูลค่าสินทรัพย์ จากการเลือกใช้นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่แตกต่างกัน และมีความมั่นใจในการนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ที่แสดงรายการในงบการเงินไปใช้ประโยชน์

6.3 เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมและการพัฒนาความรู้ความเข้าใจให้กับผู้บริหารและนักบัญชี ในการตัดสินใจกำหนดนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ให้กับกิจการ

6.4 เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการบัญชีและวิธีปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ สำหรับผู้เริ่มกิจการใหม่ในหมวดธุรกิจเดียวกัน ทั้งกรณีเป็นบริษัทที่จะเข้ามาจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ หรือบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษา นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ของ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากมาตรฐานการบัญชี ตำราวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาครั้งนี้ โดยจะนำเสนอในเรื่องต่อไปนี้

1. แนวคิดพื้นฐานสำหรับการจัดทำและนำเสนองบการเงิน
2. มาตรฐานการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
3. การคิดค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์
4. กฎหมายและประกาศที่เกี่ยวข้องกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดพื้นฐานสำหรับการจัดทำและนำเสนองบการเงิน

การจัดทำบัญชีเพื่อการนำเสนองบการเงินที่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ใช้งบการเงิน ซึ่งเรียกว่า การบัญชีการเงิน (Financial Accounting) มีแนวคิดพื้นฐานจากการจัดทำและนำเสนอ งบการเงิน หรือที่เรียกว่า “แม่บทการบัญชี” ซึ่งเน้นถึงการจัดทำและนำเสนองบการเงินอย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง เพื่อตอบสนองความต้องการข้อมูลของผู้ใช้งบการเงิน ซึ่งเป็นเจ้าของทุนที่นำมาลงทุนใน กิจการเป็นหลัก ได้แก่ เจ้าหนี้และผู้ถือหุ้น ทั้งนี้ แม่บทการบัญชีไม่ได้กำหนดมาตรฐานสำหรับการ วัดค่าหรือการเปิดเผยข้อมูลเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ อย่างไรก็ตาม มีการอธิบายถึงแนวคิดพื้นฐาน ในเรื่องต่างๆ ได้แก่ วัตถุประสงค์ของงบการเงิน ข้อสมมติในการจัดทำงบการเงิน ลักษณะเชิง คุณภาพของงบการเงิน ข้อจำกัดของลักษณะเชิงคุณภาพ การรับรู้รายการ การวัดค่าขององค์ประกอบ ของงบการเงิน และแนวคิดเรื่องทุนและการรักษาระดับทุน

แม่บทการบัญชีได้กำหนดให้แสดงองค์ประกอบของงบการเงินที่แสดงถึงฐานะการเงิน ไว้ในงบดุล และให้แสดงองค์ประกอบของงบการเงินที่เกี่ยวข้อง โดยตรงกับการวัดผลการดำเนินงาน ในงบกำไรขาดทุน ดังต่อไปนี้

1.1 องค์ประกอบของงบการเงิน

องค์ประกอบของงบการเงิน คือ ประเภทของรายการทางบัญชีที่แยกแยะตามลักษณะเชิงเศรษฐกิจ องค์ประกอบของงบการเงินมี 5 ประเภท โดยแบ่งเป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการวัดฐานะการเงินในงบดุล ได้แก่ สินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น และองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลการดำเนินงานในงบกำไรขาดทุน ได้แก่ รายได้ และค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ แม่บทการบัญชีได้ให้คำนิยามขององค์ประกอบของงบการเงินทั้ง 5 ประเภทไว้ดังนี้

1.1.1 สินทรัพย์ หมายถึง ทรัพยากรที่อยู่ในความควบคุมของกิจการ ทรัพยากรดังกล่าวเป็นผลของเหตุการณ์ในอดีตและกิจการคาดว่าจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจากทรัพยากรนั้นในอนาคต

1.1.2 หนี้สิน หมายถึง ภาระผูกพันในปัจจุบันของกิจการซึ่งเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีต ซึ่งการชำระภาระผูกพันนั้นคาดว่าจะส่งผลให้กิจการต้องสูญเสียทรัพยากรที่มีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ

1.1.3 ส่วนของผู้ถือหุ้น หมายถึง ส่วนได้ส่วนเสียคงเหลือในสินทรัพย์ของกิจการ หลังจากหักหนี้สินทั้งสิ้นออกแล้ว

1.1.4 รายได้ หมายถึง การเพิ่มขึ้นของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในรอบระยะเวลาบัญชีในรูปกระแสเข้าหรือการเพิ่มค่าของสินทรัพย์หรือการลดลงของหนี้สิน อันส่งผลให้ส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ ไม่รวมถึงเงินทุนที่ได้รับจากผู้มีส่วนร่วมในส่วนของเจ้าของ

1.1.5 ค่าใช้จ่าย หมายถึง การลดลงของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในรอบระยะเวลาบัญชี ในรูปกระแสออกหรือการลดค่าของสินทรัพย์หรือการเพิ่มขึ้นของหนี้สิน อันส่งผลให้ส่วนของผู้ถือหุ้นลดลง ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการแบ่งปันส่วนทุนให้กับผู้มีส่วนร่วมในส่วนของเจ้าของ

1.2 การรับรู้รายการองค์ประกอบของงบการเงิน

การรับรู้รายการ เป็นกระบวนการของการบันทึกรายการต่าง ๆ ในงบดุล หรืองบกำไรขาดทุน หากรายการนั้นเป็นไปตามคำนิยามขององค์ประกอบและเข้าเกณฑ์การรับรู้รายการทั้ง 2 ข้อ ดังต่อไปนี้

1.2.1 มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตของรายการดังกล่าวจะเข้าหรือออกจากกิจการ

1.2.2 กิจการสามารถวัดค่าต้นทุน หรือมูลค่าของรายการเหล่านั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ

รายการที่ไม่เข้าเกณฑ์การรับรู้ ณ เวลาหนึ่ง อาจเปลี่ยนมาเข้าเกณฑ์การรับรู้ในเวลาต่อมาเนื่องจากสถานการณ์เปลี่ยนไป อย่างไรก็ตาม กิจการอาจต้องเปิดเผยรายการที่ไม่เข้าเกณฑ์การรับรู้รายการ หากรายการดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ

1.3 การวัดมูลค่าองค์ประกอบของงบการเงิน

การวัดมูลค่า คือการกำหนดจำนวนเงินเพื่อบันทึกรายการต่าง ๆ ในงบดุล และงบกำไรขาดทุน การวัดมูลค่าจะเกี่ยวข้องกับการเลือกใช้เกณฑ์ในการวัดค่าต่าง ๆ ที่อาจแตกต่างกันและมีลักษณะที่ไม่เหมือนกัน แม้บทการบัญชีได้กำหนดเกณฑ์ในการวัดค่าสินทรัพย์และหนี้สินไว้ 4 ค่า ได้แก่ ราคาทุนเดิม ราคาทุนปัจจุบัน มูลค่าที่จะได้รับ และมูลค่าปัจจุบัน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.3.1 ราคาทุนเดิม (historical cost) หมายถึง การบันทึกสินทรัพย์ด้วยจำนวนเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดที่จ่ายไปหรือบันทึกด้วยมูลค่ายุติธรรมของสิ่งทีนำไปแลกเปลี่ยนสินทรัพย์มา ณ เวลาที่ได้มาซึ่งสินทรัพย์ และการบันทึกหนี้สินด้วยจำนวนเงินที่ได้รับจากการก่อภาระผูกพันหรือบันทึกด้วยจำนวนเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสด ที่คาดว่าจะต้องจ่ายเพื่อชำระหนี้สินที่เกิดจากการดำเนินงานตามปกติของกิจการ

1.3.2 ราคาทุนปัจจุบัน (current cost) หมายถึง การแสดงสินทรัพย์ด้วยจำนวนเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดที่ต้องจ่ายในขณะนั้นเพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์ชนิดเดียวกัน หรือสินทรัพย์ที่เท่าเทียมกัน และการแสดงหนี้สินด้วยจำนวนเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดที่ต้องใช้ชำระภาระผูกพันในขณะนั้น

1.3.3 มูลค่าที่จะได้รับ (realized or settlement value) หมายถึง การแสดงสินทรัพย์ด้วยจำนวนเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดที่อาจได้มาในขณะนั้น หากกิจการขายสินทรัพย์โดยมิใช่การบังคับขายและการแสดงหนี้สินด้วยมูลค่าที่ต้องจ่ายคืนหรือด้วยจำนวนเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดที่คาดว่าจะต้องจ่ายเพื่อชำระหนี้สินที่เกิดจากการดำเนินงานตามปกติ

1.3.4 มูลค่าปัจจุบัน (present value) หมายถึง การแสดงสินทรัพย์ด้วยมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดรับสุทธิในอนาคตซึ่งคาดว่าจะได้รับในการดำเนินงานตามปกติของกิจการ และการแสดงหนี้สินด้วยมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดจ่ายสุทธิซึ่งคาดว่าจะต้องจ่ายในการชำระหนี้สินภายใต้การดำเนินงานตามปกติของกิจการ

จากรายละเอียดข้างต้น ซึ่งแม้บทการบัญชีได้กำหนดแนวทางให้ยึดถือปฏิบัติเกี่ยวกับองค์ประกอบของงบการเงิน การรับรู้รายการ และการวัดมูลค่าองค์ประกอบของงบการเงิน ดังนั้นรายการซึ่งเกี่ยวข้องกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ จึงต้องถือปฏิบัติตามแม้บทการบัญชี และมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นการถือปฏิบัติในทางเดียวกัน

2. มาตรฐานการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

มาตรฐานการบัญชีที่กำหนดวิธีปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ได้แก่ มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 32 เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ อย่างไรก็ตาม มีมาตรฐานการบัญชีฉบับอื่นที่เกี่ยวข้องกับวิธีปฏิบัติบัญชีในเรื่องดังกล่าว ได้แก่ มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง สัญญาเช่า มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 33 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม และมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์

2.1 มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 32 เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (แก้ไข 2545 ให้มีผลบังคับใช้สำหรับงวดบัญชีที่เริ่มต้นในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2550)

มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ที่จะกำหนดวิธีปฏิบัติทางบัญชีสำหรับรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เพื่อที่ผู้ใช้งบการเงินจะได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการลงทุนนั้น

2.1.1 คำจำกัดความที่สำคัญเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

(1) **ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์** หมายถึง สินทรัพย์ที่มีตัวตน ซึ่งเข้าเงื่อนไขทุกข้อต่อไปนี้

ก) กิจการมีไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในการผลิต เพื่อใช้ในการจำหน่ายสินค้า หรือให้บริการ เพื่อให้เช่า หรือเพื่อใช้ในการบริหารงาน

ข) กิจการคาดว่าจะใช้ประโยชน์มากกว่าหนึ่งรอบปีบัญชี

(2) **ค่าเสื่อมราคา** หมายถึง การปันส่วนมูลค่าเสื่อมสภาพของสินทรัพย์อย่างมีระบบตลอดอายุการใช้งาน

(3) **มูลค่าเสื่อมสภาพ** หมายถึง ต้นทุนของสินทรัพย์ หรือมูลค่าอื่นที่ใช้แทนราคาทุน หักด้วยมูลค่าสินทรัพย์คงเหลือที่ประมาณไว้

(4) **อายุการใช้งาน** หมายถึง ระยะเวลาที่กิจการคาดว่าจะใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์นั้น หรือจำนวนผลผลิตหรือจำนวนหน่วยอื่นในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งกิจการคาดว่าจะได้รับจากการใช้สินทรัพย์

(5) **ราคาทุน** หมายถึง จำนวนเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสด หรือมูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนอื่นที่กิจการให้เพื่อแลกเปลี่ยนกับการได้รับสินทรัพย์ ณ ขณะที่ได้มาหรือขณะที่ก่อสร้าง

(6) ขาดทุนจากการด้อยค่า หมายถึง จำนวนของมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ ที่มากกว่าจำนวนที่คาดว่าจะได้รับคืนจากสินทรัพย์นั้น

(7) มูลค่าตามบัญชี หมายถึง มูลค่าของสินทรัพย์ที่รับรู้ไว้ในงบดุล หลังจากหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเพื่อการด้อยค่าสะสม

2.1.2 การรับรู้ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

รายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ต้องรับรู้เป็นสินทรัพย์ในงบดุลเมื่อเป็นไปตามเงื่อนไขทุกข้อต่อไปนี้

(1) มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่รายการนั้นจะให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจต่อกิจการในอนาคต

(2) กิจการสามารถกำหนดราคาทุนของรายการนั้น ได้อย่างน่าเชื่อถือ

2.1.3 การวัดมูลค่าเริ่มแรกของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

กิจการต้องบันทึกมูลค่าเริ่มแรกของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่เข้าเกณฑ์การรับรู้เป็นสินทรัพย์โดยใช้ราคาทุน

2.1.4 ส่วนประกอบของราคาทุน

ราคาทุนของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ประกอบด้วย

(1) ราคาซื้อหักด้วยส่วนลดการค้าและเงินที่ได้รับคืนจากผู้ขาย

(2) ต้นทุนทางตรงอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดหาสินทรัพย์เพื่อให้ได้สินทรัพย์

ที่พร้อมจะใช้งานตามประสงค์ เช่น

(2.1) ภาษีนำเข้า ภาษีซื้อที่ขอคืน ไม่ได้

(2.2) ต้นทุนการเตรียมสถานที่

(2.3) ต้นทุนการขนส่งเริ่มแรกและการเก็บรักษา

(2.4) ต้นทุนการติดตั้ง

(2.5) ค่าธรรมเนียมวิชาชีพ เช่น ค่าจ้างสถาปนิก และค่าจ้างวิศวกร

(2.6) ประมาณการรายจ่ายในการรื้อหรือขนไปทิ้ง และการบูรณะ

สถานที่ภายหลังการเลิกใช้ทรัพย์สิน

2.1.5 รายจ่ายภายหลังการได้มาซึ่งสินทรัพย์

กิจการต้องบันทึกรายจ่ายที่เกิดขึ้นภายหลังเกี่ยวกับรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เป็นส่วนหนึ่งของราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้อง หากรายจ่ายนั้นจะทำให้กิจการได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต จากสินทรัพย์เพิ่มขึ้นจากมาตรฐานการปฏิบัติงานเดิมที่เคยประเมินไว้ ส่วนรายจ่ายประเภทอื่นที่เกิดขึ้นภายหลังต้องบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดขึ้นทันที

2.1.6 การวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้มูลค่าเริ่มแรก

(1) แนวทางที่กำหนดให้ถือปฏิบัติ

กิจการต้องแสดงรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ด้วยราคาทุนหักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสม และค่าเพื่อการค้าย่อย

(2) แนวทางที่อาจเลือกปฏิบัติ

รายการที่เป็นที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ หลังจากที่ได้รับรู้เป็นสินทรัพย์เมื่อเริ่มแรกอาจแสดงด้วยราคาที่ตีใหม่ ราคาที่ตีใหม่ หมายถึง มูลค่ายุติธรรม ณ วันที่มีการตีราคาใหม่หักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสมที่คำนวณได้จากมูลค่ายุติธรรมนั้น และค่าเพื่อการค้าย่อยของสินทรัพย์ ซึ่งการตีราคาดังกล่าวต้องทำโดยสม่ำเสมอเพื่อมิให้ราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ที่แสดงอยู่ในงบการเงินมีความแตกต่างจากมูลค่ายุติธรรมอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ หากกิจการเลือกตีราคาที่ดิน อาคารและอุปกรณ์รายการใดรายการหนึ่ง กิจการต้องตีราคาที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ทุกรายการที่จัดอยู่ในประเภทเดียวกับรายการที่เลือกตีราคาใหม่ การที่มาตรฐานการบัญชีกำหนดให้กิจการตีราคาใหม่สำหรับทุกรายการที่จัดอยู่ในประเภทเดียวกันนั้น เพื่อมิให้มีการเลือกตีราคาเฉพาะสินทรัพย์บางรายการ

ในกรณีที่รายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เพิ่มขึ้นจากการตีราคาใหม่ กิจการต้องบันทึกการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวในส่วนของเจ้าของ ภายใต้บัญชี “ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์” แต่กรณีที่รายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ลดลงจากการตีราคาใหม่ กิจการจะรับรู้ราคาที่ลดลงเป็นค่าใช้จ่าย ดังนั้น หากสินทรัพย์มีการตีราคาใหม่และเคยรับรู้ราคาที่ลดลงเป็นค่าใช้จ่ายแล้ว หากในปีปัจจุบันกลับมีส่วนเพิ่มจากการตีราคาใหม่ กิจการจะรับรู้เป็นรายได้ ได้ไม่เกินจำนวนที่เคยบันทึกรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงวดก่อน

เมื่อมีการตีราคาใหม่ มีทางเลือกในการบันทึกบัญชีตามประกาศสภาวิชาชีพ ฉบับที่ 25/2549 เรื่อง การบันทึกบัญชีเมื่อมีการตีราคาใหม่ 2 วิธีคือ

(2.1) ปฏิบัติตามหลักการที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32 กล่าวคือ ต้องโอนส่วนเกินทุนที่แสดงอยู่ในส่วนของเจ้าของไปยังงบกำไรขาดทุนเมื่อส่วนเกินทุนนั้นถือเป็นรายการที่เกิดขึ้นแล้ว

(2.2) ปฏิบัติตามเกณฑ์ราคาทุน เมื่อมีการตีราคาเพิ่ม ดังนี้

(2.2.1) ปรับปรุงราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ ให้มีราคาตามราคาที่ตีใหม่ โดยบันทึกเฉพาะมูลค่าสุทธิของราคาที่ตีเพิ่มขึ้นไปยังบัญชีสินทรัพย์-ราคาที่ตีเพิ่ม คู่กับบัญชีส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์เพิ่ม โดยบัญชีสินทรัพย์เดิมยังแสดงอยู่ในราคาทุนเดิม

(2.2.2) ค่าเสื่อมราคาที่ตัดไปสู่อำนาจชำระหนี้ให้คำนวณตาม
ราคาทุนเดิม

(2.2.3) ค่าเสื่อมราคาของส่วนที่ตีราคาเพิ่ม ให้ตัดไปสู่อำนาจ
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาเพิ่ม

2.1.7 ค่าเสื่อมราคา

กิจการต้องปันส่วนมูลค่าเสื่อมสภาพของอาคารและอุปกรณ์เป็นค่าเสื่อมราคา
อย่างมีระบบตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์ วิธีการคิดค่าเสื่อมราคาต้องสะท้อนถึงประ
โยชน์เชิงเศรษฐกิจที่กิจการได้รับจากการใช้สินทรัพย์ ค่าเสื่อมราคาที่เกิดขึ้นแต่ละงวดต้องรับรู้เป็นค่าใช้จ่าย
ยกเว้นค่าเสื่อมราคาที่ต้องนำไปรวมเป็นราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ชนิดอื่น

2.1.8 การทบทวนอายุการใช้งาน

กิจการต้องทบทวนประมาณการอายุการใช้งานของอาคารและอุปกรณ์อย่าง
สม่ำเสมอ และหากอายุการใช้งานของสินทรัพย์นั้นต่างไปจากที่ได้ประมาณไว้เดิมอย่างมีสาระสำคัญ
กิจการต้องคำนวณค่าเสื่อมราคาตามอายุการใช้งานใหม่โดยวิธีเปลี่ยนทันทีเป็นต้นไป

2.1.9 การทบทวนวิธีการคิดค่าเสื่อมราคา

กิจการต้องทบทวนวิธีการคิดค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ
และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการคิดค่าเสื่อมราคาเพื่อสะท้อนถึงลักษณะรูปแบบของประ
โยชน์เชิงเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป กิจการต้องถือว่าการเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นการเปลี่ยนแปลงประมาณการ
ทางบัญชี โดยต้องคำนวณค่าเสื่อมราคาใหม่ สำหรับงวดบัญชีปัจจุบันและอนาคตโดยใช้วิธีเปลี่ยน
ทันที

2.1.10 การเลิกใช้และจำหน่ายสินทรัพย์

(1) เมื่อกิจการจำหน่ายสินทรัพย์หรือเลิกใช้ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ อย่าง
ถาวร หรือเมื่อคาดว่าจะไม่ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต กิจการต้องตัดบัญชีรายการที่ดิน
อาคารและอุปกรณ์ดังกล่าวออกจากงบดุล รวมทั้งต้องรับรู้ผลต่างระหว่างจำนวนเงินสุทธิที่คาดว่าจะ
จะได้รับกับราคาตามบัญชีของรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายจากการ
เลิกใช้หรือจำหน่ายสินทรัพย์ในงบกำไรขาดทุน

(2) กิจการต้องแสดงที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่เลิกใช้งานและถือไว้เพื่อ
รอการจำหน่ายด้วยราคาตามบัญชี ณ วันที่สินทรัพย์นั้นเลิกใช้งาน นอกจากนี้ กิจการต้องทดสอบ
การด้อยค่า ณ ทุกสิ้นปีเป็นอย่างน้อย

2.1.11 การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินหรือในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ดังต่อไปนี้

(1) เกณฑ์การวัดมูลค่าที่ใช้กำหนดราคาตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมของสินทรัพย์ หากกิจการใช้เกณฑ์การวัดมูลค่าที่ต่างกันสำหรับสินทรัพย์แต่ละชนิดที่จัดไว้เป็นสินทรัพย์ประเภทเดียวกัน กิจการต้องเปิดเผยราคาตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมของสินทรัพย์แต่ละชนิด

(2) วิธีการคิดค่าเสื่อมราคา

(3) อายุการใช้งานหรืออัตราค่าเสื่อมราคา

(4) ราคาตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสม ค่าเสื่อมราคาสะสม และค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ ณ วันต้นงวดและสิ้นงวด

(5) รายการกระทบยอดของราคาตามบัญชีระหว่างวันต้นงวดถึงวันสิ้นงวดที่แสดงถึง

(5.1) จำนวนของสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้น

(5.2) จำนวนของสินทรัพย์ที่จำหน่าย

(5.3) จำนวนของสินทรัพย์ที่ได้มาจากการควบกิจการ

(5.4) การเพิ่มขึ้นหรือลดลงระหว่างงวดซึ่งเป็นผลมาจากการตีราคาใหม่ และจากการรับรู้หรือกลับบัญชีรายการขาดทุนจากการด้อยค่าโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการบัญชีเรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์

(5.5) รายการขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ที่รับรู้ในงบกำไรขาดทุนระหว่างงวดตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการบัญชีเรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์

(5.6) รายการขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ที่กลับบัญชีในงบกำไรขาดทุนระหว่างงวดตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการบัญชีเรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์

(5.7) ค่าเสื่อมราคา

(5.8) ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนสุทธิที่เกิดจากการแปลงค่าของงบการเงินของหน่วยงานในต่างประเทศ

(5.9) การเปลี่ยนแปลงอื่น

(6) จำนวนและข้อจำกัดในกรรมสิทธิ์ของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่ใช้เป็นหลักประกันหนี้สิน

(7) นโยบายการบัญชีที่ใช้สำหรับประมาณการรายจ่ายในการบูรณะสถานที่หลังเลิกใช้ที่ดิน อาคารหรืออุปกรณ์

(8) จำนวนรายจ่ายทั้งสิ้นที่เกิดขึ้นในการสร้างอาคารและอุปกรณ์

(9) จำนวนภาระผูกพันที่ตกลงไว้เพื่อให้ได้มาซึ่งที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

(10) หากที่ดิน อาคารและอุปกรณ์แสดงด้วยราคาที่เป็นใหม่ ให้กิจการเปิดเผยรายการต่อไปนี้

(10.1) เกณฑ์ที่ใช้ในการตีราคาสินทรัพย์

(10.2) วันที่มีการตีราคาสินทรัพย์ใหม่

(10.3) การตีราคาใหม่ทำโดยผู้ประเมินราคาอิสระหรือไม่

(10.4) ลักษณะของดัชนีที่ใช้กำหนดราคาเปลี่ยนแปลง

(10.5) ราคาตามบัญชีของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์แต่ละประเภท

(10.6) ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์

2.1.12 ร่างมาตรฐานการบัญชีฉบับปรับปรุง

ร่างมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32 (ปรับปรุง 255x) เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์) มีประเด็นสำคัญที่เปลี่ยนแปลงจากมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 32 ที่มีผลบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน สรุปได้ดังนี้

(1) กิจการต้องรับรู้ต้นทุนที่เกิดขึ้นในภายหลัง เนื่องจากการต่อเติม การเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบต่าง ๆ เป็นส่วนหนึ่งของสินทรัพย์ หากเป็นไปตามเกณฑ์การรับรู้รายการ

(2) ต้นทุนของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ รวมถึงต้นทุนในการซื้อ รื้อ ขนย้าย หรือการบูรณะสภาพของสินทรัพย์ และภาระผูกพันที่เกิดขึ้นจากการติดตั้ง รวมถึงต้นทุนในการรื้อ การขนไปทิ้ง หรือการบูรณะสภาพของสินทรัพย์ซึ่งเป็นภาระผูกพันของกิจการที่เกิดจากการใช้สินทรัพย์

(3) ต้องวัดมูลค่าสินทรัพย์ที่ได้รับจากการแลกเปลี่ยนกับสินทรัพย์ที่ไม่เป็นตัวแทน หรือแลกเปลี่ยนกับสินทรัพย์ที่เป็นตัวแทนและไม่เป็นตัวแทนด้วยมูลค่ายุติธรรม เว้นแต่กรณีไม่มีเนื้อหาเชิงพาณิชย์

(4) อาจแสดงรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ด้วยราคาที่เป็นใหม่ หากสินทรัพย์นั้นสามารถวัดมูลค่ายุติธรรมได้อย่างน่าเชื่อถือ

(5) คิดค่าเสื่อมราคาส่วนประกอบแต่ละส่วนที่มีนัยสำคัญแยกจากกัน

(6) วัดมูลค่าคงเหลือของรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ด้วยจำนวนที่คาดว่าจะได้รับในปัจจุบันจากการจำหน่ายในสภาพที่คาดว่าจะ เป็นเมื่อสิ้นสุดอายุการใช้งาน

(7) เริ่มคิดค่าเสื่อมราคาเมื่อรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ พร้อมใช้งาน และสิ้นสุดการคิดค่าเสื่อมราคาเมื่อตัดรายการสินทรัพย์นั้น โดยต้องคิดค่าเสื่อมราคาในช่วงที่หยุดใช้งานด้วย

(8) ตัดมูลค่าตามบัญชีของรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เมื่อการจำหน่ายเป็นไปตามเงื่อนไขของการขายสินค้า

(9) ตัดมูลค่าตามบัญชีของส่วนประกอบของรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ หากได้รวมต้นทุนของส่วนประกอบที่เปลี่ยนแทนเป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์

(10) ต้องไม่จัดประเภทผลกำไรที่เกิดจากการจำหน่าย เป็นรายได้หลักจากการดำเนินงาน

2.2 มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง สัญญาเช่า

มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดนโยบายการบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เหมาะสม ทั้งทางด้านผู้เช่าและผู้ให้เช่า เพื่อนำไปปฏิบัติกับสัญญาเช่าการเงินและสัญญาเช่าดำเนินงานทุกประเภท ยกเว้นสัญญาเช่าเพื่อการสำรวจหรือการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และข้อตกลงในการให้สิทธิของรายการประเภทฟิล์มภาพยนตร์ วิทยุทัศน์ ละคร บทประพันธ์ สิทธิบัตร และลิขสิทธิ์ ทั้งนี้สามารถสรุปประเด็นที่เกี่ยวข้องกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ได้ดังนี้

2.2.1 คำจำกัดความที่สำคัญเกี่ยวกับสัญญาเช่า

(1) สัญญาเช่า หมายถึง สัญญาหรือข้อตกลงที่ผู้ให้เช่า โอนสิทธิในการใช้สินทรัพย์ให้แก่ผู้เช่าสำหรับช่วงเวลาที่ตกลงกันเพื่อแลกเปลี่ยนกับค่าตอบแทนซึ่งได้รับชำระในงวดเดียวหรือหลายงวด

(2) สัญญาเช่าการเงิน หมายถึง สัญญาเช่าที่มีการโอนความเสี่ยงและผลตอบแทนทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดที่ผู้เป็นเจ้าของพึงได้รับจากสินทรัพย์ให้แก่ผู้เช่า โดยอาจมีการโอนหรือไม่โอนกรรมสิทธิ์ไปจริงก็ได้

2.2.2 การรับรู้เริ่มแรกของสัญญาเช่าทางการเงิน

ณ วันที่สัญญาเช่ามีผลบังคับใช้

(1) ผู้เช่าต้องรับรู้สัญญาเช่าการเงินเป็นสินทรัพย์และหนี้สินในงบดุล ของผู้เช่าด้วยจำนวนเงินเท่ากับมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่า หรือมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายแล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่า โดยให้รวมต้นทุนทางตรงเริ่มแรกของผู้เช่าเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนของสินทรัพย์

(2) ผู้ให้เช่าต้องรับรู้สินทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าการเงินเป็นลูกหนี้ในงบดุล ด้วยจำนวนที่เท่ากับเงินลงทุนสุทธิในสัญญาเช่า

2.2.3 การวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้เริ่มแรกของสัญญาเช่าทางการเงิน

(1) ด้านผู้เช่า

ในการจ่ายชำระค่าเช่า จะถือเป็นการจ่ายชำระดอกเบี้ยส่วนหนึ่ง และจ่ายชำระคืนเงินกู้ อีกส่วนหนึ่ง โดยผู้เช่าต้องคำนวณดอกเบี้ยจ่ายโดยใช้วิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (effective interest method) เพื่อให้อัตราดอกเบี้ยแต่ละงวดเป็นอัตราคงที่สำหรับยอดคงเหลือของหนี้สินที่เหลืออยู่แต่ละงวด ส่วนค่าเช่าที่อาจเกิดขึ้นให้บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดรายการ

หากเป็นการทำสัญญาเช่าสินทรัพย์ที่เสื่อมสภาพได้ ให้กิจการคิดค่าเสื่อมโดยใช้นโยบายการคิดค่าเสื่อมราคาเช่นเดียวกับสินทรัพย์ที่กิจการเป็นเจ้าของ หากไม่มีความแน่นอนว่าผู้เช่าจะเป็นเจ้าของสินทรัพย์เมื่ออายุของสัญญาเช่าสิ้นสุดลง ผู้เช่าต้องตัดค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ที่เช่าให้หมดภายในอายุของสัญญาเช่าหรืออายุการใช้งาน แล้วแต่อายุใดจะสั้นกว่า

(2) ด้านผู้ให้เช่า

กิจการผู้ให้เช่าต้องรับรู้รายได้ทางการเงิน ซึ่งหมายถึงรายได้ดอกเบี้ยรับ ตามวิธี effective interest method

กรณีผู้ให้เช่าเป็นผู้ผลิตหรือผู้แทนจำหน่าย ต้องรับรู้กำไรจากการขายหรือขาดทุนจากการขายในงบกำไรขาดทุนสำหรับงวด ตามนโยบายการบัญชีที่กิจการใช้สำหรับการขายเสร็จเด็ดขาด หากอัตราดอกเบี้ยที่ใช้เป็นอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำเกินจริง กำไรจากการขายต้องกำหนดขึ้น โดยสมมติให้ใช้อัตราดอกเบี้ยเชิงพาณิชย์ ต้นทุนทางตรงเริ่มแรกต้องรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อมีการรับรู้กำไรจากการขาย

2.2.4 การขายและเช่ากลับคืน

การขายและเช่ากลับคืน คือการที่ผู้ขายได้ขายสินทรัพย์แล้ว ผู้ขายเช่าสินทรัพย์นั้นกลับคืนมา ซึ่งหากรายการดังกล่าวเป็นสัญญาเช่าทางการเงิน จะเปรียบเสมือนการกู้ยืมเงินมาใช้ในกิจการ โดยใช้สินทรัพย์นั้น ๆ เป็นหลักประกันเงินกู้ ดังนั้น ในกรณีที่ราคาขายสูงกว่าราคาตามบัญชีจะถือเป็นรายการที่ยังไม่สมควรรับรู้ในงบกำไรขาดทุน เพราะยังไม่ได้ขายออกไปอย่างเบ็ดเสร็จเด็ดขาด แต่กิจการควรบันทึกรับรู้เป็นรายการรอดักบัญชีและตัดจำหน่ายไปตลอดอายุของสัญญาเช่า แต่หากราคาขายต่ำกว่าราคาตามบัญชี กิจการไม่ต้องปรับปรุงผลต่างดังกล่าว เว้นแต่สินทรัพย์นั้นเกิดการด้อยค่า กิจการต้องปรับลดราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ให้เท่ากับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน ตามที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชี เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์

2.2.5 การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสัญญาเช่าการเงิน

กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินหรือหมายเหตุประกอบงบการเงิน ตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชี เรื่องการเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน (เมื่อมีการประกาศใช้) ผู้เช่าและผู้ให้เช่าต้องเปิดเผยข้อมูลสำหรับสัญญาเช่าการเงินเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

(1) ด้านผู้เช่า

(1.1) ราคาตามบัญชีสุทธิ ณ วันที่ในงบดุล สำหรับสินทรัพย์แต่ละประเภท

(1.2) การกระทบยอด ณ วันที่ในงบดุล ระหว่างจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นกับมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้น และ ณ วันที่ในงบดุล กิจการต้องเปิดเผยจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้น และมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้น สำหรับระยะเวลาแต่ละช่วง ต่อไปนี้

ก. ระยะเวลาที่ไม่เกิน 1 ปี

ข. ระยะเวลาที่เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี

ค. ระยะเวลาที่เกินกว่า 5 ปี

(1.3) ค่าเช่าที่อาจเกิดขึ้นที่รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนสำหรับงวด

(1.4) จำนวนเงินขั้นต่ำทั้งสิ้นที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต จากการให้เช่าช่วงที่บอกเลิกไม่ได้ ณ วันที่ในงบดุล

(1.5) คำอธิบายโดยทั่วไปของข้อตกลงที่สำคัญตามสัญญาเช่า

ก. เกณฑ์การกำหนดจำนวนเงินที่ต้องจ่าย สำหรับค่าเช่าที่อาจเกิดขึ้น

ข. เงื่อนไขของการต่ออายุสัญญา สิทธิเลือกซื้อ และข้อกำหนด

ให้ปรับราคาหรือปรับอัตรา

ค. ข้อจำกัดที่กำหนดไว้ในสัญญา เช่น ข้อจำกัดเกี่ยวกับเงินปันผล การก่อหนี้เพิ่มเติม และการทำสัญญาเช่าอื่นเพิ่มเติม

(2) ด้านผู้ให้เช่า

(2.1) การกระทบยอด ณ วันที่ในงบดุล ระหว่างผลรวมของเงินลงทุนขั้นต้นทั้งสิ้น ตามสัญญาเช่ากับมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ลูกหนี้ต้องจ่ายตามสัญญาเช่า นอกจากนั้น ณ วันที่ในงบดุล กิจการต้องเปิดเผยผลรวมของเงินลงทุนขั้นต้นตามสัญญาเช่า และมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ลูกหนี้ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าสำหรับระยะเวลาแต่ละช่วง ต่อไปนี้

ก. ระยะเวลาที่ไม่เกิน 1 ปี

ข. ระยะเวลาที่เกิน 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี

ค. ระยะเวลาที่เกินกว่า 5 ปี

(2.2) รายได้ทางการเงินรอการรับรู้

(2.3) มูลค่าคงเหลือที่ไม่ได้รับการประกัน ซึ่งรวมอยู่ในผลประโยชน์ของผู้ให้เช่า

(2.4) ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ ของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ลูกหนี้ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าที่คาดว่าจะเก็บไม่ได้

(2.5) ค่าเช่าที่อาจเกิดขึ้นที่รับรู้เป็นรายได้สำหรับงวด

(2.6) ค่าอธิบายโดยทั่วไปของข้อตกลงที่สำคัญตามสัญญาเช่าของผู้ให้เช่า

2.3 มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 33 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม

มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดวิธีปฏิบัติทางบัญชีสำหรับต้นทุนการกู้ยืม ซึ่งโดยทั่วไปต้นทุนการกู้ยืมต้องถือเป็นค่าใช้จ่ายทันทีที่เกิด อย่างไรก็ตาม มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดวิธีที่อาจเลือกปฏิบัติ โดยให้นำต้นทุนการกู้ยืมที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการได้มา การก่อสร้างหรือการผลิต มารวมเป็นส่วนหนึ่งของราคาทุนของสินทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไข

2.3.1 คำจำกัดความที่สำคัญเกี่ยวกับต้นทุนการกู้ยืม

(1) ต้นทุนการกู้ยืม หมายถึง ดอกเบี้ยและต้นทุนอื่นที่เกิดขึ้นจากการกู้ยืม

(2) สินทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไข หมายถึง สินทรัพย์ที่จำเป็นต้องใช้ระยะเวลาในการเตรียมพร้อมเพื่อให้สามารถนำสินทรัพย์นั้นมาใช้ได้ตามประสงค์หรือนำไปขาย

2.3.2 แนวปฏิบัติเกี่ยวกับต้นทุนการกู้ยืม

(1) แนวทางที่กำหนดให้ถือปฏิบัติ

ต้นทุนการกู้ยืม ให้บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงวดบัญชีที่มีค่าใช้จ่ายนั้นเกิดขึ้น โดยไม่คำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม

(2) แนวทางที่อาจเลือกปฏิบัติ

ต้นทุนการกู้ยืมที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการได้มา การก่อสร้าง หรือการผลิตสินทรัพย์ที่ต้องใช้เวลานานในการเตรียมความพร้อมเพื่อให้สามารถนำมาใช้ได้ตามประสงค์หรือนำไปขาย อาจรวมเป็นส่วนหนึ่งของราคาทุนของสินทรัพย์ได้ อย่างไรก็ตาม ต้องมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่ต้นทุนการกู้ยืมดังกล่าว จะก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจแก่กิจการในอนาคต และกิจการสามารถประมาณจำนวนต้นทุนการกู้ยืมได้อย่างน่าเชื่อถือ สำหรับต้นทุนการกู้ยืมอื่นที่นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นต้องถือเป็นค่าใช้จ่ายในงวดบัญชีที่ต้นทุนนั้นเกิดขึ้น

การรวมต้นทุนการกู้ยืมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ ต้องหยุดพักในระหว่างที่การดำเนินการพัฒนาสินทรัพย์หยุดชะงักลงเป็นเวลาต่อเนื่อง

การรวมต้นทุนการกู้ยืมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ต้องสิ้นสุดลง เมื่อการดำเนินการส่วนใหญ่ที่จำเป็นในการเตรียมสินทรัพย์ให้อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้ได้ตามประสงค์หรือพร้อมที่จะขายได้เสร็จสิ้นลง

2.3.3 การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนการกู้ยืม

กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลดังต่อไปนี้

- (1) นโยบายการบัญชีที่ใช้สำหรับต้นทุนการกู้ยืม
- (2) จำนวนต้นทุนการกู้ยืมที่รวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ในระหว่างงวด
- (3) อัตราการตั้งขึ้นเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ที่ใช้ในการคำนวณต้นทุนการกู้ยืมที่สามารถรวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์

2.4 มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์

มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ในการกำหนดวิธีปฏิบัติทางบัญชีเพื่อให้กิจการแสดงราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่สูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์นั้น ราคาตามบัญชีของสินทรัพย์จะสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนหากจำนวนเงินของสินทรัพย์ที่แสดงในงบดุลสูงกว่าจำนวนเงินที่คาดว่าจะได้รับคืนจากการใช้หรือขายสินทรัพย์ ในกรณีดังกล่าวถือว่าสินทรัพย์เกิดการด้อยค่า ดังนั้น กิจการต้องรับรู้รายการขาดทุนจากการด้อยค่า นอกจากนี้ มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ ยังได้กำหนดถึงการกลับรายการบัญชีขาดทุนจากการด้อยค่า รวมทั้งการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์ด้อยค่า

2.4.1 คำจำกัดความที่สำคัญเกี่ยวกับการด้อยค่าของสินทรัพย์

- (1) ขาดทุนจากการด้อยค่า หมายถึง จำนวนมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ สูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนจากสินทรัพย์นั้น
- (2) มูลค่าตามบัญชี หมายถึง จำนวนที่กิจการรับรู้สินทรัพย์นั้นในงบดุล หลังจากหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าสะสม
- (3) มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน หมายถึง จำนวนที่สูงกว่าระหว่างมูลค่าขายสุทธิและมูลค่าจากการใช้
- (4) มูลค่าขายสุทธิ หมายถึง จำนวนที่ได้รับจากการขายสินทรัพย์ในรายการที่เป็นอิสระระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายที่มีความรอบรู้และเต็มใจ หักด้วยค่าใช้จ่ายการขาย
- (5) มูลค่าจากการใช้ หมายถึง มูลค่าปัจจุบันของประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้งานสินทรัพย์อย่างต่อเนื่อง และจากการขายสินทรัพย์นั้นเมื่อหมดอายุการใช้งาน

(6) หน่วยงานที่ก่อให้เกิดเงินสด หมายถึง กลุ่มที่เล็กที่สุดของสินทรัพย์ในการสร้างกระแสเงินสดจากการใช้งานสินทรัพย์อย่างต่อเนื่อง ซึ่งกระแสเงินสดดังกล่าวเป็นอิสระจากกระแสเงินสดรับจากสินทรัพย์หรือกลุ่มสินทรัพย์อื่น

(7) สินทรัพย์องค์กร หมายถึง สินทรัพย์ที่ไม่ใช่ค่าความนิยมที่มีส่วนในการสร้างกระแสเงินสดในอนาคตสำหรับหน่วยงานที่ก่อให้เกิดเงินสดอยู่ในการพิจารณาและหน่วยที่ก่อให้เกิดเงินสดอื่น ๆ

2.4.2 การระบุสินทรัพย์ที่อาจด้อยค่า

ณ วันสิ้นงวดบัญชีที่กิจการปิดบัญชีและนำเสนองบการเงินต่อสาธารณชน กิจการต้องประเมินว่าสินทรัพย์ที่มีอยู่เกิดด้อยค่าหรือไม่ หากพบว่ามีข้อบ่งชี้ที่ทำให้เชื่อได้ว่าสินทรัพย์อาจเกิดการด้อยค่า กิจการต้องประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์ โดยสินทรัพย์จะเกิดการด้อยค่าก็ต่อเมื่อราคาตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน ในการประเมินว่าสินทรัพย์เกิดการด้อยค่า กิจการควรพิจารณาถึงข้อบ่งชี้ต่อไปนี้เป็นอย่างน้อย

ข้อมูลจากภายนอก

(1) ราคาตลาดของสินทรัพย์ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ

(2) การเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลในทางลบของสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับเทคโนโลยี

ตลาด เศรษฐกิจ และกฎหมาย

(3) การเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยในตลาดซึ่งมีความเป็นไปได้ที่จะส่งผลกระทบต่อมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์ และมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ

(4) ราคาตามบัญชีของสินทรัพย์สุทธิสูงกว่าราคาตลาด

ข้อมูลจากแหล่งภายใน

(1) การล้มสมัยหรือความเสียหายทางกายภาพ

(2) มีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับลักษณะการใช้สินทรัพย์ที่ส่งผลกระทบต่อกิจการอย่างมีสาระสำคัญ

(3) มีหลักฐานจากข้อมูลที่รายงานเป็นการภายในซึ่งแสดงว่าผลการดำเนินงานทางเศรษฐกิจของสินทรัพย์นั้นต่ำกว่าที่เคยคาดการณ์

ข้อบ่งชี้อื่น

(1) กระแสเงินสดใช้ไปในการจัดหาสินทรัพย์ การบำรุงรักษาเพื่อให้สินทรัพย์นั้นใช้งานได้สูงกว่างบประมาณที่ตั้งไว้อย่างมีสาระสำคัญ

(2) กระแสเงินสดที่ได้รับจริง หรือกำไรขาดทุนที่เกิดจากสินทรัพย์ต่ำกว่างบประมาณอย่างเป็นทางการสำคัญ

(3) กระแสเงินสดสุทธิที่ประมาณว่าจะได้รับจากสินทรัพย์ลดลงอย่างเป็นทางการสำคัญ หรือผลขาดทุนที่เกิดจากสินทรัพย์เพิ่มขึ้นอย่างเป็นทางการสำคัญ

(4) ผลการดำเนินงานปัจจุบันรวมกับผลการดำเนินงานที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต ทำให้คาดได้ว่ากิจการจะเกิดผลขาดทุนหรือจะสูญเสียกระแสเงินสดเนื่องจากการใช้สินทรัพย์

2.4.3 การบันทึกรายการด้อยค่า

ณ วันสิ้นงวดบัญชี เมื่อราคาตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน ซึ่งถือว่าเกิดการด้อยค่า บันทึกรายการขาดทุนจากการด้อยค่า ดังนี้

(1) บันทึกลดราคาตามบัญชีให้เท่ากับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน

(2) ส่วนที่ลดลงถือเป็นรายการขาดทุนจากการด้อยค่า รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน เว้นแต่กรณีราคาตามบัญชีเป็นราคาตีใหม่ให้นำรายการขาดทุนจากการด้อยค่าไปหักจากส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ก่อน แต่ต้องไม่เกินจำนวนที่เคยบันทึกไว้สำหรับสินทรัพย์รายการเดียวกัน

(3) หากรายการขาดทุนจากการด้อยค่ามีจำนวนสูงกว่าราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ ให้รับรู้ส่วนต่างนั้นเป็นหนี้สิน หากมาตรฐานการบัญชีฉบับอื่นกำหนดไว้

2.4.4 การกลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่า

ณ วันสิ้นงวดบัญชี กิจการต้องประเมินว่ามีข้อบ่งชี้ที่แสดงให้เห็นว่ารายการขาดทุนจากการด้อยค่าที่ได้รับรู้ในงวดก่อนได้หมดไปหรือลดลงหรือไม่ หากการด้อยค่าหมดไปหรือลดลง บันทึกกลับรายการขาดทุนจากการด้อยค่า ดังนี้

(1) บันทึกเพิ่มราคาตามบัญชีให้เท่ากับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน แต่ไม่เกินจำนวนที่ควรจะเป็น หากไม่เคยรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่า

(2) ผลการกลับรายการด้อยค่าถือเป็นรายได้ในงบกำไรขาดทุน แต่ไม่เกินจำนวนที่เคยรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงวดก่อน

2.4.5 การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการด้อยค่าของสินทรัพย์

(1) งบการเงินควรเปิดเผยข้อมูลต่อไปนี้สำหรับสินทรัพย์แต่ละประเภท

(1.1) ผลขาดทุนจากการด้อยค่าที่ได้รับรู้ในงบกำไรขาดทุนระหว่างงวด

(1.2) การกลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่าที่รับรู้ในงบกำไรขาดทุน

(1.3) ผลขาดทุนจากการด้อยค่าที่รับรู้โดยตรงในส่วนของผู้ถือหุ้น

(1.4) การกลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่าที่ค่าที่รับรู้โดยตรงใน ส่วนของเจ้าของ

(2) สำหรับกิจการที่ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 24 เรื่อง การรายงาน จำแนกตามส่วนงาน ควรมีการเปิดเผยข้อมูลต่อไปนี้สำหรับแต่ละส่วนงาน

(2.1) ผลขาดทุนจากการด้อยค่าที่ได้มีการรับรู้ในงบกำไรขาดทุน และ รับรู้โดยตรงในส่วนของเจ้าของ

(2.2) การกลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่าที่รับรู้ในงบกำไรขาดทุน และรับรู้โดยตรงในส่วนของเจ้าของ

(3) ถ้าจำนวนผลขาดทุนจากการด้อยค่าที่รับรู้หรือกลับรายการในระหว่างงวด มีจำนวนที่มีนัยสำคัญ กิจการควรเปิดเผยถึงรายการดังต่อไปนี้

(3.1) เหตุการณ์และสถานการณ์ที่นำไปสู่การรับรู้หรือการกลับรายการ ผลขาดทุนจากการด้อยค่า

(3.2) จำนวนผลขาดทุนจากการด้อยค่าที่รับรู้หรือกลับรายการ

(3.3) สินทรัพย์แต่ละรายการ

(3.3.1) ลักษณะของสินทรัพย์

(3.3.2) ส่วนงานที่เสนอรายงานที่ครอบครองสินทรัพย์นั้น

(3.4) สำหรับหน่วยงานที่ก่อให้เกิดเงินสด

(3.4.1) ลักษณะของหน่วยงานที่ก่อให้เกิดเงินสด

(3.4.2) ผลขาดทุนจากการด้อยค่าที่รับรู้หรือกลับรายการตาม ประเภทของสินทรัพย์และตามส่วนงานที่เสนอรายงาน

(3.4.3) ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์ที่รวมอยู่ในหน่วยที่ ก่อให้เกิดเงินสด รายละเอียดการรวมสินทรัพย์ในหน่วยที่ใช้อยู่ในปัจจุบันและก่อนหน้า รวมทั้ง เหตุผลของการเปลี่ยนแปลง

(3.5) มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนเป็นราคาขายสุทธิหรือมูลค่าจากการใช้

(3.6) เกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดราคาขายสุทธิ หากมูลค่าที่คาดว่าจะ ได้รับคืนเป็นราคาขายสุทธิ

(3.7) อัตราคิดลด ที่ใช้ในการประมาณมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์ หาก มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนเป็นมูลค่าจากการใช้

(4) ผลขาดทุนจากการค้ำยค่าที่รับรู้หรือกลับรายการในระหว่างงวดมีจำนวนที่มีนัยสำคัญต่องบการเงินของกิจการที่นำเสนอรายงานโดยรวม กิจการควรเปิดเผยถึงรายการดังต่อไปนี้

(4.1) ประเภทของสินทรัพย์สินทรัพย์ที่ถูกกระทบด้วยการรับรู้หรือกลับรายการผลขาดทุนจากการค้ำยค่า

(4.2) เหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่นำไปสู่การรับรู้หรือกลับรายการผลขาดทุนจากการค้ำยค่าเหล่านี้

3. การคิดค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์

การคิดค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์อาคารและอุปกรณ์ เป็นการปรับปรุงบัญชีเพื่อปรับมูลค่าของสินทรัพย์ให้ลดลงตามสภาพของสินทรัพย์ เพื่อให้บังคับดูแลสถานะการเงินตามที่ควร และเป็น การบันทึกต้นทุนของสินทรัพย์ที่ให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจกับกิจการ เพื่อให้การวัดผลการดำเนินงาน เป็นไปอย่างเหมาะสม ค่าเสื่อมราคาเป็นเพียงตัวเลขที่ประมาณขึ้นมาอย่างมีหลักเกณฑ์เท่านั้น มิใช่ เป็นมูลค่าของการเสื่อมสภาพจากการใช้งานสินทรัพย์นั้น และเป็นค่าใช้จ่ายที่กิจการไม่ได้จ่ายเงินสด ในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น ทั้งนี้ การคิดค่าเสื่อมราคามีหลายวิธี แต่ละวิธีมีทั้งข้อดีและข้อเสีย (บุญเสริม วิมุกตะนันท์ คุชฎี สงวนชาติ นันทพร พิทยะ และพิมพ์พนา ปีตรวัชชัย (2550) การบัญชี ชั้นกลาง 1 หน้า 226-242) โดยวิธีที่นิยมใช้กันมีดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 วิธีเส้นตรง (straight-line method)

การคิดค่าเสื่อมราคาตามวิธีเส้นตรง เป็นการปันส่วนมูลค่าเสื่อมสภาพของสินทรัพย์ เท่ากันทุกงวดบัญชีตลอดอายุการใช้งานโดยประมาณ โดยคาดการณ์ว่ากิจการได้รับประโยชน์จากการใช้สินทรัพย์สม่ำเสมอ ตามวิธีนี้ค่าเสื่อมราคาประจำปีจะมีจำนวนเงินเท่ากันทุกปี ซึ่งตามความเป็นจริงแล้วกิจการอาจจะได้รับประโยชน์จากการใช้สินทรัพย์ถาวรไม่เท่ากันทุกปีก็ได้ อย่างไรก็ตามวิธีนี้เป็นวิธีการคิดค่าเสื่อมราคาที่นิยมใช้กันมาก เพราะการคำนวณทำได้ง่าย นอกจากนี้ ยังเป็นวิธีที่เหมาะสมสำหรับกรณีที่ไม่สามารถปันส่วนให้ตรงกับประโยชน์ที่ได้รับ

3.2 วิธีจำนวนผลผลิต (activity method)

การคิดค่าเสื่อมราคาตามวิธีจำนวนผลผลิต คือ การปันส่วนมูลค่าเสื่อมสภาพของสินทรัพย์เป็นค่าใช้จ่ายประจำงวดตามจำนวนผลผลิตที่เกิดขึ้นในแต่ละงวดบัญชี ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับว่ากิจการจะปันส่วนตามเกณฑ์ใด โดยทั่วไปกิจการมักจะปันส่วนตามปริมาณผลผลิตที่เกิดขึ้นหรือตามชั่วโมงการทำงานของเครื่องจักร ถ้าวัดบัญชีใดมีการผลิตมาก ค่าเสื่อมราคาของงวดบัญชีนั้น

จะมีจำนวนเงินมากด้วย ตามวิธีนี้ ค่าเสื่อมราคาในแต่ละงวดบัญชีจะมีจำนวนเงินไม่เท่ากัน ทำให้สินทรัพย์ที่คิดค่าเสื่อมราคามีมูลค่าลดลงตามประโยชน์ที่ได้รับ มิใช่เป็นการลดลงตามระยะเวลาเหมือนกับวิธีเส้นตรง จึงอาจกล่าวได้ว่าค่าเสื่อมราคาที่ยคำนวณตามวิธีนี้มีลักษณะผันแปรตามการผลิต อย่างไรก็ตาม วิธีคำนวณผลผลิตมีข้อเสียคือ ความถูกต้องในการกำหนดจำนวนผลผลิตทั้งหมดที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์ก่อนการใช้งาน ถ้ากิจการกำหนดสูงหรือต่ำเกินไป ก็จะทำให้ค่าเสื่อมราคาประจำปีสูงหรือต่ำเกินไปเช่นเดียวกัน

3.3 วิธียอดลดลง (decreasing method)

การคิดค่าเสื่อมราคาตามวิธียอดลดลง คือ การปันส่วนมูลค่าของสินทรัพย์เป็นค่าใช้จ่ายประจำงวดด้วยจำนวนเงินที่ลดลงทุกงวดบัญชีตลอดอายุการใช้งาน ด้วยเหตุผลที่ว่ากิจการได้รับประโยชน์จากการใช้สินทรัพย์ถาวรในปีแรก ๆ มากกว่าการใช้งานในปีหลัง ๆ การคิดค่าเสื่อมราคาตามวิธีนี้อาจเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า วิธีอัตราเร่ง (accelerated depreciation method)

การคิดค่าเสื่อมราคาตามวิธียอดลดลง มีวิธีคำนวณ 3 วิธี คือ

3.3.1 วิธีผลรวมจำนวนปี (sum-of-the-year's digit หรือ SYD)

การคิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีผลรวมจำนวนปี กิจการต้องประมาณอายุการใช้งานและราคาซากของสินทรัพย์ ต้นทุนของสินทรัพย์ที่จะนำมาคิดค่าเสื่อมราคาต้องหักราคาซากก่อน ดังนั้น เมื่อคิดค่าเสื่อมราคาครบตามจำนวนปีที่คาดว่าจะใช้งาน สินทรัพย์จะมีมูลค่าคงเหลือตามบัญชีเท่ากับราคาซากพอดี

3.3.2 วิธีอัตราคงที่คำนวณจากยอดคงเหลือที่ลดลง (fixed-percentage-on declining balance method)

การคิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีนี้ กิจการต้องประมาณอายุการใช้งาน และคำนวณอัตราค่าเสื่อมราคาต่อปี และเมื่อคำนวณอัตราค่าเสื่อมราคาได้แล้ว ให้คิดค่าเสื่อมราคาจากราคาตามบัญชี ณ วันต้นปี โดยไม่ต้องคำนึงถึงราคาซาก

3.3.3 วิธีอัตราสองเท่าของอัตราเส้นตรงคำนวณจากยอดที่ลดลง (double-declining balance)

อัตราค่าเสื่อมราคาตามวิธีนี้จะเท่ากับสองเท่าของอัตราค่าเสื่อมราคาที่ยึดตามวิธีเส้นตรง ค่าเสื่อมราคาจะคำนวณจากราคาตามบัญชี ณ วันต้นงวด โดยไม่คำนึงถึงราคาซาก

3.4 วิธีอัตราที่เพิ่มขึ้น (increasing charge method)

การคิดค่าเสื่อมราคาวิธีนี้คำนึงถึงต้นทุนของเงินทุนในการใช้สินทรัพย์ จึงมีผลทำให้ค่าเสื่อมราคามีจำนวนต่ำในปีแรก และจะสูงขึ้นไปเรื่อย ๆ ในปีต่อไป การคิดค่าเสื่อมราคาวิธีอัตราเพิ่มขึ้นเหมาะสมที่จะนำไปใช้เฉพาะกับสินทรัพย์ที่มีการจ่ายเงินประกันและค่าภาษี

สินทรัพย์ที่มีมูลค่าลดลงทุกปีตลอดอายุการใช้งาน ในขณะที่ประสิทธิภาพการใช้งาน ค่าซ่อมแซม และค่าบำรุงรักษาคงที่ตลอดเวลา หรือสินทรัพย์ที่คาดว่าจะมีรายได้เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จากการใช้สินทรัพย์นั้น

การคิดค่าเสื่อมราคาตามวิธีอัตราเพิ่มขึ้น มี 2 วิธี คือ

3.4.1 วิธีเงินรายปี (annuity method หรือ present value method)

ค่าเสื่อมราคา หมายถึง ค่าปัจจุบันของค่าเสื่อมสภาพประจำปีหักด้วย ดอกเบี้ยรับจากการลงทุนในยอดคงเหลือของสินทรัพย์ที่ยังไม่ตัดจำหน่าย

3.4.2 วิธีกองทุนจม (sinking fund method)

การคิดค่าเสื่อมราคาวิธีนี้ มักใช้สำหรับกิจการสาธารณูปโภคที่มีอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนค่อนข้างคงที่ โดยมีรายได้คงที่ตลอดอายุของสินทรัพย์ กิจการคิดค่าเสื่อมราคาเสมือนกันเงินทุนจำนวนหนึ่งสะสมไว้เท่า ๆ กันทุกปี และนำไปหาผลประโยชน์เพื่อซื้อสินทรัพย์ชิ้นใหม่เมื่อสิ้นอายุการใช้งาน ภายใต้วิธีกองทุนจมนี้ จำนวนค่าเสื่อมราคาประจำงวด เท่ากับส่วนเพิ่มขึ้นของเงินทุนเพื่อแทนที่สินทรัพย์นั้น ประกอบด้วยเงินฝากประจำปีรวมกับ ดอกเบี้ยรับของเงินทุนที่ไปหาผลประโยชน์ตามอัตราที่กำหนดจากยอดเงินทุน

3.5 การคิดค่าเสื่อมราคาแบบคิดรวมกันเป็นหมู่ (group and composite-life method)

การคิดค่าเสื่อมราคาแบบคิดรวมกันเป็นหมู่ มักใช้กับกิจการที่มีสินทรัพย์จำนวนมากและหลายชนิด ทำให้ไม่สะดวกในการแยกสินทรัพย์ออกเป็นรายชิ้น วิธีนี้ใช้อัตราค่าเสื่อมราคาเพียงอัตราเดียวสำหรับสินทรัพย์หลายชนิด

วิธีการคิดค่าเสื่อมราคาที่นิยมใช้มี 2 วิธีคือ

3.5.1 group method หมายถึง การรวบรวมสินทรัพย์ซึ่งมีลักษณะคล้าย ๆ กัน และสินทรัพย์ที่มีอายุใช้งานเท่า ๆ กันเข้าด้วยกัน

3.5.2 composite method หมายถึง การรวบรวมสินทรัพย์ที่มีลักษณะคล้าย ๆ กันและสินทรัพย์ที่มีอายุใช้งานแตกต่างกันเข้าด้วยกัน

วิธีการคำนวณค่าเสื่อมราคาของทั้งสองวิธีเหมือนกัน เนื่องจากกิจการมีสินทรัพย์หลายประเภทและมีอายุการใช้งานต่างกัน ดังนั้น กิจการต้องคำนวณอัตราค่าเสื่อมราคาต่อปีเฉลี่ยเพียงอัตราเดียว และคำนวณอายุการใช้งานเฉลี่ยของสินทรัพย์ทั้งหมด โดยที่กรณีสินทรัพย์ถูกตัดจำหน่ายหรือเลิกใช้ก่อนหรือหลังอายุใช้งาน โดยเฉลี่ยของสินทรัพย์กลุ่มนี้ ผลกำไรหรือขาดทุนจะโอนเข้าบัญชีค่าเสื่อมราคาสะสม ดังนั้นจะไม่มีกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์กลุ่มนี้

3.6 วิธีของคงเหลือ (inventory method)

การคิดค่าเสื่อมราคาตามวิธีนี้ ไม่ใช่การปันส่วนต้นทุนของสินทรัพย์เป็นค่าใช้จ่ายประจำงวด แต่เป็นวิธีการประเมินราคาของสินทรัพย์ ณ วันสิ้นงวด โดยใช้วิธีเดียวกับการตีราคาของคงเหลือ กิจการอาจจะใช้ราคาตลาดปัจจุบัน หรือมูลค่ายุติธรรม หรือราคาที่เคยคาดว่าจะขายได้ ผลต่างระหว่างราคาตามบัญชี ณ วันสิ้นงวดกับราคาที่ดีขึ้นใหม่ ก็คือค่าเสื่อมราคาประจำปีของสินทรัพย์นั้น

4. กฎหมายและประกาศที่เกี่ยวข้องกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

4.1 ประมวลรัษฎากร

ตามมาตรา 65 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร ได้กำหนดเกณฑ์การคำนวณกำไรสุทธิ และขาดทุนสุทธิในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ดังนี้

4.1.1 รายจ่ายต้องห้าม ตามมาตรา 65 ตริ แห่งประมวลรัษฎากร ได้แก่

(1) รายจ่ายต้องห้าม โดยแท้ ซึ่งหมายถึง รายการรายจ่ายที่ตามปกติประเพณีทางธุรกิจทั่วไป ไม่นำรายการรายจ่ายดังกล่าวมาถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิและขาดทุนสุทธิ ซึ่ง ได้แก่ รายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุน รายจ่ายในการต่อเติม เปลี่ยนแปลง ขยายออก หรือทำให้ดีขึ้นซึ่งทรัพย์สิน ที่มีใหม่เป็นการซ่อมแซมให้คงสภาพเดิม

(2) รายจ่ายต้องห้าม โดยผลของกฎหมาย หมายถึง รายการรายจ่ายที่ โดยปกติทั่วไปผู้ประกอบการสามารถนำรายจ่ายเหล่านี้มาถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิทางบัญชี แต่ในทางภาษีอากรมีกฎหมายกำหนดไม่ให้นำมาถือเป็นรายจ่าย เพื่อความเป็นมาตรฐานในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ได้แก่

(2.1) ค่าซื้อทรัพย์สิน หรือรายจ่ายในการซื้อหรือขายทรัพย์สิน ในส่วนที่เกินปกติโดยไม่มีเหตุอันสมควร

(2.2) ค่าของสินทรัพย์ที่ตีราคาต่ำลง เว้นแต่ เงินตรา ทรัพย์สิน หรือหนี้สินที่มีค่าหรือราคาเป็นเงินตราต่างประเทศ และสินค้าคงเหลือ

(2.3) มูลค่ารถยนต์นั่งหรือรถยนต์โดยสารที่มีที่นั่งไม่เกิน 10 คน ในส่วนที่เกินกว่า 1,000,000 บาท

4.1.2 ค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์

ตามมาตรา 65 ทวิ (2) แห่งประมวลรัษฎากร กำหนดให้หักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขและอัตราที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาฯ โดยสินทรัพย์ที่จะหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาได้จะต้องเป็นสินทรัพย์ซึ่งโดยสภาพนั้นสึกหรอและเสื่อมราคาได้ และคำนวณหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาคงกล่าวตามส่วนเฉลี่ยแห่งระยะเวลาที่ได้ทรัพย์สินนั้นมา

4.1.3 กรณีตีราคาสินทรัพย์เพิ่ม ตามมาตรา 65 ทวิ (2) กำหนดห้ามมิให้นำราคา
ที่ตีราคาเพิ่มขึ้นมารวมคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิ ส่วนทรัพย์สินรายการใดมีสิทธิหักค่า
สึกหรอและค่าเสื่อมราคา ก็ให้หักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาในการคำนวณกำไรสุทธิ หรือขาดทุน
สุทธิตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราเดิมที่ใช้อยู่ก่อนตีราคาทรัพย์สินเพิ่มขึ้น โดยให้หัก
เพียงเท่าที่ระยะเวลา และมูลค่าต้นทุนที่เหลืออยู่สำหรับทรัพย์สินนั้นเท่านั้น

4.2 ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย

4.2.1 การถือครองอสังหาริมทรัพย์

การที่สถาบันการเงินถือครองอสังหาริมทรัพย์ที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์เป็น
สถานที่สำหรับประกอบธุรกิจเป็นการใช้เงินลงทุนที่ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของการประกอบธุรกิจ
สถาบันการเงิน อีกทั้งยังอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงซึ่งมีผลกระทบต่อฐานะของสถาบันการเงิน
ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้กำหนดหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการถือครองอสังหาริมทรัพย์ดังนี้

(1) หลักเกณฑ์การซื้อหรือมีไว้ซึ่งอสังหาริมทรัพย์เพื่อเป็นสถานที่สำหรับ
ประกอบธุรกิจหรือสำหรับพนักงานและลูกจ้างของธนาคารพาณิชย์ โดยห้ามมิให้สถาบันการเงิน
ซื้อหรือมีไว้ซึ่งอสังหาริมทรัพย์ เว้นแต่เพื่อใช้เป็นสถานที่สำหรับการประกอบธุรกิจ หรือเป็นที่พัก
หรือเพื่อสวัสดิการของพนักงานและลูกจ้างของสถาบันการเงินนั้นตามสมควร โดยต้องได้รับ
อนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย

(2) หลักเกณฑ์การจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์รอการขายที่ได้มาจากการชำระ
หนี้ โดยกำหนดการจำแนกกลุ่มของอสังหาริมทรัพย์รอการขาย และกำหนดเวลาที่ต้องจำหน่าย
อสังหาริมทรัพย์ให้หมด รวมทั้งกำหนดให้สถาบันการเงินต้องประเมินราคาและจัดชั้นอสังหาริมทรัพย์
รอการขายที่ถือครอง และกั้นเงินสำรองสำหรับผลต่างของราคาตามบัญชีที่สูงกว่ามูลค่าที่ได้จาก
การประเมินราคาหรือตีราคา

4.2.2 มาตรฐานการบัญชีและการรายงาน ที่เกี่ยวข้องกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

งบการเงินเป็นแหล่งข้อมูลทางการเงินที่สำคัญเพื่อใช้ในการตัดสินใจเชิง
เศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงิน ดังนั้น เพื่อให้สถาบันการเงินมีการปฏิบัติที่หลากหลายในการแสดง
รายการในงบการเงิน ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อการใช้ประโยชน์จากงบการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย
ได้กำหนดแบบงบการเงินเพื่อให้สถาบันการเงินทุกแห่งถือปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน และสามารถ
เปรียบเทียบกันได้ อันจะเป็นประโยชน์ทั้งในด้านการกำกับดูแลและการใช้ข้อมูลของผู้ใช้งบการเงิน

(1) การจัดทำงบการเงิน

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ หมายถึง

(1.1) อสังหาริมทรัพย์และสิ่งปลูกสร้างที่มีไว้หรือได้รับอนุญาตให้ใช้เป็นสถานที่สำหรับดำเนินธุรกิจหรือสำหรับพนักงานของสถาบันการเงินนั้น

(1.2) อุปกรณ์ เครื่องใช้สำนักงาน เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องตกแต่งติดตั้งและยานพาหนะต่าง ๆ

สินทรัพย์ดังกล่าวให้แสดงรายการในงบการเงินเป็นรายการต่างหากด้วยมูลค่าสุทธิหลังจากหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์นั้น ๆ และให้เปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง เช่น วิธีการคิดค่าเสื่อมราคา อายุการใช้งาน หรืออัตราค่าเสื่อม และเกณฑ์ที่ใช้ในการตีราคาสินทรัพย์ เป็นต้น

(2) จัดทำและเปิดเผยรายการย่อแสดงสินทรัพย์และหนี้สิน

(2.1) ให้ธนาคารพาณิชย์จัดทำรายการย่อแสดงสินทรัพย์และหนี้สิน ณ วันสิ้นเดือนของทุกเดือน และจัดส่งให้ธนาคารแห่งประเทศไทยและกระทรวงการคลังภายในวันที่ยี่สิบเอ็ดของเดือนถัดไป

(2.2) ให้ธนาคารพาณิชย์เปิดเผยรายการย่อแสดงสินทรัพย์และหนี้สิน โดยเปิดเผยไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานทุกแห่ง ประกาศในหนังสือพิมพ์รายวัน และประกาศทาง Website ของธนาคารพาณิชย์

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่ามีการศึกษาเรื่องนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ดังต่อไปนี้

วันเพ็ญ วาดเขียน (2547) งานนิพนธ์ เรื่อง การตกแต่งตัวเลขทางบัญชีโดยการตีราคาสินทรัพย์เพิ่มจากบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สรุปได้ว่า การเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น มีทิศทางความสัมพันธ์ในเชิงลบและมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกใช้นโยบายบัญชีการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ ในขณะที่สัดส่วนของหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม ณ ปีก่อนที่จะตีราคา มีทิศทางความสัมพันธ์ในเชิงบวก และมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อการตัดสินใจตีราคาสินทรัพย์ใหม่ ผลจากการศึกษาจึงชี้ให้เห็นว่าการตีราคาสินทรัพย์ใหม่เป็นวิธีปฏิบัติทางบัญชีที่ใช้ตกแต่งตัวเลขทางบัญชี

ครุณี ศศิลักษณ์านุกูล (2548) การค้นคว้าแบบอิสระ เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลทางการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ตามมาตรฐานการบัญชีของกลุ่มบริษัทธุรกิจ โรงแรมและ บริการท่องเที่ยวในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สรุปได้ว่าในกรณีที่มีรายการที่เกี่ยวข้องกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 29 เรื่อง การบัญชีสำหรับ สัญญาเช่าระยะยาว ฉบับที่ 32 เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ฉบับที่ 33 เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม และ ฉบับที่ 36 เรื่อง การค้ำของสินทรัพย์ บริษัทในกลุ่มธุรกิจ โรงแรมและ บริการท่องเที่ยวที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ส่วนใหญ่ จะมีการเปิดเผยข้อมูลไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ตามประเด็นในมาตรฐานการบัญชี

วนิดา ประพันธ์ (2549) งานนิพนธ์ เรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้นโยบายบัญชีการบันทึกต้นทุนการกู้ยืม โดยศึกษาปัจจัยด้านอุตสาหกรรม และขนาดของกิจการ สรุปได้ว่า ประเภทอุตสาหกรรมและขนาดของกิจการมีอิทธิพลต่อการเลือกใช้นโยบายบัญชีการบันทึกต้นทุนการกู้ยืม สำหรับในด้านผลกระทบจากการเลือกใช้นโยบายบัญชีการบันทึกต้นทุนการกู้ยืม พบว่า ดอกเบี้ยที่รวมเป็นส่วนหนึ่งของราคาทุนของสินทรัพย์ ไม่มีผลกระทบต่ออัตราส่วนในการทำกำไรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตาม บางกิจการไม่มีการเปิดเผยจำนวนต้นทุนการกู้ยืมที่รวมเป็นส่วนหนึ่งของราคาทุนของสินทรัพย์ ซึ่งไม่เป็นไปตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชี

เฉชา โพธิ์รักษ์ (2549) การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับสินค้าคงเหลือของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่ประกอบกิจการซื้อขายบริการ และผลิตสินค้า สรุปได้ว่าในหมวดอุตสาหกรรมเดียวกัน มีการใช้วิธีการตีราคาสินค้าคงเหลือที่แตกต่างกัน แต่ก็ยังคงเป็นไปตามที่มาตรฐานการบัญชีกำหนดให้ถือปฏิบัติ สำหรับบริษัทที่อยู่ต่างหมวดอุตสาหกรรม มีบางหมวดอุตสาหกรรมใช้วิธีตีราคาสินค้าคงเหลือที่เหมือนกัน และบางหมวดอุตสาหกรรมใช้วิธีการตีราคาสินค้าคงเหลือที่แตกต่างกัน มีผลให้ผลกำไรขาดทุนจากการดำเนินงาน และต้นทุนสินค้าที่ขายมีความแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานโยบายการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ในการศึกษา ค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิมาศึกษา วิเคราะห์ และเปรียบเทียบ โดยมีรายละเอียดการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้คัดเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1.1 ประชากร (Population)

ประชากรเป้าหมาย เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 477 บริษัท จำนวนดังกล่าวประกอบด้วยหมวดธุรกิจ 25 หมวด ได้แก่ หมวดธุรกิจการเกษตร หมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดแฟชั่น หมวดของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน หมวดของใช้ส่วนตัวและเวชภัณฑ์ หมวดเงินทุนและหลักทรัพย์ หมวดธนาคาร หมวดประกันภัยและประกันชีวิต หมวดวัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร หมวดกระดาษและวัสดุการพิมพ์ หมวดบรรจุภัณฑ์ หมวดปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ หมวดยานยนต์ หมวดพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ หมวดวัสดุก่อสร้าง หมวดเหมืองแร่ หมวดพลังงานและสาธารณูปโภค หมวดการแพทย์ หมวดการท่องเที่ยวและสันทนาการ หมวดขนส่งและโลจิสติกส์ หมวดบริการเฉพาะกิจ หมวดพาณิชย์ หมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ หมวดชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ และหมวดเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

จากประชากรที่ต้องการศึกษาทั้งหมดจำนวน 25 หมวดธุรกิจ 477 บริษัท ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรความคลาดเคลื่อนมาตรฐานคิดเป็นร้อยละ 5 ของการสุ่มตัวอย่าง โดยแสดงวิธีการคำนวณ ดังนี้

$$N = \frac{477}{1+477(0.05)^2} = 217$$

ผู้วิจัยเลือกจำนวนขนาดของสิ่งตัวอย่างที่จะนำมาใช้ในการวิจัยเท่ากับ 217 บริษัท ต่อจากนั้นจึงเลือกตัวอย่างแบบชั้นภูมิ โดยการหาสัดส่วนตามหมวดธุรกิจ เพื่อให้ได้ตัวอย่างครอบคลุมทุกหมวดธุรกิจ และสามารถวิเคราะห์ความคล้ายคลึงหรือความแตกต่างของแต่ละหมวดธุรกิจได้ จำนวนตัวอย่างแยกตามหมวดธุรกิจ เป็นดังนี้

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ลำดับที่	หมวดธุรกิจ	จำนวนประชากร	สัดส่วน	จำนวนตัวอย่าง
1	ธุรกิจการเกษตร	20	4.19	9
2	อาหารและเครื่องดื่ม	25	5.24	11
3	แฟชั่น	24	5.03	11
4	ของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน	12	2.52	5
5	ของใช้ส่วนตัวและเวชภัณฑ์	6	1.26	3
6	เงินทุนและหลักทรัพย์	34	7.13	16
7	ธนาคาร	11	2.31	5
8	ประกันภัยและประกันชีวิต	18	3.77	8
9	วัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร	23	4.82	11
10	กระดาษและวัสดุการพิมพ์	2	0.42	1
11	บรรจุภัณฑ์	13	2.73	6
12	ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์	12	2.52	5
13	ยานยนต์	19	3.98	9
14	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์	77	16.14	35
15	วัสดุก่อสร้าง	32	6.71	15
16	เหมืองแร่	2	0.42	1
17	พลังงานและสาธารณูปโภค	25	5.24	11
18	การแพทย์	13	2.73	6
19	การท่องเที่ยวและสันทนาการ	15	3.14	7
20	ขนส่งและโลจิสติกส์	14	2.94	6
21	บริการเฉพาะกิจ	3	0.63	1
22	พาณิชย์	14	2.94	6
23	สื่อและสิ่งพิมพ์	27	5.66	12
24	ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์	10	2.10	5
25	เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	26	5.45	12
	รวม	477	100.00	217

1.3 วิธีการคัดเลือกตัวอย่าง (Sampling Method)

การคัดเลือกบริษัทเป็นตัวอย่างนั้น ผู้วิจัยได้ใช้การเลือกตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ทุกบริษัทในแต่ละหมวดธุรกิจมี โอกาสได้รับเลือกเป็นตัวอย่างเท่าเทียมกัน บนพื้นฐานของทฤษฎีความน่าจะเป็นในการเกิดเหตุการณ์ โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้

1.3.1 ทำบัญชีรายชื่อประชากร โดยกำหนดหมายเลขกำกับหมวดธุรกิจ และกำหนดหมายเลขบริษัทของแต่ละหมวดธุรกิจ

1.3.2 เลือกตัวอย่างด้วยวิธีจับฉลาก โดยจัดทำฉลากรายชื่อบริษัทในแต่ละหมวดธุรกิจ และจับฉลากขึ้นมาทีละบริษัท ค้นหาข้อมูลงบการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงินประจำปี 2550 ของบริษัทที่ได้รับการจับฉลากดังกล่าวว่ามีข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือไม่ ถ้ามีก็จะนับเป็นจำนวนที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง ถ้าไม่มีข้อมูลตามต้องการก็ทำการจับฉลากตัวอย่างใหม่ จนได้ข้อมูลตัวอย่างในแต่ละหมวดธุรกิจครบตามจำนวนที่ต้องการและครบทุกหมวดธุรกิจ รวมทั้งสิ้นจำนวน 217 บริษัท

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการวิจัยคือกระดาษทำการสำหรับการรวบรวมข้อมูลจากงบการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงินประจำปี 2550 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลงบการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงินประจำปี 2550 จากนั้นดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษานโยบายการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หมวดธุรกิจต่าง ๆ 25 หมวดธุรกิจ 217 บริษัท จากรายงานงบการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงินประจำปี 2550 จากข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตเว็บไซต์ <http://capital.sec.or.th>

3.2 ศึกษาแม่บทการบัญชี และมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 32 เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง สัญญาเช่า มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 33 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม และ มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง การค้ำประกันของสินทรัพย์

3.3 ศึกษากฎหมายและประกาศที่เกี่ยวข้องกับรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

3.4 นำข้อมูลที่ได้อ่านทบทวนในกระดาษทำการสำหรับการรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลจากรายงานประจำปีได้ครบถ้วนแล้ว ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าความถี่และร้อยละ เพื่อศึกษาความคล้ายคลึงหรือความแตกต่างของการเลือกใช้นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดังนี้

4.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลอัตราส่วนการถือครองที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ต่อสินทรัพย์รวม และอัตราส่วนการถือครองสินทรัพย์ที่มีการคิดค่าเสื่อมราคาต่อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

4.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบการเลือกใช้นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ของบริษัทตามหมวดธุรกิจ

4.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลอัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่เกิดขึ้นจากการเลือกใช้นโยบายการบัญชี ต่อมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ในงบการเงิน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานโยบายการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามาตรฐานการบัญชี และศึกษานโยบายการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเลือกใช้ เพื่อเปรียบเทียบการเลือกใช้นโยบายการบัญชี รวมทั้งเปรียบเทียบผลการเปลี่ยนแปลงมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ที่เกิดขึ้นจากการเลือกใช้นโยบายการบัญชี โดยเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลแยกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 มาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้องกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ตอนที่ 3 นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ที่บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเลือกใช้

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบนโยบายการบัญชีการวัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ในงบการเงิน และวิธีการคิดค่าเสื่อมราคา ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยตามหมวดธุรกิจ

ตอนที่ 5 เปรียบเทียบผลการเปลี่ยนแปลงมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ที่เกิดขึ้นจากการเลือกใช้นโยบายการบัญชี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษาวิจัยข้อมูลที่รวบรวมได้จากรายงานงบการเงินประจำปี 2550 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 25 หมวดธุรกิจ จำนวน 217 บริษัท สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับที่	หมวดธุรกิจในปี 2550	จำนวนบริษัท	ร้อยละ
1	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์	35	16.13
2	เงินทุนและหลักทรัพย์	16	7.37
3	วัสดุก่อสร้าง	15	6.91
4	สื่อและสิ่งพิมพ์	12	5.53
5	เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	12	5.53
6	พลังงานและสาธารณูปโภค	11	5.07
7	อาหารและเครื่องดื่ม	11	5.07
8	แฟชั่น	11	5.07
9	วัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร	11	5.07
10	อื่น ๆ	83	38.25
	รวม	217	100.00

จากตารางข้างต้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ใน 9 หมวดธุรกิจ คือ หมวดธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ หมวดเงินทุนและหลักทรัพย์ หมวดวัสดุก่อสร้าง หมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ หมวดเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หมวดพลังงานและสาธารณูปโภค หมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดแฟชั่น และหมวดวัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร โดยมีจำนวนรวมเป็นร้อยละ 62 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดยที่ในแต่ละหมวดธุรกิจมีจำนวนตัวอย่างอยู่ระหว่างร้อยละ 5 ถึงร้อยละ 16 นอกจากนี้ พบว่าหมวดธุรกิจที่มีจำนวนตัวอย่างเพียงหมวดละ 1 บริษัท จำนวน 3 หมวดธุรกิจ คือ หมวดธุรกิจกระดาษและวัสดุการพิมพ์ หมวดเหมืองแร่ และหมวดบริการเฉพาะกิจ

2. อัตราส่วนการถือครองที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

อัตราส่วนการถือครองที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ต่อสินทรัพย์รวม และอัตราส่วนของอาคารและอุปกรณ์ซึ่งเป็นสินทรัพย์ที่มีการคิดค่าเสื่อมราคาต่อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แสดงดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ลำดับที่	หมวดธุรกิจและรายชื่อบริษัท	มูลค่า ณ วันที่งบการเงิน (หน่วย : ล้านบาท)						อัตราส่วน (%)	
		สินทรัพย์รวม	ที่ดิน	อาคารและอุปกรณ์	สินทรัพย์ระหว่างก่อสร้าง/ติดตั้ง	รวมที่ดินอาคารและอุปกรณ์	ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ต่อสินทรัพย์รวม	สินทรัพย์ที่คิดค่าเสื่อมราคาต่อที่ดินอาคารและอุปกรณ์	
3	แฟชั่น								
3.1	รองเท้ามาจาทhailand	740,010	9,958	84,059		94,017	12.70	89.41	
3.2	บางกอกไนลอน	239,644	2,052	66,142		68,194	28.46	96.99	
3.3	ลัคกี้เทคซ์ (ไทย)	6,634,807	52,820	3,180,336	143,101	3,376,257	50.89	94.20	
3.4	นิวซีดี (กรุงเทพฯ)	527,447	14,545	16,595		31,140	5.90	53.29	
3.5	แพนเอเชียฟุตแวร์	5,275,296	1,094,177	1,391,030	12,545	2,497,752	47.35	55.69	
3.6	พระราชอาภรณ์	1,212,119	43,927	174,364	81,236	299,527	24.71	58.21	
3.7	แพนด้า จิวเวลรี่	4,430,830	271,262	291,997	10,176	573,435	12.94	50.92	
3.8	สทยูเนียน	20,041,189	411,604	3,791,309		4,202,913	20.97	90.21	
3.9	เท็กซ์ไทล์พรอสทีจ	2,494,128	214,996	820,513	23,109	1,058,618	42.44	77.51	
3.10	ไทยเรยอน	14,412,650	159,748	1,368,320	402,299	1,930,367	13.39	70.88	
3.11	ที ที แอล อุตสาหกรรม	1,396,894	12,529	352,146	1,916	366,591	26.24	96.06	
	รวม	57,405,014	2,287,618	11,536,811	674,382	14,498,811	25.26	79.57	
4	ของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน								
4.1	โดดเด่น อีเลคทริก คอร์ปอเรชั่น	1,091,134	23,902	42,672	361,773	428,347	39.26	9.96	
4.2	กันยอีเลคทริก	3,518,406	140,801	616,497	6,328	763,626	21.70	80.73	
4.3	โมเดิร์นฟอรัมกรุ๊ป	3,057,885	156,508	706,175	4,528	867,211	28.36	81.43	
4.4	ไอเรียมกลาส	2,455,730	276,000	766,337	363,306	1,405,643	57.24	54.52	
4.5	ร้อยกวี	650,769	129,688	187,347		317,035	48.72	59.09	
	รวม	10,773,924	726,899	2,319,028	735,935	3,781,862	35.10	61.32	

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ลำดับที่	หมวดธุรกิจและรายชื่อบริษัท	มูลค่า ณ วันที่ลงงบการเงิน (หน่วย : พันบาท)				อัตราส่วน (%)	
		สินทรัพย์รวม	ที่ดิน	อาคาร และอุปกรณ์	สินทรัพย์ระหว่างก่อสร้าง/ติดตั้ง	รวมที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	สินทรัพย์ที่คิดค่าเสื่อมราคาต่อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
5	ของใช้ส่วนตัวและเวชภัณฑ์						
5.1	ดีเอสอี อินเทอร์เน็ต ซันแนล (ประเทศไทย)	1,407,603	38,358	342,554		380,912	89.93
5.2	เอส แอนด์ เจ อินเทอร์เน็ต ซันแนล อินเทอร์เน็ต	2,326,017	28,927	545,703	21,495	596,125	91.54
5.3	ร้านไทยอุตสาหกรรมลุงมื่อยาง	906,859	72,740	376,675	1,679	451,094	83.50
	รวม	4,640,479	140,025	1,264,932	23,174	1,428,131	88.57
6	เงินทุนและหลักทรัพย์						
6.1	อโชน รมสินทรัพย์ (ไทยแลนด์)	31,454,674		493,814		493,814	100.00
6.2	เอเชียเซิร์มกิลด์ลิสซิง	10,865,605	2,430	35,093		37,523	93.52
6.3	เอเชีย พลัส	5,562,187	52,298	250,295		302,593	82.72
6.4	กรุงเทพพาณิชย์	9,383,488	1,548	54,702		56,250	97.25
6.5	ตะวันออกพาณิชย์ลิสซิง	1,076,933	7,324	19,202		26,526	72.39
6.6	โกลด็อก โสตติง แมนเนจเม้นท์	2,026,321		40,419		40,419	100.00
6.7	กूपีส	1,601,883	21,392	17,933		39,325	45.60
6.8	กรุงเทพพาณิชย์ลิสซิง	2,672,015		54,804		54,804	100.00
6.9	กิมย้ง (ประเทศไทย)	6,796,405		121,236	298	121,534	99.75
6.10	บีทีเอส	45,918,862		407,432	630	408,062	99.85
6.11	นิวลิสซิง	2,484,427		120,477	960	121,437	99.21
6.12	ภัทรลิสซิง	4,853,502		4,024,793		4,024,793	100.00
6.13	สยามเชนอรัลแฟคตอรี	894,896	31,459	74,566		106,025	70.33
6.14	เงินทุนสินเชื่อบริษัท	32,673,800	3,408	154,875	446	158,729	97.57
6.15	ซีที	1,422,066		59,805		59,805	100.00
6.16	ทีบีที	2,322,983		46,704		46,704	100.00
	รวม	162,010,047	119,859	5,976,150	2,334	6,098,343	98.00

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ลำดับที่	หมวดธุรกิจและรายชื่อบริษัท	มูลค่า ณ วันที่ในงบการเงิน (หน่วย : ล้านบาท)						อัตราส่วน (%)	
		สินทรัพย์รวม	ที่ดิน	อาคารและอุปกรณ์	สินทรัพย์ระหว่างก่อสร้าง/ติดตั้ง	รวมที่ดินอาคารและอุปกรณ์	ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ต่อสินทรัพย์รวม	สินทรัพย์ที่คิดค่าเสื่อมราคาต่อที่ดินอาคารและอุปกรณ์	
7	ธนาคาร								
7.1	กรุงเทพ	1,592,935,933	15,869,700	14,319,400		30,189,100	1.90	47.43	
7.2	กสิกรไทย	994,517,778	8,613,000	15,921,000		24,534,000	2.47	64.89	
7.3	กรุงไทย	1,212,722,043	11,782,330	12,111,210	55,130	23,948,670	1.97	50.57	
7.4	นครหลวงไทย	411,328,594	4,388,000	3,981,000	48,000	8,417,000	2.05	47.30	
7.5	ทีเอสโก้	98,953,096	522,040	1,041,041		1,563,081	1.58	66.60	
	รวม	4,310,457,444	41,175,070	47,373,651	103,130	88,651,851	2.06	53.44	
8	ประกันภัยและประกันชีวิต								
8.1	กรุงเทพประกันภัย	19,466,697	156,744	1,018,624	2,026	1,177,394	6.05	86.52	
8.2	บางกอกสหประกันภัย	1,090,424	166,140	312,993		479,133	43.94	65.32	
8.3	นวกิจประกันภัย	3,462,252	80,450	177,211	90	257,751	7.44	68.75	
8.4	นำสินประกันภัย	1,647,873	108,693	75,667	240	184,600	11.20	40.99	
8.5	ภัทรประกันภัย	3,069,839	40,514	75,411		115,925	3.78	65.05	
8.6	ประกันคุ้มภัย	4,854,675	117,455	128,685		246,140	5.07	52.28	
8.7	ไทยพาณิชย์สามัญประกันภัย	4,490,628	148,314	287,985	2,047	438,346	9.76	65.70	
8.8	ไทยประกันภัย	1,388,452	10,163	16,113		26,276	1.89	61.32	
	รวม	39,470,840	828,473	2,092,689	4,403	2,925,565	7.41	71.53	

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ลำดับที่	หมวดธุรกิจและรายชื่อบริษัท	มูลค่า ณ วันสิ้นงบการเงิน (หน่วย : พันบาท)					อัตราส่วน (%)			
		สินทรัพย์รวม	ที่ดิน	อาคารและอุปกรณ์	สินทรัพย์ระหว่างก่อสร้าง/ติดตั้ง	รวมที่ดินอาคารและอุปกรณ์	ที่ดินอาคารและอุปกรณ์ต่อสินทรัพย์รวม	สินทรัพย์ที่คิดค่าเสื่อมราคาต่อที่ดินอาคารและอุปกรณ์		
9	วิสาหกิจและรายชื่อบริษัท									
	วิสาหกิจและรายชื่อบริษัท									
9.1	เอเชีย เมทิล	2,781,713	201,458	302,249	185,966	689,673	24.79	43.82		
9.2	ซีเอสพี สตีลอินเตอร์	1,901,228	137,547	261,979	45,083	444,609	23.39	58.92		
9.3	ฟูรกาวา เมทัล (ไทยแลนด์)	4,879,723	147,421	1,922,568	21,612	2,091,601	42.86	91.92		
9.4	กุลธรเคอร์รี่	5,760,557	232,607	2,969,987	346,904	3,549,498	61.62	83.67		
9.5	โกะเกกิ เมทอล	1,602,021	94,261	273,239	1,887	369,387	23.06	73.97		
9.6	พีเอ็มกล	3,667,695	342,130	436,871	63,748	842,749	22.98	51.84		
9.7	เพิ่มสินสตีลวิคส์	1,761,318	143,043	440,877	73,433	657,353	37.32	67.07		
9.8	สหวิริยาสตีลอินดัสตรี	36,553,758	972,448	21,668,337	101,988	22,742,773	62.22	95.28		
9.9	ที.ซี.เอเซีย	1,769,978	107,952	903,872	2,041	1,013,865	57.28	89.15		
9.10	คำเหล็กไทย	2,525,130	230,215	637,155	120,466	987,836	39.12	64.50		
9.11	ไทยคูม เวิลด์ไวด์ กรุ๊ป (ประเทศไทย)	13,460,851	648,768	5,572,557	62,957	6,284,282	46.69	88.67		
	รวม	76,663,972	3,257,850	35,389,691	1,026,085	39,673,626	51.75	89.20		
10	กระดาษและวัสดุการพิมพ์									
10.1	ยูไนเต็ด เปเปอร์	1,968,934	96,131	1,106,147		1,202,278	61.06	92.00		
	รวม	1,968,934	96,131	1,106,147		1,202,278	61.06	92.00		
11	บรรจุภัณฑ์									
11.1	อลูคอน	2,930,151	121,102	1,682,464	140,441	1,944,007	66.34	86.55		
11.2	นิปปอนแพ็ค (ประเทศไทย)	689,864	54,705	140,539		195,244	28.30	71.98		
11.3	โพลีลิกซ์ (ประเทศไทย)	8,299,334	167,651	3,750,542	1,980,697	5,898,890	71.08	63.58		
11.4	อุตสาหกรรมหัตถ์เล็บบพลาสติกไทย	504,292	34,500	190,316		224,816	44.58	84.65		
11.5	ทานตะวันอุตสาหกรรม	624,806	95,051	85,106	85,965	266,122	42.59	31.98		
11.6	อุตสาหกรรมถังโลหะไทย	1,489,401	229,053	347,976	17,667	594,696	39.93	58.51		
	รวม	14,537,848	702,062	6,196,943	2,224,770	9,123,775	62.76	67.92		

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ลำดับที่	หมวดธุรกิจและรายชื่อบริษัท	มูลค่า ณ วันที่ในงบการเงิน (หน่วย : พันบาท)						อัตราส่วน (%)	
		สินทรัพย์รวม	ที่ดิน	อาคารและอุปกรณ์	สินทรัพย์ระหว่างก่อสร้าง/ติดตั้ง	รวมที่ดินอาคารและอุปกรณ์	ที่ดินอาคารและอุปกรณ์ต่อสินทรัพย์รวม	สินทรัพย์ที่คิดค่าเสื่อมราคาต่อที่ดินอาคารและอุปกรณ์	
12	ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์								
12.1	พลาโตเคมีอุตสาหกรรม	532,512	18,492	55,905		74,397	13.97	75.14	
12.2	ไทยเซ็นทรัลเคมี	7,708,995	423,673	1,195,293	53,243	1,672,209	21.69	71.48	
12.3	ไทยพลาสติกและเคมีภัณฑ์	22,714,000	334,000	10,122,000	441,000	10,897,000	47.97	92.89	
12.4	ยูนิยอนพลาสติก	854,851	80,212	363,447	9,613	453,272	53.02	80.18	
12.5	ไทรูกรุ๊ป	1,079,793	96,299	236,154		332,453	30.79	71.03	
	รวม	32,890,151	952,676	11,972,799	503,856	13,429,331	40.83	89.15	
13	ยานยนต์								
13.1	อปีโก โยทค	8,978,143	510,479	3,144,403	275,585	3,930,467	43.78	80.00	
13.2	อิสัน เพันธ์ จำกัด(มหาชน)	662,579	46,318	212,427	1,766	260,511	39.32	81.54	
13.3	อินเตอร์โอด	1,507,607	176,690	584,719	14,669	776,078	51.48	75.34	
13.4	อีโนว รับเบอร์ (ประเทศไทย)	2,612,617	102,868	988,370	31,473	1,122,711	42.97	88.03	
13.5	สมบูรณ์ เอ็ดวานซ์ เทคโนโลยี	5,461,118	782,489	2,528,656	174,727	3,485,872	63.83	72.54	
13.6	สยามภัณฑ์กรุ๊ป	2,988,902	6,707	449,989	144,882	601,578	20.13	74.80	
13.7	ที.กรุ๊ปไทยอุตสาหกรรม	708,396	35,303	388,875	568	424,746	59.96	91.55	
13.8	ไทยรุ่งยูนิคอนคาร์	2,851,847	344,542	629,645	106,455	1,080,642	37.89	58.27	
13.9	ยานภัณฑ์	11,844,982	888,009	4,756,934	1,785,997	7,430,940	62.73	64.02	
	รวม	37,616,191	2,893,405	13,684,018	2,536,122	19,113,545	50.81	71.59	

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ลำดับที่	หมวดหมู่กิจการและรายชื่อบริษัท	มูลค่า ณ วันที่สิ้นสุดงบการเงิน (หน่วย : พันบาท)				อัตราส่วน (%)		
		สินทรัพย์รวม	ที่ดิน	อาคารและอุปกรณ์	สินทรัพย์ระหว่างก่อสร้าง/ติดตั้ง	รวมที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ต่อสินทรัพย์รวม	สินทรัพย์ที่เกิดค่าเสื่อมราคาต่อที่ดินอาคารและอุปกรณ์
14	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์							
14.1	แอตคอน คอนสตรัคชั่น	2,401,479	19,108	101,827	15,715	136,650	5.69	74.52
14.2	บางกอกแอนด์	40,561,538	3,016,000	8,366,000	200,000	11,582,000	28.55	72.23
14.3	ซาอูอิตสระ ดีเวลอปเม้นท์	2,690,661	35,068	343,968	145	379,181	14.09	90.71
14.4	เซ็นทรัลพัฒนา	37,204,641	3,505,909	19,122,050	6,167,087	28,795,046	77.40	66.41
14.5	อีเอ็มซี	1,873,452	28,445	109,728		138,173	7.38	79.41
14.6	อีสทอร์น สตาร์ รีซิด เอสเทท	4,259,326	295,258	427,142	12,022	734,422	17.24	58.16
14.7	แผ่นดินทอง พร็อพเพอร์ตี้ ดีเวลลอปเม้นท์	12,798,054	57,780	51,290		109,070	0.85	47.02
14.8	อิกาลีเอ็น ไทย ดีเวลอปเม้นท์	52,984,632	2,445,333	12,216,828	344,365	15,006,526	28.32	81.41
14.9	เค.ซี. พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด(มหาชน)	2,974,028		19,417		19,417	0.65	100.00
14.10	เค-ทก คอนสตรัคชั่น	2,467,006	173,293	709,468		882,761	35.78	80.37
14.11	เคปเปล ไทย พร็อพเพอร์ตี้	1,869,671	46,809	70,997		117,806	6.30	60.27
14.12	แลนด์แอนด์เฮ้าส์	41,746,011		1,583,224	55,579	1,638,803	3.93	96.61
14.13	เมโทรสตาร์ พร็อพเพอร์ตี้	3,196,637	765,404	26,480	892,098	1,683,982	52.68	1.57
14.14	เมเจอร์ ดีเวลลอปเม้นท์	5,327,056	80,387	92,961	477	173,825	3.26	53.48
14.15	มั่นคงเคหะการ	7,085,627	1,316,139	228,116		1,544,255	21.79	14.77
14.16	เอ็น. ซี. เฮ้าส์ซิง	3,439,757	94,921	127,981		222,902	6.48	57.42
14.17	โนเบิล ดีเวลลอปเม้นท์	6,162,810	253,501	146,600	202,386	602,487	9.78	24.33
14.18	แมนเชสเตอร์ พาร์ค	4,134,679	256,277	267,162	71,927	595,366	14.40	44.87
14.19	เนาวรัตน์พัฒนาการ	3,992,756	149,173	546,403	22,062	717,638	17.97	76.14
14.20	พร็อพเพอร์ตี้ เพอร์เฟค	12,911,034	65,059	311,128	24,813	401,000	3.11	77.59

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ลำดับที่	หมวดธุรกิจและรายชื่อบริษัท	มูลค่า ณ วันที่ประเมินการเงิน (หน่วย : พันบาท)					อัตราส่วน (%)	
		สินทรัพย์รวม	ที่ดิน	อาคาร และอุปกรณ์	สินทรัพย์ ระหว่าง ก่อสร้างติดตั้ง	รวมที่ดิน อาคารและ อุปกรณ์	ที่ดิน อาคารและ อุปกรณ์ ต่อ สินทรัพย์รวม	สินทรัพย์ที่คิดค่า เสื่อมราคาต่อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
14.21	เพาเวอร์โกลด์ เอนจิเนียริง	10,117,380	163,105	270,840	1,179,391	1,613,336	15.95	16.79
14.22	พีริบิลท์	943,659	185,087	113,553	2,610	301,250	31.92	37.69
14.23	ปริซากรูป	1,349,616		12,052	60	12,112	0.90	99.50
14.24	ปริยูลิรี	5,848,519	3,279	37,514		40,793	0.70	91.96
14.25	ควอลิตี้เฮ้าส์	23,857,694	1,350,099	2,044,868	326,873	3,721,840	15.60	54.94
14.26	โรมอนแดนด์	7,926,170	20,672	216,975		237,647	3.00	91.30
14.27	สวนอุตสาหกรรมโรจนะ	19,717,766	358,416	6,602,436	1,966,636	8,927,488	45.28	73.96
14.28	สัมมากร	2,244,573	231,669	60,409	1,336	293,414	13.07	20.59
14.29	ซีพีโก้	1,422,180	48,228	412,452	43,638	504,318	35.46	81.78
14.30	แสนสิริ	21,068,385		607,370	48,390	655,760	3.11	92.62
14.31	ซีโน-ไทย เอ็นจิเนียริง แอนด์ คอนสตรัคชั่น	14,026,506	544,768	3,069,106	45,499	3,659,373	26.09	83.87
14.32	ชินเทคคอนสตรัคชั่น	3,386,579	58,116	268,739	35,925	362,780	10.71	74.08
14.33	ไทคอม อินดัสทรีแอนด์ คอนเน็คชั่น	9,682,761	13,743	56,157		69,900	0.72	80.34
14.34	ธนาชง	6,658,416	2,096,115	169,606	85,046	2,350,767	35.31	7.21
14.35	ยูนิเวนเจอร์	2,159,499	145,117	57,128	3,410	205,655	9.52	27.78
	รวม	380,490,558	17,822,278	58,867,975	11,747,490	88,437,743	23.24	66.56

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ลำดับที่	หมวดธุรกิจและรายชื่อบริษัท	มูลค่า ณ วันสิ้นงบการเงิน (หน่วย : พันบาท)					อัตราส่วน (%)	
		สินทรัพย์รวม	ที่ดิน	อาคารและอุปกรณ์	สินทรัพย์ระหว่างก่อสร้าง/ติดตั้ง	รวมที่ดินอาคารและอุปกรณ์	ที่ดินอาคารและอุปกรณ์ต่อสินทรัพย์รวม	สินทรัพย์ที่คิดค่าเสื่อมราคาต่อที่ดินอาคารและอุปกรณ์
15	วัตถุประสงค์สร้าง							
15.1	บางสะพานมารีมีด	2,953,462	96,228	988,594		1,084,822	36.73	91.13
15.2	วิก แอนด์ ซุกกันด์	1,237,841	85,478	413,509	3,219	502,206	40.57	82.34
15.3	เอ็ม.ซี.เอต.สตีล	2,399,931	174,599	401,371	2,052	578,022	24.08	69.44
15.4	มิลล์คอนสตีลอินดัสทรีส์	2,018,727	229,487	495,766		725,253	35.93	68.36
15.5	โรแอนด์ ซีรามิก อุตสาหกรรม	1,604,791	309,662	376,632	15,877	702,171	43.75	53.64
15.6	ริช เอเชีย สตีล	2,075,137	50,330	147,949	79,424	277,703	13.38	53.28
15.7	ปูนซิเมนต์ไทย	248,256,026	10,371,000	69,533,000	29,084,000	108,988,000	43.90	63.80
15.8	ปูนซีเมนต์นครหลวง	21,503,102	1,627,357	8,916,259	1,974,993	12,518,609	58.22	71.22
15.9	เอสทีที แอนด์ โอ	2,344,663	157,557	323,781	89,724	571,062	24.36	56.70
15.10	ซูเปอร์บิล็อก	976,470	41,905	231,731		273,636	28.02	84.69
15.11	อุตสาหกรรมพรมไทย	1,139,123	19,449	140,966	48,763	209,178	18.36	67.39
15.12	ไทยแลนด์ไอออนวิกส์	976,680	67,003	106,265		173,268	17.74	61.33
15.13	ทาทา สตีล (ประเทศไทย)	23,423,356	5,005,009	3,613,463	617,997	9,236,469	39.43	39.12
15.14	ไทยไวร์โปรดักต์	1,652,929		122,961		122,961	7.44	100.00
15.15	สทโมเตคอุตสาหกรรม	2,819,274	439,606	1,178,835	4,288	1,622,729	57.56	72.65
	รวม	315,381,512	18,674,670	86,991,082	31,920,337	137,586,089	43.63	63.23
16	เหมืองแร่							
16.1	ทุ่งคาบอง	1,898,598	477,894	531,592	191,041	1,200,527	63.23	44.28
	รวม	1,898,598	477,894	531,592	191,041	1,200,527	63.23	44.28

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ลำดับที่	หมวดธุรกิจและรายชื่อบริษัท	มูลค่า ณ วันสิ้นปีงบการเงิน (หน่วย : พันบาท)						อัตราส่วน (%)	
		สินทรัพย์ รวม	ที่ดิน	อาคาร และอุปกรณ์	สินทรัพย์ ระหว่าง ก่อสร้าง/ติดตั้ง	รวมที่ดิน อาคารและ อุปกรณ์	ที่ดิน อาคารและ อุปกรณ์ ต่อ สินทรัพย์รวม	สินทรัพย์ที่คิดค่า เสื่อมราคาต่อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	
17	พลังงานและสาธารณูปโภค								
17.1	เอเชียเอ็น อินชูเตดอร์	2,075,023	328,390	703,837	19,799	1,052,026	50.70	66.90	
17.2	เอกรัฐวิศกรรม	2,531,945	69,939	537,378	1,004,228	1,611,545	63.65	33.35	
17.3	บ้านปู	65,050,805	111,945	12,270,551	2,403,573	14,786,069	22.73	82.99	
17.4	บางจากปิโตรเลียม	44,986,764	800,140	12,429,190	5,182,960	18,412,290	40.93	67.50	
17.5	เอสไอซ์ (ประเทศไทย)	70,814,000	5,276,000	22,086,000	578,000	27,940,000	39.46	79.05	
17.6	ลานนา รีซอร์ตซ์	3,343,214	44,287	842,381	45,104	931,772	27.87	90.41	
17.7	ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม	190,039,137	751,457	128,106,810	15,982,390	144,089,200	75.82	88.91	
17.8	สตีลไฟฟราจบุรีโฮลดิ้ง	70,300,928		41,805,930	18,085	42,575,472	60.56	98.19	
17.9	ระยองพีวีซีฟายเบอร์	3,854,814	137,365	740,284	83,975	961,624	24.95	76.98	
17.10	โซลาร์ตรอน	959,240	41,815	50,964	125,036	217,815	22.71	23.40	
17.11	สยามสหบริกร	2,248,238	569,595	564,972	1,994	1,136,561	50.55	49.71	
	รวม	456,204,108	8,130,933	220,138,297	25,445,144	253,714,374	55.61	86.77	
18	การแพทย์								
18.1	กรุงเทพดุสิตเวชการ	26,231,739	3,900,930	14,465,921	929,454	19,296,305	73.56	74.97	
18.2	โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์	7,465,524	290,861	2,819,778	1,033,948	4,144,587	55.52	68.04	
18.3	เชียงใหม่ธุรกิจการแพทย์	424,887	43,155	189,058	214	232,427	54.70	81.34	
18.4	พัฒนาการแพทย์	378,468	59,455	68,191	218,916	346,562	91.57	19.68	
18.5	โรงพยาบาลนนทเวช	979,043	218,303	546,742	49,107	814,152	83.16	67.15	
18.6	โรงพยาบาลสิริภาวิดี	1,896,561	218,905	839,683	13,540	1,072,128	56.53	78.32	
	รวม	37,376,222	4,731,609	18,929,373	2,245,179	25,906,161	69.31	73.07	

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ลำดับที่	หมวดธุรกิจและรายชื่อบริษัท	มูลค่า ณ วันที่งบการเงิน (หน่วย : ล้านบาท)					อัตราส่วน (%)	
		สินทรัพย์รวม	ที่ดิน	อาคารและอุปกรณ์	สินทรัพย์ระหว่างก่อสร้าง/ติดตั้ง	รวมที่ดินอาคารและอุปกรณ์	ที่ดินอาคารและอุปกรณ์ต่อสินทรัพย์รวม	สินทรัพย์ที่คิดค่าเสื่อมราคาต่อที่ดินอาคารและอุปกรณ์
19	การท่องเที่ยวและสันทนาการ							
19.1	เอเชียไฮเทล	4,588,213	1,545,888	2,445,658	5,456	3,997,002	87.11	61.19
19.2	แคสฟอริเยีย ว้าว เอ็กซ์พีเรียนซ์	2,011,744		1,590,053	13,643	1,603,696	79.72	99.15
19.3	โรงแรมเซ็นทรัลพลาซา	11,816,237	2,247,206	5,626,732	1,598,101	9,472,039	80.16	59.40
19.4	เทพธานีกรีฑา	1,928,961	1,480,866	50,291		1,531,157	79.38	3.28
19.5	ลา구나 รีสอร์ท แอนด์ โฮเทล	25,013,838	9,326,576	9,178,595	162,281	18,667,452	74.63	49.17
19.6	โรงแรมโอเรียนเต็ล (ประเทศไทย)	2,789,056	28,563	1,782,387	34,822	1,845,772	66.18	96.57
19.7	โรงแรมรอยัลออคิด (ประเทศไทย)	1,459,010	54,800	778,071	86,403	919,274	63.01	84.64
	รวม	49,607,059	14,683,899	21,451,787	1,900,706	38,036,392	76.68	56.40
20	ขนส่งและโลจิสติกส์							
20.1	ทางด่วนกรุงเทพ	44,304,691	169,288	60,135		229,423	0.52	26.21
20.2	บางปะกง เทอร์มินอล	3,224,217	225,762	2,619,614	3,162	2,848,538	88.35	91.96
20.3	จุฬานิว	1,421,583		1,249,328	88,446	1,337,774	94.10	93.39
20.4	ฟรีเซิส ธิฟฟ์	15,018,138	188,251	9,381,260		9,569,511	63.72	98.03
20.5	ไทยซูการ์ เทอร์มินัล	1,486,959	662,470	598,587	17,257	1,278,314	85.97	46.83
20.6	ยูไนเต็ด แสตนด์การ์ด เทอร์มินัล	1,481,435	420,002	696,099	34,696	1,150,797	77.68	60.49
	รวม	66,937,023	1,665,773	14,605,023	143,561	16,414,357	24.52	88.98
21	บริการเฉพาะกิจ							
21.1	โปรเฟสชั่นแนล เวสต์ เทคโนโลยี (1999)	1,321,481	139,010	527,626	55,005	721,641	54.61	73.11
	รวม	1,321,481	139,010	527,626	55,005	721,641	54.61	73.11

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ลำดับที่	หมวดธุรกิจและรายชื่อบริษัท	มูลค่า ณ วันที่นับงบการเงิน (หน่วย : พันบาท)						อัตราส่วน (%)	
		สินทรัพย์ รวม	ที่ดิน	อาคาร และอุปกรณ์	สินทรัพย์ ระหว่าง ก่อสร้าง/ติดตั้ง	รวมที่ดิน อาคารและ อุปกรณ์	ที่ดิน อาคารและ อุปกรณ์ ต่อ สินทรัพย์รวม	สินทรัพย์ที่คิดค่า เสื่อมราคาต่อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	
22	พาณิชย์								
22.1	เบอร์ลี่ ยุคเกอร์	19,642,621	2,106,620	7,399,005	1,639,003	11,144,628	56.74	66.39	
22.2	ซีพี ออลล์	45,219,925	1,245,000	16,931,000	723,000	18,899,000	41.79	89.59	
22.3	ไอที ซีที	1,453,580		176,334	5,783	182,117	12.53	96.82	
22.4	โรบินสัน	9,029,799	232,602	1,546,849	11,601	1,791,052	19.83	86.37	
22.5	ซิงเกอร์ ประเทศไทย	2,492,180	286,588	133,141	447	420,176	16.86	31.69	
22.6	สหพัฒนาอินเตอร์โฮลดิ้ง	12,351,910	309,211	621,818	112,685	1,043,714	8.45	59.58	
	รวม	90,190,015	4,180,021	26,808,147	2,492,519	33,480,687	37.12	80.07	
23	สื่อและสิ่งพิมพ์								
23.1	อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง	1,967,831	156,700	783,262	380	940,342	47.79	83.30	
23.2	บีอีซี วิคัล	8,197,456	5,569	576,647	84,494	666,710	8.13	86.49	
23.3	ซีวีดี อินเตอร์เทนเมนท์	572,175		5,373	400	5,773	1.01	93.07	
23.4	โรงพิมพ์ตะวันออก	779,325	96,075	315,089		411,164	52.76	76.63	
23.5	จีเอ็มเอ็ม แกรมมี่	6,718,996	56,229	857,192	201	913,622	13.60	93.82	
23.6	มติชน	1,891,791	423,948	530,803	3,034	957,785	50.63	55.42	
23.7	มีเดีย ฮอฟ มีเดียส์	1,904,927	475,163	264,181	846	740,190	38.86	35.69	
23.8	ประจักษ์ โอลด์คิง	923,178	190,784	58,419		249,203	26.99	23.44	
23.9	ปอองทรัพย์	1,198,683	218,682	303,562	2,756	525,000	43.80	57.82	
23.10	สยามอินเตอร์มัลติมีเดีย	722,599	54,674	84,690		139,364	19.29	60.77	
23.11	คิงส์วูด คอมมูนิคชั่นส์	145,806		18,805		18,805	12.90	100.00	
23.12	วีร์คพอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์	1,233,965	96,624	556,524		653,148	52.93	85.21	
	รวม	26,256,732	1,774,448	4,354,547	92,111	6,221,106	23.69	70.00	

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ลำดับที่	หมวดธุรกิจและรายชื่อบริษัท	มูลค่า ณ วันที่งบการเงิน (หน่วย : พันบาท)					อัตราส่วน (%)	
		สินทรัพย์รวม	ที่ดิน	อาคารและอุปกรณ์	สินทรัพย์ระหว่างก่อสร้าง/ติดตั้ง	รวมที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ต่อสินทรัพย์รวม	สินทรัพย์ที่คิดค่าเสื่อมราคาต่อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
24	ชินด่วนอิเล็กทรอนิกส์							
24.1	เดลด้า อิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย)	26,254,716	461,280	3,182,367		3,643,647	13.88	87.34
24.2	คราโก้ พีซีบี	1,093,827	54,908	262,892	24,607	342,407	31.30	76.78
24.3	ซานา ไมโครอิเล็กทรอนิกส์	13,773,452	168,027	5,177,559	221,353	5,566,939	40.42	93.01
24.4	เคซีอี อิเล็กทรอนิกส์	9,876,965	404,791	4,878,121	491,686	5,774,598	58.47	84.48
24.5	เอสวีไอ	3,626,124	211,250	537,345	18,370	766,965	21.15	70.06
	รวม	54,625,084	1,300,256	14,038,284	756,016	16,094,556	29.46	87.22
25	เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร							
25.1	แอดวานซ์อินโฟร์ เซอร์วิส	128,941,652	1,070	8,061,210	498,670	8,560,950	6.64	94.16
25.2	แอ็คควานซ์อินฟอร์เมชันเทคโนโลยี	1,272,549		13,441		13,441	1.06	100.00
25.3	ซีเอส ล็อกซอินโฟ	2,368,294	19,884	300,981	1,228	322,093	13.60	93.45
25.4	ฟอร์ท คอร์ปอเรชั่น	3,694,352	194,295	411,891	1,048	607,234	16.44	67.83
25.5	อินเทอร์เนตประเทศไทย	830,203		57,257		57,257	6.90	100.00
25.6	เอ็มเอฟ อี ซี	1,473,670		56,408		56,408	3.83	100.00
25.7	เมโทรซิสเต็มส์คอร์ปอเรชั่น	2,048,418		635,969	29,379	665,348	32.48	95.58
25.8	สามารกอร์ปอเรชั่น	13,116,834	503,896	2,797,863	301,533	3,603,292	27.47	77.65
25.9	จินเซทเทลไลท์	30,101,478		4,418,771	86,097	4,504,868	14.97	98.09
25.10	สามารก ไอ-โมบาย	6,273,687	748,000	413,073	60,138	473,211	7.54	87.29
25.11	ทีทีแอนคีย์	32,924,652		3,723,034	873,000	5,344,034	16.23	69.67
25.12	ทีดับเบิลยูแซด คอร์ปอเรชั่น	1,812,399		29,896		29,896	1.65	100.00
	รวม	224,858,188	1,467,145	20,919,794	1,851,093	24,238,032	10.78	86.31
	รวมทั้งสิ้น	6,519,763,477	133,604,355	640,433,835	89,607,370	863,645,560	13.25	74.15

จากการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 4.2 สรุปได้ดังนี้

1. การถือครองที่ดิน อาคารและอุปกรณ์โดยรวมของทุกหมวดธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 13 ของสินทรัพย์รวมของทุกหมวดธุรกิจ โดยหมวดธุรกิจที่มีอัตราส่วนการถือครองที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ต่อสินทรัพย์รวมมากกว่าร้อยละ 50 มีจำนวน 9 หมวดธุรกิจ คือ หมวดการท่องเที่ยวและสันทนาการ (ร้อยละ 77) หมวดการแพทย์ (ร้อยละ 69) หมวดเหมืองแร่ (ร้อยละ 63) หมวดบรรจุภัณฑ์ (ร้อยละ 62) หมวดกระดาษและวัสดุการพิมพ์ (ร้อยละ 61) หมวดพลังงานและสาธารณูปโภค (ร้อยละ 56) หมวดบริการเฉพาะกิจ (ร้อยละ 55) หมวดวัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร (ร้อยละ 52) และหมวดยานยนต์ (ร้อยละ 51) สำหรับหมวดธุรกิจอื่น ๆ มีอัตราส่วนที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ต่อสินทรัพย์รวมระหว่างร้อยละ 11 ถึงร้อยละ 44 ในขณะที่หมวดธนาคาร หมวดเงินทุนและหลักทรัพย์ และหมวดประกันภัยและประกันชีวิต ซึ่งมีสินทรัพย์รวมสูงถึงร้อยละ 69 ของสินทรัพย์รวมของทุกหมวดธุรกิจ กลับมีอัตราส่วนที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ต่อสินทรัพย์รวมเพียงร้อยละ 2, 4 และ 7 เท่านั้น

2. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ที่แต่ละหมวดธุรกิจถือครองไว้ ประกอบด้วย

2.1 สินทรัพย์ส่วนที่มีการคิดค่าเสื่อมราคาเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนประจำปี เช่น อาคาร เครื่องจักรและอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องตกแต่งและติดตั้ง เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องใช้สำนักงาน ยานพาหนะ และส่วนปรับปรุงที่ดินและอาคาร เป็นต้น

2.2 สินทรัพย์ส่วนที่ไม่คิดค่าเสื่อมราคา เช่น ที่ดิน สินทรัพย์ที่อยู่ระหว่างการก่อสร้าง และเครื่องจักรระหว่างการติดตั้ง เป็นต้น

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาจากสินทรัพย์ที่มีการคิดค่าเสื่อมราคาเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนประจำปีของทุกหมวดธุรกิจแล้ว (เว้นแต่ส่วนปรับปรุงที่ดินซึ่งกลุ่มตัวอย่างบางรายจะเปิดเผยข้อมูลไว้ในงบการเงินประจำปีพร้อมกับรายการที่ดิน) มีอัตราส่วนเป็นร้อยละ 74 ของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์รวมของทุกหมวดธุรกิจ โดยหมวดธุรกิจที่มีอัตราส่วนสินทรัพย์ที่ต้องคิดค่าเสื่อมราคาต่อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์มากกว่าร้อยละ 80 มีจำนวน 10 หมวดธุรกิจ ได้แก่ หมวดเงินทุนและหลักทรัพย์ (ร้อยละ 98) หมวดกระดาษและวัสดุการพิมพ์ (ร้อยละ 92) หมวดของใช้ส่วนตัวและเวชภัณฑ์ (ร้อยละ 89) หมวดวัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร (ร้อยละ 89) หมวดปิโตรเคมีภัณฑ์และเคมีภัณฑ์ (ร้อยละ 89) หมวดขนส่งและโลจิสติกส์ (ร้อยละ 89) หมวดพลังงานและสาธารณูปโภค (ร้อยละ 87) หมวดชิ้นส่วนและอิเล็กทรอนิกส์ (ร้อยละ 87) และหมวดเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ร้อยละ 86) และหมวดพาณิชย์ (ร้อยละ 80) สำหรับหมวดธุรกิจที่มีอัตราส่วนสินทรัพย์ที่ต้องคิดค่าเสื่อมราคาต่อที่ดินอาคารและอุปกรณ์น้อยกว่าร้อยละ 60 มีจำนวน 3 หมวดธุรกิจ ได้แก่ หมวดการท่องเที่ยวและสันทนาการ (ร้อยละ 56) หมวดธนาคาร (ร้อยละ 53) และหมวดเหมืองแร่ (ร้อยละ 44)

ตอนที่ 2 มาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้องกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

จากการศึกษามาตรฐานการบัญชี พบว่ามีมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้องกับที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ 4 ฉบับ คือ มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 32 เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง สัญญาเช่า มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 33 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม และ มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์ สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 32 เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (แก้ไข 2545 ให้มีผลบังคับใช้สำหรับงวดบัญชีที่เริ่มต้นในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2550)

กำหนดวิธีปฏิบัติทางบัญชีสำหรับรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการลงทุน โดยกำหนดให้บันทึกมูลค่าเริ่มแรกของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์เป็นสินทรัพย์ด้วยราคาทุน บันทึกกรายจ่ายภายหลังการได้มาซึ่งสินทรัพย์เป็นส่วนหนึ่งของสินทรัพย์หากกรายจ่ายนั้นทำให้ได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์เพิ่ม และวัดมูลค่า ณ วันที่ในงบการเงินด้วยราคาทุนหักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเพื่อการด้อยค่า หรืออาจแสดงด้วยราคาที่ดีใหม่ โดยที่การตีราคาใหม่ต้องทำอย่างสม่ำเสมอ และต้องถือปฏิบัติกับทุกรายการที่จัดอยู่ในประเภทเดียวกันกับสินทรัพย์ที่ตีราคาใหม่

2. มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง สัญญาเช่า

กำหนดนโยบายการบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เหมาะสม เพื่อนำไปปฏิบัติกับสัญญาเช่าการเงินและสัญญาเช่าดำเนินงานทั้งทางด้านผู้เช่าและผู้ให้เช่า โดยกรณีเป็นสัญญาเช่าการเงิน ผู้เช่าต้องรับรู้สัญญาเช่าเป็นสินทรัพย์และหนี้สินในงบดุล การจ่ายค่าเช่า ถือเป็นกรายจ่ายคืนเงินกู้ และชำระดอกเบี้ย หากสัญญาเช่าเสื่อมสภาพได้ให้คิดค่าเสื่อมราคาเช่นเดียวกับสินทรัพย์ที่กิจการเป็นเจ้าของ นอกจากนี้การขายสินทรัพย์และเช่ากลับคืน หากมีกำไรให้บันทึกเป็นรายการรอดบัญชีและตัดจำหน่ายตามอายุสัญญาเช่า

3. มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 33 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม

กำหนดวิธีปฏิบัติทางบัญชีสำหรับต้นทุนการกู้ยืม โดยให้ทางเลือกในการนำต้นทุนการกู้ยืมที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการได้มา การก่อสร้างหรือการผลิต มารวมเป็นส่วนหนึ่งของราคาทุนของสินทรัพย์ อย่างไรก็ตามต้องไม่รวมต้นทุนในช่วงที่การพัฒนาสินทรัพย์หยุดชะงักอย่างต่อเนื่อง และการรวมต้นทุนการกู้ยืมเป็นต้นทุนสินทรัพย์สิ้นสุดลงเมื่อการดำเนินการส่วนใหญ่ที่จำเป็นได้เสร็จสิ้นลง

4. มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์

กำหนดวิธีปฏิบัติทางบัญชีเพื่อให้ราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่สูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน โดยกรณีที่ราคาตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน ถือว่าสินทรัพย์เกิดการด้อยค่า กิจการจึงต้องรับรู้รายการขาดทุนจากการด้อยค่า นอกจากนี้ มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ ยังได้กำหนดถึงการกลับรายการบัญชีผลขาดทุนจากการด้อยค่า โดยให้ถือเป็นรายได้ ได้ไม่เกินจำนวนที่รับรู้ไว้เป็นผลขาดทุนในงวดก่อน

ตอนที่ 3 นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ที่บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเลือกใช้

จากการศึกษาข้อมูลนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเลือกใช้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลนโยบายการบัญชีใน 2 ประเด็น คือ (1) การวัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ในงบการเงิน และ (2) วิธีการคิดค่าเสื่อมราคา ดังรายละเอียดปรากฏในตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ที่บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเลือกใช้

ลำดับที่	หมวดธุรกิจและรายชื่อบริษัท	การวัดมูลค่า ณ วันที่งบการเงิน				วิธีการคิดค่าเสื่อมราคา					
		ตีใหม่	ทุน	ตีใหม่ และทุน	พิจารณา ค้อยค่า ร่วมด้วย	เส้นตรง	จำนวน ผลผลิต	ยอด ลดลง	อัตราที่ เพิ่มขึ้น	รวมกัน เป็นหมู่	ของ คงเหลือ
1. ธุรกิจการเกษตร											
1.1	ห้องเย็นเอเชียนซีฟู้ด			✓	✓	✓					
1.2	ห้องเย็นโซติวิวัฒน์หาใหญ่		✓		✓	✓					
1.3	เชียงใหม่ฟรเซนฟู้ดส์		✓			✓					
1.4	จีเอฟพีที		✓			✓					
1.5	แพ็คฟู้ด		✓		✓	✓					
1.6	สุรพลฟู้ดส์			✓	✓	✓					
1.7	ศรีตรังแอโกรอินดัสทรี		✓		✓	✓					
1.8	ไทยรับเบอร์ลาทีกซ์คอร์ปอเรชั่น (ประเทศไทย)			✓	✓	✓		✓			
1.9	สหอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม		✓		✓	✓					
2. อาหารและเครื่องดื่ม											
2.1	อกริเพียว โฮลดิ้งส์			✓	✓	✓					
2.2	ฟู้ดแอนด์ค็อกกิ้งส์			✓	✓	✓					
2.3	มาลีสามพราน			✓	✓	✓		✓			
2.4	พรีเมียร์ มาร์เก็ตติ้ง			✓	✓	✓					
2.5	เพชรเจเนทวิโรชีโปรดักส์		✓		✓	✓					
2.6	เอส แอนด์ ที ซินดิเคท		✓			✓		✓			
2.7	ไทยเทพรสผลิตภัณฑ์อาหาร		✓		✓			✓			
2.8	อุตสาหกรรมอาหาร ส. ขอนแก่น			✓	✓	✓					
2.9	น้ำมันพืชไทย		✓		✓	✓					
2.10	ไทยวาฟูลโปรดักส์		✓		✓	✓		✓			
2.11	ยูโนเด็คฟลาวมิลล์			✓	✓	✓					
3. แฟชั่น											
3.1	รองเท้าบาจาแห่งประเทศไทย		✓		✓	✓					
3.2	บางกอกไนลอน		✓			✓		✓			
3.3	ลักกี้เท็กซ์ (ไทย)		✓		✓	✓					
3.4	นิวซีดี (กรุงเทพฯ)		✓			✓					
3.5	แพนเอเชียฟู้ดแวร์		✓		✓	✓					
3.6	ประชาอาภรณ์		✓			✓					
3.7	แพรนดี้ จิวเวลรี่			✓	✓	✓		✓			
3.8	สหยูเนี่ยน		✓		✓	✓		✓			
3.9	เท็กซ์ไทล์เพรสทิจ		✓			✓					
3.10	ไทยเรยอน		✓		✓	✓					
3.11	ที ที แอล อุตสาหกรรม		✓		✓	✓					

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ลำดับที่	หมวดธุรกิจและรายชื่อบริษัท	การวัดมูลค่า ณ วันที่ในงบการเงิน				วิธีการคิดค่าเสื่อมราคา					
		ตีใหม่	ทุน	ตีใหม่ และทุน	พิจารณา ห้อยค่า ร่วมด้วย	เส้นตรง	จำนวน ผลผลิต	ยอด ลดลง	อัตราที่ เพิ่มขึ้น	รวมกัน เป็นหมู่	ของ คงเหลือ
4. ของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน											
4.1	โคสตา อีเลคทริก คอร์ปอเรชั่น		✓		✓	✓					
4.2	กันยงอีเลคทริก		✓		✓	✓		✓			
4.3	โมเตอร์นฟอร์มกรุ๊ป		✓		✓	✓					
4.4	ไอเชียนกลาส			✓	✓	✓					
4.5	ร็อกเวธ			✓	✓	✓					
5. ของใช้ส่วนตัวและเวชภัณฑ์											
5.1	ดีเอสจี อินเทอร์เน็ต (ประเทศไทย)		✓			✓					
5.2	เอส แอนด์ เจ อินเทอร์เน็ต เอนเตอร์ไพรส์		✓		✓	✓					
5.3	ชันไทยอุตสาหกรรมมืองมือง		✓			✓		✓			
6. เงินทุนและหลักทรัพย์											
6.1	อ็อน ธนสินทรัพย์ (ไทยแลนด์)		✓			✓					
6.2	เอเชียสทริมกิลด์ซิ่ง		✓		✓	✓					
6.3	เอเชีย พลัส		✓		✓	✓					
6.4	กรุงเทพนาร		✓		✓	✓					
6.5	ตะวันออกพาณิชย์ลิสซิ่ง		✓		✓	✓					
6.6	โกลเบล็ก โฮลดิ้ง แมนเนจเม้นท์		✓			✓					
6.7	กรุ๊ปลิส		✓		✓	✓		✓			
6.8	กรุงไทยคาร์เร้นท์ แอนด์ ลิส		✓			✓					
6.9	กิมเฮ็ง (ประเทศไทย)		✓		✓	✓					
6.10	บัตรกรุงไทย		✓			✓					
6.11	นวลิสซิ่ง		✓		✓	✓					
6.12	ภัทรลิสซิ่ง		✓		✓	✓					
6.13	สยามเจนอรัลแฟคตอริง		✓		✓	✓					
6.14	เงินทุนสินอุตสาหกรรม		✓			✓					
6.15	ซิกโก้		✓			✓					
6.16	ทรีนี่ดี วัฒนา		✓		✓	✓					

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ลำดับที่	หมวดธุรกิจและรายชื่อบริษัท	การวัดมูลค่า ณ วันที่ในงบการเงิน				วิธีการคิดค่าเสื่อมราคา					
		ตีใหม่	ทุน	ตีใหม่ และทุน	พิจารณา ด้อยค่า ร่วมด้วย	เส้นตรง	จำนวน ผลผลิต	ยอด ลดลง	อัตราที่ เพิ่มขึ้น	รวมกัน เป็นหมู่	ของ คงเหลือ
7. ธนาคาร											
7.1	กรุงเทพ			✓		✓					
7.2	กสิกรไทย			✓	✓	✓		✓			
7.3	กรุงไทย			✓	✓	✓					
7.4	นครหลวงไทย			✓	✓	✓					
7.5	ทิสโก้		✓			✓		✓			
8. ประกันภัยและประกันชีวิต											
8.1	กรุงเทพประกันภัย		✓		✓	✓					
8.2	บางกอกสหประกันภัย			✓		✓					
8.3	นวกิจประกันภัย		✓		✓	✓					
8.4	นำสินประกันภัย		✓			✓					
8.5	ภัทรประกันภัย		✓		✓	✓					
8.6	ประกันคุ้มภัย		✓		✓	✓					
8.7	ไทยพาณิชย์สามัคคีประกันภัย		✓		✓	✓					
8.8	ไทยประกันภัย		✓		✓	✓					
9. วัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร											
9.1	เอเชีย เมทัล			✓		✓					
9.2	ซีเอสที สตีลเซ็นเตอร์			✓		✓					
9.3	ฟูรูกาวา เมทัล (ไทยแลนด์)		✓		✓	✓					
9.4	กุลธรเคอร์บี้		✓		✓	✓					
9.5	โลหะกิจ เมทัลอล		✓		✓	✓					
9.6	พัฒนา์กล			✓	✓	✓					
9.7	เพิ่มสินสตีลเว็คส์		✓		✓	✓					
9.8	สหวิวิยาสตีลอินดัสตรี			✓	✓	✓	✓				
9.9	ที.ซี.เจ.เอเชีย		✓		✓	✓					
9.10	ค้าเหล็กไทย		✓		✓	✓					
9.11	ไทยคุณ เวลด์ไวต์ กรุ๊ป (ประเทศไทย)		✓		✓	✓	✓				
10. กระดาษและวัสดุการพิมพ์											
10.1	ยูไนเต็ด เปเปอร์			✓	✓	✓					

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ลำดับที่	หมวดธุรกิจและรายชื่อบริษัท	การวัดมูลค่า ณ วันที่ในงบการเงิน				วิธีการคิดค่าเสื่อมราคา					
		ตีใหม่	ทุน	ตีใหม่ และทุน	พิจารณา ด้อยค่า ร่วมด้วย	เส้นตรง	จำนวน ผลผลิต	ยอด ลดลง	อัตราที่ เพิ่มขึ้น	รวมกัน เป็นหมู่	ของ คงเหลือ
11. บรรจุกัญชา											
11.1	อลูคอน		✓		✓	✓					
11.2	นิปปอนแพ็ค (ประเทศไทย)			✓	✓	✓					
11.3	โพลีพลีทซ์ (ประเทศไทย)		✓		✓	✓					
11.4	อุตสาหกรรมผ้าเคลือบพลาสติกไทย		✓		✓	✓					
11.5	ทานตะวันอุตสาหกรรม		✓			✓					
11.6	อุตสาหกรรมดั่งโลหะไทย			✓		✓					
12. ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์											
12.1	พาโตเคมีอุตสาหกรรม		✓			✓					
12.2	ไทยเซ็นทรัลเคมี		✓		✓	✓					
12.3	ไทยพลาสติกและเคมีภัณฑ์		✓		✓	✓					
12.4	ยูเนียนพลาสติก		✓		✓	✓					
12.5	ไวท์กรุ๊ป		✓		✓	✓					
13. ยานยนต์											
13.1	อาบีโก ไสเทค		✓			✓	✓				
13.2	อีซีเอ็น เฟ้นท์ จำกัด(มหาชน)		✓			✓					
13.3	อินเตอร์ไฮด์		✓		✓	✓					
13.4	อีโนเวร็บบอร์ (ประเทศไทย)		✓		✓	✓					
13.5	สมบูรณ์ แอ็คควานซ์ เทคโนโลยี			✓	✓	✓					
13.6	สยามกันชนท์กรุ๊ป		✓		✓	✓					
13.7	ที.กรู๊ปไทยอุตสาหกรรม		✓			✓					
13.8	ไทยรุ่งยูนิยาคาร		✓		✓	✓		✓			
13.9	ยานกันชนท์		✓		✓	✓					

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ลำดับที่	หมวดธุรกิจและรายชื่อบริษัท	การวัดมูลค่า ณ วันที่โอนงบการเงิน				วิธีการคิดค่าเสื่อมราคา					
		ตีใหม่	ทุน	ตีใหม่ และทุน	พิจารณา ค้อยค่า ร่วมด้วย	เส้นตรง	จำนวน ผลผลิต	ยอด ลดลง	อัตราที่ เพิ่มขึ้น	รวมกัน เป็นหมู่	ของ คงเหลือ
14. พัฒนาอสังหาริมทรัพย์											
14.1	แอสคอน คอนสตรัคชั่น		✓			✓					
14.2	บางกอกแลนด์		✓		✓	✓					
14.3	ชาญอิสสระ ดีเวลลอปเม้นท์		✓		✓	✓					
14.4	เซ็นทรัลพัฒนา		✓		✓	✓					
14.5	อีเอ็มซี		✓		✓	✓					
14.6	อีสเทอร์น สตาร์ เรียด เอสเตท		✓		✓	✓					
14.7	แผ่นดินทอง พร็อพเพอร์ตี้ ดีเวลลอปเม้นท์		✓		✓	✓					
14.8	อิตาเลียนไทย ดีเวลลอปเม้นท์		✓		✓	✓					
14.9	เค.ซี. พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด(มหาชน)		✓		✓	✓					
14.10	เค-ทค คอนสตรัคชั่น		✓		✓	✓					
14.11	เคปเปล ไทย พร็อพเพอร์ตี้		✓		✓	✓					
14.12	แลนด์แอนด์เฮาส์		✓		✓	✓	✓				
14.13	เมโทรสตาร์ พร็อพเพอร์ตี้		✓		✓	✓					
14.14	เมเจอร์ ดีเวลลอปเม้นท์		✓		✓	✓					
14.15	มันคงเคหะการ			✓		✓					
14.16	เอ็น. ซี. เฮาส์ซิ่ง		✓			✓					
14.17	โนเบิล ดีเวลลอปเม้นท์		✓		✓	✓					
14.18	แนชเชอร์ล พาร์ค		✓		✓	✓					
14.19	เนาวรัตน์พัฒนาการ		✓		✓	✓					
14.20	พร็อพเพอร์ตี้ เพอร์เฟค		✓		✓	✓					
14.21	เพาเวอร์ไลน์ เอนจิเนียริง		✓		✓	✓					
14.22	พริบิลท์		✓		✓	✓					
14.23	ปรีชากรู๊ป		✓		✓	✓					
14.24	ปริญสิริ		✓		✓	✓					
14.25	ควอลิตี้เฮาส์		✓		✓	✓					
14.26	ไรมอนแลนด์		✓		✓	✓					
14.27	สวนอุตสาหกรรมโรจนะ		✓		✓	✓					
14.28	สัมมากร		✓		✓	✓		✓			
14.29	ซีฟโก้		✓		✓	✓					
14.30	แอสสิริ		✓		✓	✓					
14.31	ซีโน-ไทย เอนจิเนียริง แอนด์ คอนสตรัคชั่น			✓	✓	✓					
14.32	ชินเท็คคอนสตรัคชั่น		✓		✓	✓					
14.33	ไทคอน อินดัสเทรียล คอนเน็คชั่น		✓		✓	✓					
14.34	ธนาอย			✓	✓	✓					
14.35	ยูนิ เวนเจอร์			✓	✓	✓					

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ลำดับที่	หมวดธุรกิจและรายชื่อบริษัท	การวัดมูลค่า ณ วันที่เียงบการเงิน				วิธีการคิดค่าเสื่อมราคา					
		ตีใหม่	ทุน	ตีใหม่ และทุน	พิจารณา ด้วยค่า ร่วมด้วย	เส้นตรง	จำนวน ผลผลิต	ยอด ลดลง	อัตราที่ เพิ่มขึ้น	รวมกัน เป็นหมู่	ของ คงเหลือ
15. วัสดุก่อสร้าง											
15.1	บางสะพานบาร์มิล		✓		✓	✓	✓				
15.2	วิก แอนด์ สุกตันด์		✓		✓	✓					
15.3	เอ็ม.ซี.เอส. สตีล			✓		✓					
15.4	มิลล์คอนสตีลอินดัสทรีส์		✓		✓	✓					
15.5	โรแบลด์ ซีรามิก อุตสาหกรรม			✓	✓	✓					
15.6	ริช เอเซีย สตีล		✓			✓					
15.7	ปูนซิเมนต์ไทย		✓		✓	✓	✓		✓		
15.8	ปูนซิเมนต์นครหลวง		✓		✓	✓	✓				
15.9	เอสทีพี แอนด์ ไอ		✓		✓	✓					
15.10	ซูเปอร์บลิ๊กล็อก		✓		✓	✓					
15.11	อุตสาหกรรมพรมไทย			✓	✓	✓					
15.12	ไทยแลนด์ไอออนวิกส์		✓		✓	✓					
15.13	ทาทา สตีล (ประเทศไทย)		✓		✓	✓					
15.14	ไทยไวร์โปรดักท์		✓		✓	✓					
15.15	สหโมเสกอุตสาหกรรม			✓	✓	✓					
16. เหมืองแร่											
16.1	ทุ่งคาฮามเบอร์			✓	✓	✓	✓				
17. พลังงานและสาธารณูปโภค											
17.1	เอเชียน อินซูเลเตอร์		✓			✓					
17.2	เอกรัฐวิศวกรรม		✓			✓					
17.3	บ้านปู		✓		✓	✓					
17.4	บางจากปิโตรเลียม			✓	✓	✓					
17.5	เอสไอ (ประเทศไทย)		✓		✓	✓					
17.6	ลานนา รีซอร์สเซส		✓		✓	✓	✓				
17.7	ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม		✓		✓	✓	✓				
17.8	ผลิตไฟฟ้าราชบุรีโฮลดิ้ง		✓		✓	✓					
17.9	ระยองเพียวรีฟายเออร์		✓		✓	✓					
17.10	โซลาร์ตรอน		✓		✓	✓					
17.11	สยามสหบริการ		✓			✓					

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ลำดับที่	หมวดธุรกิจและรายชื่อบริษัท	การวัดมูลค่า ณ วันที่โอนงบการเงิน				วิธีการคิดค่าเสื่อมราคา					
		ตีใหม่	ทุน	ตีใหม่ และทุน	พิจารณา คือค่า ร่วมด้วย	เส้นตรง	จำนวน ผลผลิต	ยอด ลดลง	อัตราที่ เพิ่มขึ้น	รวมกัน เป็นหมู่	ของ คงเหลือ
18. การแพทย์											
18.1	กรุงเทพดุสิตเวชการ			✓	✓	✓		✓			
18.2	โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์		✓		✓	✓					
18.3	เชียงใหม่ธุรกิจการแพทย์		✓			✓					
18.4	วัฒนาการแพทย์		✓			✓					
18.5	โรงพยาบาลนนทเวช		✓			✓					
18.6	โรงพยาบาลวิภาวดี		✓			✓		✓			
19. การท่องเที่ยวและสันทนาการ											
19.1	เอเชียไฮเทล			✓	✓	✓					
19.2	แคลิฟอร์เนีย ว้าว เอ็กซ์พีเรียนซ์		✓		✓	✓					
19.3	โรงแรมเซ็นทรัลพลาซ่า			✓	✓	✓					
19.4	เทพธานีกรีฑา			✓		✓					
19.5	ลา구나 รีสอร์ท แอนด์ ไฮเทล			✓	✓	✓					
19.6	โรงแรมโอเรียนเต็ล (ประเทศไทย)		✓		✓	✓					
19.7	โรงแรมรอยัลออคิด (ประเทศไทย)			✓		✓					
20. ขนส่งและโลจิสติกส์											
20.1	ทางด่วนกรุงเทพ		✓		✓	✓					
20.2	บางปะกง เทอร์มินอล		✓		✓	✓					
20.3	จุฬานาวี		✓		✓	✓					
20.4	ฟรีเชิส ชิปปิ้ง			✓	✓	✓					
20.5	ไทยชูการ์ เทอร์มินัล	✓			✓	✓					
20.6	ยูไนเต็ด แสตนด์การ์ด เทอร์มินัล			✓	✓	✓					
21. บริการเฉพาะกิจ											
21.1	โปรเฟสชันแนล เวสต์ เทคโนโลยี (1999)		✓			✓	✓				
22. พาณิชยกรรม											
22.1	เบอร์ลี่ ยุคเกอร์		✓		✓	✓					
22.2	ซีพี ออลล์		✓		✓	✓					
22.3	ไอที ซิตี		✓		✓	✓					
22.4	โรบินสัน		✓		✓	✓		✓			
22.5	ซิงเกอร์ ประเทศไทย			✓	✓	✓					
22.6	สหพัฒนาอินเตอร์โฮลดิ้ง		✓			✓					

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ลำดับที่	หมวดธุรกิจและรายชื่อบริษัท	การวัดมูลค่า ณ วันที่ในงบการเงิน				วิธีการคิดค่าเสื่อมราคา					
		ตีใหม่	ทุน	ตีใหม่ และทุน	พิจารณา ด้วยค่า ร่วมด้วย	เส้นตรง	จำนวน ผลผลิต	ขอลด ลดลง	อัตราที่ เพิ่มขึ้น	รวมกัน เป็นหมู่	ของ คงเหลือ
23. สื่อและสิ่งพิมพ์											
23.1	อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง		✓			✓					
23.2	บีบีซี เวิลด์		✓		✓	✓					
23.3	ซีวีดี เอนเตอร์เทนเมนท์		✓		✓	✓					
23.4	โรงพิมพ์ตะวันออก		✓		✓	✓					
23.5	จีเอ็มเอ็ม แกรมมี่		✓		✓	✓					
23.6	มติชน			✓		✓					
23.7	มีเดีย ออฟ มีเดียส์		✓			✓					
23.8	ประกาศ โฮลดิ้ง		✓		✓	✓					
23.9	ปองทรัพย์		✓			✓					
23.10	สยามอินเตอร์มัลติมีเดีย		✓			✓					
23.11	ตงฮั่ว คอมมูนิเคชั่นส์		✓			✓					
23.12	เวิร์คพอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์		✓			✓					
24. ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์											
24.1	เคลต้า อิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย)		✓		✓	✓					
24.2	คราโก้ ฟิซิบี		✓		✓	✓					
24.3	ฮานา ไมโครอิเล็กทรอนิกส์		✓		✓	✓					
24.4	เคซีอี อิเล็กทรอนิกส์		✓		✓	✓					
24.5	เอสวีไอ		✓		✓	✓					
25. เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร											
25.1	แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส		✓		✓	✓					
25.2	แอดวานซ์อินฟอร์มชันเทคโนโลยี		✓		✓	✓					
25.3	ซีเอส ล็อกซอินโฟ		✓		✓	✓					
25.4	ฟอร์ท คอร์ปอเรชั่น		✓			✓					
25.5	อินเทอร์เน็ตประเทศไทย		✓		✓	✓					
25.6	เอ็ม เอฟ อี ซี		✓		✓	✓	✓				
25.7	เมโทรซิสเต็มส์คอร์ปอเรชั่น		✓			✓					
25.8	สามารถคอร์ปอเรชั่น			✓	✓	✓					
25.9	ชินเซทเทลไลท์		✓		✓	✓					
25.10	สามารถ ไอ-โมบาย		✓		✓	✓					
25.11	ทีทีแอนด์ที		✓		✓	✓					
25.12	ทีดับบลิวแชนด์ คอร์ปอเรชั่น		✓			✓					

1. การวัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ในงบการเงิน

จากตารางที่ 4.3 สรุปข้อมูลการวัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ได้ดังนี้

1.1 บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเลือกใช้วิธีการวัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ในงบการเงิน 3 วิธี คือ (1) วิธีราคาที่ดินใหม่ (2) วิธีราคาทุน (3) วิธีราคาที่ดินใหม่ร่วมกับวิธีราคาทุน

1.2 การวัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์แต่ละวิธีตามข้อ 1.1 อาจมีรายละเอียดที่แตกต่างกันไป เช่น บริษัทที่วัดมูลค่าอาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ในงบการเงินด้วยวิธีราคาทุน บางบริษัทอาจวัดมูลค่าด้วยราคาทุนหลังหักค่าเสื่อมราคาสะสม ในขณะที่บางบริษัทอาจวัดมูลค่าด้วยราคาทุนหลังหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่า เป็นต้น

1.3 บริษัทที่เลือกใช้วิธีราคาที่ดินใหม่โดยไม่ใช้วิธีราคาทุนร่วมด้วย มี 1 บริษัท เท่านั้น คือ บริษัทไทยซูการ์ เทอร์มิเนล

1.4 บางบริษัทนาน โฆษณาการบัญชีเรื่องด้อยค่ามาใช้ร่วมกับวิธีการวัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ตามข้อ 1.1 อย่างไรก็ดี บางบริษัทไม่เปิดเผยข้อมูลว่าแสดงมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ด้วยราคาหลังหักค่าเผื่อการด้อยค่า แต่เปิดเผยข้อมูลว่าในกรณีที่ราคาตามบัญชีสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน ราคาตามบัญชีจะถูกปรับลดให้เท่ากับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน

2. การคิดค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์

จากตารางที่ 4.3 สรุปข้อมูลการคิดค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์ได้ดังนี้

2.1 บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเลือกใช้วิธีการคิดค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์ 4 วิธี คือ (1) วิธีเส้นตรง (2) วิธีจำนวนผลผลิต (3) วิธียอดลดลง และ (4) วิธีอัตราที่เพิ่มขึ้น

2.2 บริษัทส่วนใหญ่คิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรงเพียงวิธีเดียว แต่บางบริษัทใช้วิธีเส้นตรงร่วมกับวิธีอื่น ๆ อย่างไรก็ดี บริษัทไทยเทพรสผลิตภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน) เป็นบริษัทเดียวที่ไม่คิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรง และคิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธียอดลดลงเพียงวิธีเดียว

2.3 การคิดค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์แต่ละวิธีตามข้อ 2.1 อาจมีรายละเอียดที่แตกต่างกันไป เช่น บริษัทที่คิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธียอดลดลง บางบริษัทอาจคำนวณด้วยวิธีผลรวมจำนวนปี ในขณะที่บางบริษัทอาจคำนวณด้วยวิธีอัตราคงที่จากยอดคงเหลือที่ลดลง เป็นต้น

2.4 บริษัทที่คิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรงร่วมกับวิธีอื่น ๆ จะมีการเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับรายละเอียดของสินทรัพย์ที่คิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีอื่น เช่น

2.4.1 ธนาคารกสิกรไทย คิดค่าเสื่อมราคาอาคารที่ได้มาก่อนเดือนกรกฎาคม 2539 โดยคำนวณจากยอดคงเหลือตามบัญชีเมื่อวันสิ้นปีก่อน (วิธียอดลดลง)

2.4.2 บริษัทสหวิริยาสตีลอินดัสตรี คิดค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรและอุปกรณ์ในกระบวนการผลิต ตามหน่วยของผลผลิต (วิธีจำนวนผลผลิต)

2.4.3 บริษัททุ่งคาฮาเบอร์ คิดค่าเสื่อมราคาบ่อกากแร่ ตามหน่วยที่ทำการผลิต (วิธีจำนวนผลผลิต)

2.4.4 บริษัทสัมมากร คิดค่าเสื่อมราคายานพาหนะด้วยวิธีผลรวมจำนวนปี (วิธียอดลดลง)

2.4.5 บริษัทปูนซิเมนต์ไทย คิดค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์ของบริษัทย่อยแตกต่างกันไป ดังนี้

(1) บริษัทย่อยแห่งหนึ่งคิดค่าเสื่อมราคาอาคารและสิ่งปลูกสร้างที่ได้มาก่อนวันที่ 1 มกราคม 2545 รวมทั้งเครื่องจักรและอุปกรณ์ด้วยวิธีกองทุนจม (วิธีอัตราที่เพิ่มขึ้น)

(2) บริษัทย่อยอีกแห่งหนึ่งคิดค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต ตามประมาณการกำลังผลิต (วิธีจำนวนผลผลิต)

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบนโยบายการบัญชีการวัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ ในงบการเงิน และวิธีการคิดค่าเสื่อมราคาของบริษัทจดทะเบียนในตลาด หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตามหมวดธุรกิจ

จากการศึกษานโยบายการบัญชีเกี่ยวกับการวัดมูลค่า ณ วันที่ในงบการเงิน และวิธีการคิดค่าเสื่อมราคา ตามตารางที่ 4.3 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์นโยบายการบัญชีเพิ่มเติมโดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละแยกตามหมวดธุรกิจ และเปรียบเทียบข้อมูลต่างหมวดธุรกิจ โดยผลการวิเคราะห์นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับการวัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ในงบการเงิน ปรากฏตามตารางที่ 4.4 และผลการวิเคราะห์วิธีการคิดค่าเสื่อมราคา ปรากฏตามตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.4 เปรียบเทียบนโยบายการวัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่โอนงบการเงิน

ลำดับที่	หมวดธุรกิจ	จำนวนบริษัท	การวัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์					
			ราคาที่ดินใหม่		ราคาทุน		ราคาที่ดินใหม่และราคาทุน	
			จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	ธุรกิจการเกษตร	9			6	66.67	3	33.33
2	อาหารและเครื่องดื่ม	11			5	45.45	6	54.55
3	แฟชั่น	11			10	90.91	1	9.09
4	ของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน	5			3	60.00	2	40.00
5	ของใช้ส่วนตัวและเวชภัณฑ์	3			3	100.00		
6	เงินทุนและหลักทรัพย์	16			16	100.00		
7	ธนาคาร	5			1	20.00	4	80.00
8	ประกันภัยและประกันชีวิต	8			7	87.50	1	12.50
9	วัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร	11			7	63.64	4	36.36
10	กระดาษและวัสดุการพิมพ์	1					1	100.00
11	บรรจุภัณฑ์	6			4	66.67	2	33.33
12	ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์	5			5	100.00		
13	ยานยนต์	9			8	88.89	1	11.11
14	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์	35			31	88.57	4	11.43
15	วัสดุก่อสร้าง	15			11	73.33	4	26.67
16	เหมืองแร่	1					1	100.00
17	พลังงานและสาธารณูปโภค	11			10	90.91	1	9.09
18	การแพทย์	6			5	83.33	1	16.67
19	การท่องเที่ยวและสันทนาการ	7			2	28.57	5	71.43
20	ขนส่งและโลจิสติกส์	6	1	16.67	3	50.00	2	33.33
21	บริการเฉพาะกิจ	1			1	100.00		
22	พาณิชย์	6			5	83.33	1	16.67
23	สื่อและสิ่งพิมพ์	12			11	91.67	1	8.33
24	ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์	5			5	100.00		
25	เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	12			11	91.67	1	8.33
รวมทั้งสิ้น		217	1	0.46	170	78.34	46	21.20

1. เปรียบเทียบนโยบายการวัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ในงบการเงิน

จากตารางที่ 4.4 เป็นการเปรียบเทียบนโยบายการบัญชีการวัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ในงบการเงิน ตามหมวดธุรกิจ

1.1 การเปรียบเทียบนโยบายการบัญชีการวัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ในงบการเงินในภาพรวม

บริษัทส่วนใหญ่วัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ในงบการเงินด้วยวิธีราคาทุนเพียงวิธีเดียว (ร้อยละ 78) รองลงมาคือวิธีราคาที่ดินใหม่ร่วมกับวิธีราคาทุน (ร้อยละ 21) และมีเพียง 1 บริษัทคือ บริษัทไทยซูการ์ เทอร์มินัล ที่เลือกใช้วิธีราคาที่ดินใหม่เพียงวิธีเดียว (ร้อยละ 1)

1.2 การเปรียบเทียบนโยบายการบัญชีการวัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ในงบการเงิน จำแนกตามหมวดธุรกิจ สรุปได้ดังนี้

1.2.1 หมวดธุรกิจการเกษตร บริษัทส่วนใหญ่วัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ในงบการเงินด้วยวิธีราคาทุนเพียงวิธีเดียว (ร้อยละ 67) สำหรับบริษัทที่เหลือวัดมูลค่าด้วยวิธีราคาที่ดินใหม่ร่วมกับวิธีราคาทุน (ร้อยละ 33)

1.2.2 หมวดธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม บริษัทส่วนใหญ่วัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ด้วยวิธีราคาที่ดินใหม่ร่วมกับวิธีราคาทุน หรือ ใช้วิธีราคาทุนเพียงวิธีเดียว โดยมีอัตราส่วนการเลือกใช้ไม่แตกต่างกันมากนัก คือร้อยละ 55 และร้อยละ 45 ตามลำดับ

1.2.3 หมวดธุรกิจแฟชั่น บริษัทส่วนใหญ่วัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ด้วยวิธีราคาทุนเพียงวิธีเดียว (ร้อยละ 91) มีเพียงบริษัทแพรนด้า จิวเวลรี่ เท่านั้น ที่ใช้วิธีราคาทุนร่วมกับวิธีราคาที่ดินใหม่ (ร้อยละ 9)

1.2.4 หมวดธุรกิจของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน บริษัทส่วนใหญ่วัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ด้วยราคาทุนเพียงวิธีเดียว (ร้อยละ 60) บริษัทที่เหลือใช้วิธีราคาที่ดินใหม่ร่วมกับวิธีราคาทุน (ร้อยละ 40)

1.2.5 หมวดธุรกิจของใช้ส่วนตัวและเวชภัณฑ์ ทุกบริษัทในหมวดธุรกิจนี้ วัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ด้วยวิธีราคาทุนเพียงวิธีเดียว

1.2.6 หมวดธุรกิจเงินทุนและหลักทรัพย์ ทุกบริษัทในหมวดธุรกิจนี้ วัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ด้วยวิธีราคาทุนเพียงวิธีเดียว

1.2.7 หมวดธุรกิจธนาคาร บริษัทส่วนใหญ่วัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ด้วยวิธีราคาที่ดินใหม่ร่วมกับวิธีราคาทุน (ร้อยละ 80) มีเพียงธนาคารทีสโก้ เท่านั้น ที่ใช้วิธีราคาทุนเพียงวิธีเดียว (ร้อยละ 20)

1.2.8 หมวดธุรกิจประกันภัยและประกันชีวิต บริษัทส่วนใหญ่วัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ด้วยวิธีราคาทุนเพียงวิธีเดียว (ร้อยละ 88) มีเพียงบริษัทบางกอกสหประกันภัย เท่านั้น ที่ใช้วิธีราคาที่ดินใหม่ร่วมกับวิธีราคาทุน (ร้อยละ 12)

1.2.9 หมวดธุรกิจวัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร บริษัทส่วนใหญ่วัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ด้วยราคาทุนเพียงวิธีเดียว (ร้อยละ 64) บริษัทที่เหลือใช้วิธีราคาที่ดินใหม่ร่วมกับวิธีราคาทุน (ร้อยละ 36)

1.2.10 หมวดธุรกิจกระดาษและวัสดุการพิมพ์ มีบริษัทตัวอย่างในหมวดธุรกิจนี้เพียง 1 บริษัท ซึ่งบริษัทดังกล่าววัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ด้วยวิธีราคาที่ดินใหม่ร่วมกับวิธีราคาทุน

1.2.11 หมวดธุรกิจบรรจุภัณฑ์ บริษัทส่วนใหญ่วัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ด้วยราคาทุนเพียงวิธีเดียว (ร้อยละ 67) บริษัทที่เหลือใช้วิธีราคาที่ดินใหม่ร่วมกับวิธีราคาทุน (ร้อยละ 33)

1.2.12 หมวดธุรกิจปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ ทุกบริษัทในหมวดธุรกิจนี้ วัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ด้วยวิธีราคาทุนเพียงวิธีเดียว

1.2.13 หมวดธุรกิจยานยนต์ บริษัทส่วนใหญ่วัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ด้วยราคาทุนเพียงวิธีเดียว (ร้อยละ 89) มีเพียงบริษัทสมบурณ์ แอ็ควานซ์ เทคโนโลยี เท่านั้น ที่ใช้วิธีราคาที่ดินใหม่ร่วมกับวิธีราคาทุน (ร้อยละ 11)

1.2.14 หมวดธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ บริษัทส่วนใหญ่วัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ด้วยราคาทุนเพียงวิธีเดียว (ร้อยละ 89) บริษัทที่เหลือใช้วิธีราคาที่ดินใหม่ร่วมกับวิธีราคาทุน (ร้อยละ 11)

1.2.15 หมวดธุรกิจวัสดุก่อสร้าง บริษัทส่วนใหญ่วัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ด้วยราคาทุนเพียงวิธีเดียว (ร้อยละ 73) บริษัทที่เหลือใช้วิธีราคาที่ดินใหม่ร่วมกับวิธีราคาทุน (ร้อยละ 27)

1.2.16 หมวดธุรกิจเหมืองแร่ มีบริษัทตัวอย่างในหมวดธุรกิจนี้เพียง 1 บริษัท ซึ่งบริษัทดังกล่าววัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ด้วยวิธีราคาที่ดินใหม่ร่วมกับวิธีราคาทุน

1.2.17 หมวดธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค บริษัทส่วนใหญ่วัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ด้วยราคาทุนเพียงวิธีเดียว (ร้อยละ 91) มีเพียงบริษัทบางจากปิโตรเลียมเท่านั้น ที่ใช้วิธีราคาที่ดินใหม่ร่วมกับวิธีราคาทุน (ร้อยละ 11)

1.2.18 หมวดธุรกิจการแพทย์ บริษัทส่วนใหญ่วัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ด้วยราคาทุนเพียงวิธีเดียว (ร้อยละ 83) มีเพียงบริษัทกรุงเทพดุสิตเวชการเท่านั้น ที่ใช้วิธีราคาที่ดินใหม่ร่วมกับวิธีราคาทุน (ร้อยละ 17)

1.2.19 หมวดธุรกิจการท่องเที่ยวและสันทนาการ บริษัทส่วนใหญ่วัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ด้วยวิธีราคาที่ดินใหม่ร่วมกับวิธีราคาทุน (ร้อยละ 71) บริษัทที่เหลือใช้วิธีราคาทุนเพียงวิธีเดียว (ร้อยละ 29)

1.2.20 หมวดธุรกิจขนส่งและโลจิสติกส์ บริษัทส่วนใหญ่วัดมูลค่าที่ดินอาคารและอุปกรณ์ ด้วยราคาทุนเพียงวิธีเดียว (ร้อยละ 50) และวัดมูลค่าด้วยวิธีราคาที่ดินใหม่ร่วมกับวิธีราคาทุน (ร้อยละ 33) อย่างไรก็ตาม บริษัทไทยชูการ์ เทอร์มินัล เป็นเพียงบริษัทเดียว ที่เลือกใช้วิธีราคาที่ดินใหม่เพียงวิธีเดียว

1.2.21 หมวดธุรกิจบริการเฉพาะกิจ มีบริษัทตัวอย่างในหมวดธุรกิจนี้เพียง 1 บริษัท ซึ่งบริษัทดังกล่าววัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ด้วยวิธีราคาทุน

1.2.22 หมวดธุรกิจพาณิชย์ บริษัทส่วนใหญ่วัดมูลค่าที่ดินอาคารและอุปกรณ์ ด้วยวิธีราคาทุนเพียงวิธีเดียว (ร้อยละ 83) มีเพียงบริษัทซิงเกอร์ ประเทศไทย เท่านั้น ที่เลือกใช้วิธีราคาที่ดินใหม่ร่วมกับวิธีราคาทุน (ร้อยละ 17)

1.2.23 หมวดธุรกิจสื่อและสิ่งพิมพ์ บริษัทส่วนใหญ่วัดมูลค่าที่ดินอาคารและอุปกรณ์ ด้วยราคาทุนเพียงวิธีเดียว (ร้อยละ 92) มีเพียงบริษัทมติชน เท่านั้น ที่เลือกใช้วิธีราคาที่ดินใหม่ร่วมกับวิธีราคาทุน (ร้อยละ 8)

1.2.24 หมวดธุรกิจชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ทุกบริษัทในหมวดธุรกิจนี้ วัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ด้วยวิธีราคาทุนเพียงวิธีเดียว

1.2.25 หมวดธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร บริษัทส่วนใหญ่วัดมูลค่าที่ดินอาคารและอุปกรณ์ ด้วยวิธีราคาทุนเพียงวิธีเดียว (ร้อยละ 92) มีเพียงบริษัทสามารถคอร์ปอเรชั่น เท่านั้น ที่เลือกใช้วิธีราคาทุนร่วมกับวิธีราคาใหม่ (ร้อยละ 8)

1.3 การเปรียบเทียบนโยบายการบัญชีการวัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ ในงบการเงิน ต่างหมวดธุรกิจ เป็นดังนี้

1.3.1 นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับการวัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ใน
งบการเงินที่หมวดธุรกิจต่างๆ เลือกใช้ มี 3 วิธีคือ (1) วิธีราคาที่ดีใหม่ (2) วิธีราคาทุน และ (3) วิธีราคา
ที่ดีใหม่ร่วมกับวิธีราคาทุน

1.3.2 หากไม่รวมหมวดธุรกิจซึ่งมีบริษัทตัวอย่างเพียงหมวดละ 1 บริษัท จำนวน
3 หมวดธุรกิจแล้ว หมวดธุรกิจที่ใช้วิธีการวัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ในงบการเงิน
เพียง 1 วิธี มี 4 หมวดธุรกิจ ได้แก่ (1) หมวดของใช้ส่วนตัวและเวชภัณฑ์ (2) หมวดเงินทุนและ
หลักทรัพย์ (3) หมวดปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ และ (4) หมวดชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ โดยที่ทั้ง
4 หมวดธุรกิจ เลือกวัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ด้วยวิธีเดียวกัน คือ วิธีราคาทุนเพียงวิธีเดียว

1.3.3 หมวดธุรกิจที่ใช้วิธีการวัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ในงบ
การเงิน 2 วิธี มี 17 หมวดธุรกิจ ได้แก่ (1) หมวดธุรกิจการเกษตร (2) หมวดอาหารและเครื่องดื่ม
(3) หมวดแฟชั่น (4) หมวดของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน (5) หมวดธนาคาร (6) หมวดประกันภัย
และประกันชีวิต (7) หมวดวัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร (8) หมวดบรรจุภัณฑ์ (9) หมวด
ยานยนต์ (10) หมวดพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ (11) หมวดวัสดุก่อสร้าง (12) หมวดพลังงานและ
สาธารณูปโภค (13) หมวดการแพทย์ (14) หมวดการท่องเที่ยวและสันทนาการ (15) หมวดพาณิชย์
(16) หมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ และ (17) หมวดเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยทั้ง 17 หมวด
ธุรกิจ มีการเลือกใช้วิธีวัดมูลค่าด้วย 2 วิธี ที่เหมือนกัน กล่าวคือ (1) วิธีราคาทุนเพียงวิธีเดียว และ
(2) วิธีราคาที่ดีใหม่ร่วมกับวิธีราคาทุน

1.3.4 หมวดธุรกิจที่ใช้วิธีการวัดมูลค่าที่ดิน ณ วันที่ในงบการเงินทั้ง 3 วิธี ได้แก่
หมวดขนส่งและโลจิสติกส์ โดยในหมวดธุรกิจดังกล่าว มีบริษัทไทยซูการ์ เทอร์มิเน็ล เพียงบริษัท
เดียวที่เลือกวัดมูลค่าด้วยวิธีราคาที่ดีใหม่ ในขณะที่บริษัทอื่น 3 บริษัท เลือกใช้วิธีราคาทุน และอีก
2 บริษัท เลือกใช้วิธีราคาที่ดีใหม่ร่วมกับวิธีราคาทุน

ตารางที่ 4.5 เปรียบเทียบวิธีการคิดค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์

ลำดับที่	หมวดธุรกิจ	จำนวนบริษัท	วิธีการคิดค่าเสื่อมราคา										
			เส้นตรง		ยอดลดลง		เส้นตรงและจำนวนผลผลิต		เส้นตรงและยอดลดลง		เส้นตรงและจำนวนผลผลิตและอัตราที่เพิ่มขึ้น		
			จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1	ธุรกิจการเกษตร	9	8	88.89						1	11.11		
2	อาหารและเครื่องดื่ม	11	7	63.64	1	9.09				3	27.27		
3	แฟชั่น	11	8	72.73						3	27.27		
4	ของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน	5	4	80.00						1	20.00		
5	ของใช้ส่วนตัวและเวชภัณฑ์	3	2	66.67						1	33.33		
6	เงินทุนและหลักทรัพย์	16	15	93.75						1	6.25		
7	ธนาคาร	5	3	60.00						2	40.00		
8	ประกันภัยและประกันชีวิต	8	8	100.00									
9	วัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร	11	9	81.82			2	18.18					
10	กระดาษและวัสดุการพิมพ์	1	1	100.00									
11	บรรจุภัณฑ์	6	6	100.00									
12	ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์	5	5	100.00									
13	ยานยนต์	9	7	77.78			1	11.11	1	11.11			
14	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์	35	33	94.29			1	2.86	1	2.86			
15	วัสดุก่อสร้าง	15	12	80.00			2	13.33			1	6.67	
16	เหมืองแร่	1					1	100.00					
17	พลังงานและสาธารณูปโภค	11	9	81.82			2	18.18					
18	การแพทย์	6	4	66.67					2	33.33			
19	การท่องเที่ยวและสันทนาการ	7	7	100.00									
20	ขนส่งและโลจิสติกส์	6	6	100.00									
21	บริการเฉพาะกิจ	1					1	100.00					
22	พาณิชย์	6	5	83.33					1	16.67			
23	สื่อและสิ่งพิมพ์	12	12	100.00									
24	ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์	5	5	100.00									
25	เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	12	11	91.67					1	8.33			
รวมทั้งสิ้น		217	187	86.18	1.00	0.46	10	4.61	18	8.29	1	0.46	

2. เปรียบเทียบวิธีการคิดค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์

ตารางที่ 4.5 เป็นการเปรียบเทียบวิธีการคิดค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์ จำแนกตามหมวดธุรกิจ

2.1 การเปรียบเทียบวิธีการคิดค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์ในภาพรวม

บริษัทส่วนใหญ่คิดค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์ ด้วยวิธีเส้นตรง (ร้อยละ 86) และบริษัทที่เหลือ (ร้อยละ 13) ส่วนใหญ่คิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรงร่วมกับวิธีอื่น ๆ ซึ่งได้แก่ วิธีจำนวนผลผลิต วิธีขอลดลง และวิธีอัตราที่เพิ่มขึ้น ในขณะที่ บริษัทไทยเทพรสผลิตภัณฑ์อาหาร คิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีขอลดลงเพียงวิธีเดียว (ร้อยละ 1)

2.2 การเปรียบเทียบวิธีการคิดค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์ จำแนกตามหมวดธุรกิจ สรุปได้ดังนี้

2.2.1 หมวดธุรกิจการเกษตร บริษัทส่วนใหญ่คิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรงวิธีเดียว (ร้อยละ 89) และมีบริษัทไทยรับเบอร์ลาเท็กซ์คอร์ปอเรชัน (ประเทศไทย) เพียงบริษัทเดียว ที่ใช้วิธีเส้นตรงร่วมกับวิธีขอลดลง (ร้อยละ 11)

2.2.2 หมวดธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม บริษัทส่วนใหญ่คิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรงวิธีเดียว (ร้อยละ 64) รองลงมาคิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรงร่วมกับวิธีขอลดลง (ร้อยละ 27) และมีเพียงบริษัทไทยเทพรสผลิตภัณฑ์อาหารเท่านั้น ที่คิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีขอลดลงเพียงวิธีเดียว (ร้อยละ 9)

2.2.3 หมวดธุรกิจแฟชั่น บริษัทส่วนใหญ่คิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรงวิธีเดียว (ร้อยละ 73) บริษัทที่เหลือคิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรงร่วมกับวิธีขอลดลง (ร้อยละ 27)

2.2.4 หมวดธุรกิจของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน บริษัทส่วนใหญ่คิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรงวิธีเดียว (ร้อยละ 80) และมีบริษัทก้นยงอิเล็กทรอนิกส์เพียงบริษัทเดียว ที่ใช้วิธีเส้นตรงร่วมกับวิธีขอลดลง (ร้อยละ 20)

2.2.5 หมวดธุรกิจของใช้ส่วนตัวและเวชภัณฑ์ บริษัทส่วนใหญ่คิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรงวิธีเดียว (ร้อยละ 67) และมีบริษัทชั้นไทยอุตสาหกรรมถุงมือยาง เพียงบริษัทเดียว ที่ใช้วิธีเส้นตรงร่วมกับวิธีขอลดลง (ร้อยละ 33)

2.2.6 หมวดธุรกิจเงินทุนและหลักทรัพย์ บริษัทส่วนใหญ่คิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรงวิธีเดียว (ร้อยละ 94) และมีกรู๊ปลิสเพียงบริษัทเดียว ที่ใช้วิธีเส้นตรงร่วมกับวิธีขอลดลง (ร้อยละ 6)

2.2.7 หมวดธุรกิจธนาคาร บริษัทส่วนใหญ่คิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรงวิธีเดียว (ร้อยละ 60) บริษัทที่เหลือใช้วิธีเส้นตรงร่วมกับวิธียอดลดลง (ร้อยละ 40)

2.2.8 หมวดธุรกิจประกันภัยและประกันชีวิต ทุกบริษัทในหมวดธุรกิจนี้ คิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรงเพียงวิธีเดียว

2.2.9 หมวดธุรกิจวัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร บริษัทส่วนใหญ่คิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรงเพียงวิธีเดียว (ร้อยละ 81) บริษัทที่เหลือใช้วิธีเส้นตรงร่วมกับวิธียอดลดลง (ร้อยละ 18)

2.2.10 หมวดธุรกิจกระดาษและวัสดุการพิมพ์ มีบริษัทตัวอย่างในหมวดธุรกิจเพียง 1 บริษัท ซึ่งบริษัทดังกล่าวคิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรงวิธีเดียว

2.2.11 หมวดธุรกิจบรรจุภัณฑ์ ทุกบริษัทในหมวดธุรกิจนี้ คิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรงเพียงวิธีเดียว

2.2.12 หมวดธุรกิจปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ ทุกบริษัทในหมวดธุรกิจนี้ คิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรงเพียงวิธีเดียว

2.2.13 หมวดธุรกิจยานยนต์ บริษัทส่วนใหญ่คิดค่าเสื่อมราคาโดยใช้วิธีเส้นตรงเพียงวิธีเดียว (ร้อยละ 78) สำหรับบริษัทอาปิโก ไฮเทค ใช้วิธีเส้นตรงร่วมกับวิธีจำนวนผลผลิต (ร้อยละ 11) และบริษัทไทยรุ่งยูเนี่ยนคาร์ ใช้วิธีเส้นตรงร่วมกับวิธียอดลดลง (ร้อยละ 11)

2.2.14 หมวดธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ บริษัทส่วนใหญ่คิดค่าเสื่อมราคาโดยใช้วิธีเส้นตรงเพียงวิธีเดียว (ร้อยละ 94) สำหรับบริษัทแลนด์แอนด์เฮาส์ใช้วิธีเส้นตรงร่วมกับวิธีจำนวนผลผลิต (ร้อยละ 3) และบริษัทสัมมารการใช้วิธีเส้นตรงร่วมกับวิธียอดลดลง (ร้อยละ 3)

2.2.15 หมวดธุรกิจวัสดุก่อสร้าง บริษัทส่วนใหญ่คิดค่าเสื่อมราคาโดยใช้วิธีเส้นตรงเพียงวิธีเดียว (ร้อยละ 80) รองลงมาคิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรงร่วมกับวิธียอดลดลง (ร้อยละ 13) และมีเพียงบริษัทปูนซิเมนต์ไทยเท่านั้น ที่คิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรงร่วมกับวิธียอดลดลง และวิธีอัตราที่เพิ่มขึ้น (ร้อยละ 7)

2.2.16 หมวดธุรกิจเหมืองแร่ มีบริษัทตัวอย่างในหมวดธุรกิจเพียง 1 บริษัท ซึ่งบริษัทดังกล่าวคิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรงร่วมกับวิธีจำนวนผลผลิต

2.2.17 หมวดธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค บริษัทส่วนใหญ่คิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรงเพียงวิธีเดียว (ร้อยละ 82) บริษัทที่เหลือใช้วิธีเส้นตรงร่วมกับวิธีจำนวนผลผลิต (ร้อยละ 18)

2.2.18 หมวดธุรกิจการแพทย์ บริษัทส่วนใหญ่คิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรงเพียงวิธีเดียว (ร้อยละ 67) บริษัทที่เหลือใช้วิธีเส้นตรงร่วมกับวิธีจำนวนผลผลิต (ร้อยละ 33)

2.2.19 หมวดธุรกิจการท่องเที่ยวและสันทนาการ ทุกบริษัทในหมวดธุรกิจนี้ คิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรงเพียงวิธีเดียว

2.2.20 หมวดธุรกิจขนส่งและโลจิสติกส์ ทุกบริษัทในหมวดธุรกิจนี้ คิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรงเพียงวิธีเดียว

2.2.21 หมวดธุรกิจบริการเฉพาะกิจ มีบริษัทตัวอย่างในหมวดธุรกิจเพียง 1 บริษัท ซึ่งบริษัทดังกล่าวคิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรงร่วมกับวิธีจำนวนผลผลิต

2.2.22 หมวดธุรกิจพาณิชย์ บริษัทส่วนใหญ่คิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรงเพียงวิธีเดียว (ร้อยละ 83) และมีบริษัทโรบินสันเพียงบริษัทเดียว ที่ใช้วิธีเส้นตรงร่วมกับวิธีขอลดลง (ร้อยละ 17)

2.2.23 หมวดธุรกิจสื่อและสิ่งพิมพ์ ทุกบริษัทในหมวดธุรกิจนี้ คิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรงเพียงวิธีเดียว

2.2.24 หมวดธุรกิจชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ทุกบริษัทในหมวดธุรกิจนี้ คิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรงเพียงวิธีเดียว

2.2.25 หมวดธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร บริษัทส่วนใหญ่คิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรงเพียงวิธีเดียว (ร้อยละ 92) และมีบริษัทเอ็ม เอฟ อี ซี เพียงบริษัทเดียวที่ใช้วิธีเส้นตรงร่วมกับวิธีขอลดลง (ร้อยละ 8)

2.3 การเปรียบเทียบวิธีการคิดค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์ ต่างหมวดธุรกิจ สรุปได้ดังนี้

2.3.1 วิธีการคิดค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์ที่บริษัทเลือกใช้ สามารถจัดกลุ่มได้ 5 วิธี คือ (1) วิธีเส้นตรง (2) วิธีขอลดลง (3) วิธีเส้นตรงและจำนวนผลผลิต (4) วิธีเส้นตรงและขอลดลง (5) วิธีเส้นตรงและจำนวนผลผลิตและอัตราที่เพิ่มขึ้น

2.3.2 หากไม่รวมหมวดธุรกิจที่มีบริษัทตัวอย่างเพียงหมวดละ 1 บริษัท จำนวน 3 หมวดธุรกิจแล้ว หมวดธุรกิจที่คิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเดียว มี 7 หมวดธุรกิจ ได้แก่ (1) หมวดประกันภัยและประกันชีวิต (2) หมวดบรรจุก๊าซ (3) หมวดปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ (4) หมวดการท่องเที่ยวและสันทนาการ (5) หมวดขนส่งและโลจิสติกส์ (6) หมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ และ (7) หมวดชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์

2.3.3 หมวดธุรกิจที่คิดค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์ 2 วิธี ได้แก่วิธีเส้นตรงและวิธีเส้นตรงร่วมกับวิธีอื่นอีก 1 วิธี มี 11 หมวดธุรกิจ ดังนี้

2.3.3.1 หมวดธุรกิจที่คิดค่าเสื่อมราคาคด้วยวิธีเส้นตรง และวิธีเส้นตรงร่วมกับวิธีจำนวนผลผลิต มี 2 หมวดธุรกิจ ได้แก่ (1) หมวดวัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร และ (2) หมวดพลังงานและสาธารณูปโภค

2.3.3.2 หมวดธุรกิจที่คิดค่าเสื่อมราคาคด้วยวิธีเส้นตรง และวิธีเส้นตรงร่วมกับวิธียอดลดลง มี 9 หมวดธุรกิจ ได้แก่ (1) หมวดธุรกิจการเกษตร (2) หมวดแฟชั่น (3) หมวดของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน (4) หมวดของใช้ส่วนตัวและเวชภัณฑ์ (5) หมวดเงินทุนและหลักทรัพย์ (6) หมวดธนาคาร (7) หมวดการแพทย์ (8) หมวดพาณิชย์ และ (9) หมวดเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

2.3.4 หมวดธุรกิจที่คิดค่าเสื่อมราคาคด้วยวิธีเส้นตรง และวิธีอื่นอีก 2 วิธี มี 4 หมวดธุรกิจ ได้แก่ (1) หมวดอาหารและเครื่องดื่ม (2) หมวดยานยนต์ (3) หมวดพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ และ (4) หมวดวัสดุก่อสร้าง

ตอนที่ 5 เปรียบเทียบผลการเปลี่ยนแปลงมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ที่เกิดขึ้นจากการเลือกใช้นโยบายการบัญชี

จากการศึกษาข้อมูลการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ที่เกิดจากการเลือกใช้นโยบายการบัญชี ซึ่งได้แก่ ผลการตีราคาใหม่ ผลการพิจารณาค่อยค่า และผลการคิดค่าเสื่อมราคาประจำปี (ไม่รวมการเปลี่ยนแปลงอันเนื่องจากการซื้อและการจำหน่ายระหว่างปี) ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ผลกระทบจากการเลือกใช้นโยบายการบัญชีดังกล่าวต่อมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ในงบการเงิน โดยใช้คำร้อยละ ดังรายละเอียดตามตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 เปรียบเทียบผลการเปลี่ยนแปลงมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่เกิดขึ้นจากการถือครองนโยบายการบัญชี

ลำดับที่	หมวดธุรกิจและรายละเอียด	มูลค่า ณ วันที่โอนทางการเงิน (หน่วย : พันบาท)				การเปลี่ยนแปลงมูลค่าระหว่างปี (หน่วย : พันบาท)					อัตราส่วน (%)			
		ที่ดิน		อาคารและอุปกรณ์		ที่ดิน	ต้อค่า	ที่ราคา	ต้อค่า	ค่าเสื่อมราคา	การที่ราคาและต้อยค่าต่อ	อัตรารวม	อัตรารวม	ค่าเสื่อมราคาและต้อยค่าต่ออุปกรณ์
		ที่ดิน	อาคารและอุปกรณ์	ที่ดิน	ต้อค่า									
1	ธุรกิจการเกษตร													
1.1	ห้องเย็นเขมรเชนซีฟู้ด	839,124	1,475,526	130,715						15.58			12.96	
1.2	ห้องเย็นโซติวิวัฒน์หาดีใหญ่	42,594	240,760										17.29	
1.3	เชิงโหมโพราเซนฟู้ดส์	82,945	434,544										16.21	
1.4	จิวพีพี	303,239	2,110,340										13.72	
1.5	แพ็คฟู้ด	144,017	293,982										29.88	
1.6	สุรพลฟู้ดส์	533,702	634,404	15,390						2.88			21.45	
1.7	ศรีศรีแอด โกรอินดิคส์	708,772	1,695,239	5,287						0.75			15.95	
1.8	ไทยรับเบอร์ลาทีคส์คอร์ปอเรชั่น (ประเทศไทย)	205,178	985,796	110,091	5,287	411,397		(19,472)		34.23	39.76		10.92	
1.9	สหอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม	109,041	320,403										15.23	
	รวม	2,968,612	8,190,994	256,196	(34,571)	411,397		(19,472)		7.47	4.78		15.18	
2	อาหารและเครื่องดื่ม													
2.1	อกริเพียว โฮลดีนส์	71,915	136,397										23.43	
2.2	ฟู้ดแอนด์ค็อกซ์	60,000	360,731										12.58	
2.3	มาลีตามพราน	212,629	617,771	2,158						1.01	0.61		21.97	
2.4	พรีเมียร์ มาร์เก็ตติ้ง	221,065	267,386										8.56	
2.5	เพชรจินดาโปรดัคส์	46,293	99,114										20.58	
2.6	เอส แอนด์ พี ซินดิคท	261,053	868,781						81		0.01		27.35	
2.7	ไทยทรสผลิตภัณฑ์อาหาร	103,811	641,042										15.26	
2.8	อุตสาหกรรมอาหาร ส. ขอนแก่น	112,339	147,451										19.83	
2.9	น้ำมันพืชไทย	278,397	1,540,470						(3,896)				14.86	
2.10	ไทยาฟู้ด โปรดักส์	5,517	262,993						2,120				14.16	
2.11	ยูไนเต็ดฟาร์มิลส์	1,034,720	224,319										19.19	
	รวม	2,407,739	5,166,455		2,158			9,244		0.09	0.18		18.00	

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ลำดับที่	หมวดธุรกิจและรายชื่อ	มูลค่า ณ วันที่ในงบการเงิน (หน่วย : พันบาท)		การเปลี่ยนแปลงมูลค่าระหว่างปี (หน่วย : พันบาท)						อัตราส่วน (%)				
		ที่ดิน	อาคาร และอุปกรณ์	ที่ดิน	ดอกเบี้ย	ชีวิทธา	ค้ำประกัน	ค้ำประกัน ราคา	ที่ดิน	อาคาร และอุปกรณ์	ค่าเสื่อมราคา			
5	ของใช้ส่วนตัวและเวชภัณฑ์													
5.1	ดีเอสไอ อิมพอร์ตเนชั่นแนล (ประเทศไทย)	38,358	342,554					66,058						19.28
5.2	เอส แอนด์ เจ อินเทอร์เน็ต เซ็นแนล เอ็นเตอร์ไพรส์	28,927	545,703					119,140						21.83
5.3	ฐานไทยอุตสาหกรรมมืองมือง	72,740	376,675					50,612						13.44
	รวม	140,025	1,264,932					235,810						18.64
6	เงินทุนและหลักทรัพย์													
6.1	อิชออน ธนดินทรัพย์ (ไทยแลนด์)		493,814					141,926						28.74
6.2	เอเชียเทรกกิงลิคส์ซิง	2,430	35,093					13,250						37.76
6.3	เอเชีย พลัด	52,298	250,295					62,548						24.99
6.4	กรุงเทพทหาร	1,548	54,702					26,753						48.91
6.5	ตะวันออกพาณิชย์ลิคส์ซิง	7,324	19,202					4,889						25.46
6.6	โกลบลิค โฮลดิ้ง แมนเนจเม้นท์		40,419					30,325						75.03
6.7	กรุ๊ปลิค	21,392	17,933					4,620						25.76
6.8	กรุงเทพอัครเร็นท์ แอนด์ลิค		54,804					6,556						11.96
6.9	กิมย้ง (ประเทศไทย)		121,236					70,182						57.89
6.10	บัตกรู้งไทย		407,432					152,637						37.46
6.11	นวลลิคซิง		120,477					19,546						16.22
6.12	ภัทรลิคซิง		4,024,793					901,748						22.40
6.13	สยามเจนเนอรัลเพคตอรั้ง	31,459	74,566					5,142						6.90
6.14	เงินทุนสินอุดสาหกรรม	3,408	154,875					58,288						37.64
6.15	ฉีกโก้		59,805					29,267	1,700				2.84	48.94
6.16	ทรินิตี้ วัฒนา		46,704					24,331						52.10
	รวม	119,859	5,976,150					1,552,008	1,700				0.03	25.97

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ลำดับที่	หมวดธุรกิจและรายชื่อ	มูลค่า ณ วันที่งบการเงิน (หน่วย : พันบาท)				การเปลี่ยนแปลงมูลค่าระหว่างปี (หน่วย : พันบาท)				อัตราส่วน (%)		
		มูลค่า ณ วันที่งบการเงิน (หน่วย : พันบาท)		การเปลี่ยนแปลงมูลค่าระหว่างปี (หน่วย : พันบาท)		ที่ต้น		อัตรากำไรสุทธิ		การตีราคาและค่าตัดจำหน่าย	การตีราคา	ค่าเสื่อมราคา
		ที่ดิน	อาคารและอุปกรณ์	ที่ดิน	อัตรากำไรสุทธิ	ที่ดิน	อัตรากำไรสุทธิ	อัตรากำไรสุทธิ	อัตรากำไรสุทธิ			
12	ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์											
12.1	พาสเคมีอุตสาหกรรม	18,492	55,905					13,540				24.22
12.2	ไทยเซ็นทรัลเคมี	423,673	1,195,293					165,494				13.85
12.3	ไทยพลาสติกและเคมีภัณฑ์	334,000	10,122,000					940,000				9.29
12.4	ยูนิย่นพลาستيك	80,212	363,447					73,938				20.34
12.5	ไร่รักษ์รูป	96,299	236,154					43,702				18.51
	รวม	952,676	11,972,799					1,236,674				10.33
13	ยานยนต์											
13.1	อปีโก ไอทก	510,479	3,144,403					648,395				20.62
13.2	อีซีเอ็น เฟ้นท์ จำกัด(มหาชน)	46,318	212,427					31,119				14.65
13.3	อินเตอร์ไฮด์	176,690	584,719					52,905				9.05
13.4	อีโนว รับเบอร์ (ประเทศไทย)	102,868	988,370					188,372				19.06
13.5	สมบูรณ์ แอ็คควาซ์ เทคโนโลยี	782,489	2,528,656					297,900				11.78
13.6	สยามกันดั้จกรุ๊ป	6,707	449,989					99,351				22.08
13.7	ที.กรุ๊ปไทยอุตสาหกรรม	35,303	388,875					41,226				10.60
13.8	ไทยรุ่งยูเนี่ยนคาร์	344,542	629,645					125,158				19.88
13.9	ยานกันดั้จ	888,009	4,756,934					697,495	(5,388)			14.66
	รวม	2,893,405	13,684,018					2,181,921	(5,388)			15.95

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ลำดับที่	หมวดธุรกิจและรายชื่อ	มูลค่า ณ วันที่ยื่นงบการเงิน (หน่วย : พันบาท)				การเปลี่ยนแปลงมูลค่าระหว่างปี (หน่วย : พันบาท)				อัตราส่วน (%)		
		มูลค่า ณ วันที่ยื่นงบการเงิน (หน่วย : พันบาท)		การเปลี่ยนแปลงมูลค่าระหว่างปี		การเปลี่ยนแปลงมูลค่าระหว่างปี		การเปลี่ยนแปลงมูลค่าระหว่างปี		การตีราคาและด้อยค่าต่อ	ค่าเสื่อมราคา	ค่าเสื่อมราคาต่ออาคารและอุปกรณ์
		ที่ดิน	อาคารและอุปกรณ์	ที่ดิน	ค่าเสื่อมราคา	ที่ดิน	ค่าเสื่อมราคา	ที่ดิน	อาคารและอุปกรณ์			
14	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์											
14.1	แอสคอน คอนสตรัคชั่น	19,108	101,827				24,806					24.36
14.2	บางกอกแลนด์	3,016,000	8,366,000				397,000					4.75
14.3	ชาโยอิตระ ดิวล็อปเม้นท์	35,068	343,968				28,668					8.33
14.4	เซ็นทรัลพัฒนา	3,505,909	19,122,050				1,246,123					6.52
14.5	อีเอ็มซี	28,445	109,728				16,475					15.01
14.6	อีสเทิร์น สตาร์ เรียด เอสเตท	295,258	427,142				55,501					12.99
14.7	แดนคิมทอง พร็อพเพอร์ตี้ ดิวล็อปเม้นท์	57,780	51,290				13,160		21.56			25.66
14.8	อิตาเลียนไทย ดิวล็อปเม้นท์	2,445,333	12,216,828			12,460	1,922,582					15.74
14.9	เค.ซี. พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด(มหาชน)		19,417				8,730					44.96
14.10	เค-ทค คอนสตรัคชั่น	173,293	709,468				140,894					19.86
14.11	เคปเปล ไทย พร็อพเพอร์ตี้	46,809	70,997				14,796					20.84
14.12	แลนด์แอนด์เฮาส์		1,583,224				191,765					12.11
14.13	เมโทรสตาร์ พร็อพเพอร์ตี้	765,404	26,480				3,929					14.84
14.14	เมเจอร์ ดิวล็อปเม้นท์	80,387	92,961				53,404					57.45
14.15	มั่นคงเคหะการ	1,316,139	228,116				31,658					13.88
14.16	เอ็น. ซี. เฮาส์จิง	94,921	127,981				22,500					17.58
14.17	โนมิดี ดิวล็อปเม้นท์	253,501	146,600				28,713					19.59
14.18	แมทเธอร์แลนด์ พาร์ค ^{1/}	256,277	339,089				159,421	(195,167)				47.01
14.19	เนวาร์ตน์พัฒนาการ	149,173	546,403				190,867					34.93
14.20	พร็อพเพอร์ตี้ เพอร์เฟก	65,059	311,128				44,863					14.42

1/ มูลค่าอาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ยื่นงบการเงิน ได้รวมงบระหว่างก่อสร้างไว้ด้วย เนื่องจากมีการตีราคางบระหว่างก่อสร้างลดลงจำนวน 182.8 ล้านบาท

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ลำดับที่	หมวดธุรกิจและรายชื่อ	มูลค่า ณ วันที่ในงบการเงิน (หน่วย : พันบาท)		การเปลี่ยนแปลงมูลค่าระหว่างปี (หน่วย : พันบาท)				อัตราส่วน (%)		
		ที่ดิน	อาคาร และอุปกรณ์	ที่ดิน	ค่าเสื่อม ราคา	ที่ดิน	การตีราคาและหักค่าต่อ และอุปกรณ์	การตีราคา ที่ดิน	ค่าเสื่อมราคา อุปกรณ์	
									หัก	เพิ่ม
14.21	เพาเวอร์โกลด์ อินเวสต์เมนท์	163,105	270,840					(5.44)		25.36
14.22	พรีมิลท์	185,087	113,553							25.03
14.23	ปริซากรูป		12,052							54.32
14.24	ปริญสิริ	3,279	37,514							33.24
14.25	ควอลิตี้เฮาส์	1,350,099	2,044,868							10.89
14.26	โรมอนแลนด์	20,672	216,975							9.10
14.27	สวนอุตสาหกรรมโรจนะ	358,416	6,602,436							5.45
14.28	สัมภาร	231,669	60,409							20.88
14.29	ซีพีโก้	48,228	412,452							14.32
14.30	แสนสิริ		607,370							20.40
14.31	ซีโน-ไทย อินเวสต์เมนท์ แอนด์ คอนสตรัคชั่น	544,768	3,069,106							18.32
14.32	จีนที่คคอนสตรัคชั่น	58,116	268,739							23.59
14.33	ไทคอน อินเวสต์เม้นท์ คอนเน็คชั่น	13,743	56,157							19.15
14.34	ธนชง	2,096,115	169,606							9.75
14.35	ยูนิเวนเจอร์	145,117	57,128			(1,962)	(9,325)	(1.35)	(16.32)	19.24
	รวม	17,822,278	58,939,982			1,633	(204,492)	0.01	(0.35)	10.48

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ลำดับที่	หมวดธุรกิจและรายชื่อ	มูลค่า ณ วันที่ลงงบการเงิน (หน่วย : พันบาท)		การเปลี่ยนแปลงมูลค่าระหว่างปี (หน่วย : พันบาท)						อัตราส่วน (%)				
		ที่ดิน	อาคาร และอุปกรณ์	ที่ดิน		อาคารและอุปกรณ์				การตีราคา ที่ดิน	การตีราคา และอัตร และอุปกรณ์	ค่าเสื่อมราคา ต่ออาคารและ อุปกรณ์		
				ตีราคา	ด้อยค่า	ตีราคา	ด้อยค่า	ค่าเสื่อม ราคา						
19	การท่องเที่ยวและสันทนาการ													
19.1	เอเชียโฮเทล	1,545,888	2,445,658			581,533							23.78	8.11
19.2	แคลิฟอร์เนีย วัว เอ็กซ์พีเรียนซ์	2,247,206	1,590,053				(22,291)						(1.40)	13.54
19.3	โรงแรมเซ็นทรัลพลาซา	1,480,866	5,626,732										(0.12)	13.07
19.4	เทพธานีกรีฑา	9,326,576	50,291			(456,597)							(30.84)	29.25
19.5	ลา구나ริสอร์ท แอนด์ โฮเทล	28,563	9,178,595											4.01
19.6	โรงแรมโรเรียนเทล (ประเทศไทย)	54,800	1,782,387											12.74
19.7	โรงแรมรอยัลออคิด (ประเทศไทย)	14,663,899	778,071											15.63
	รวม		21,451,787			581,533							2.58	8.77
20	ขนส่งและโลจิสติกส์													
20.1	ทางด่วนกรุงเทพ	169,288	60,135											52.40
20.2	บางปะกง เทอร์มินอล	225,762	2,619,614										(2.20)	6.58
20.3	จุฑานวี	188,251	1,249,328											9.32
20.4	พีริเชียส ริฟวิ่ง	662,470	9,381,260											19.23
20.5	ไทยซูการ์ เทอร์มินัล	420,002	598,587											5.01
20.6	ยูไนเต็ด แสตบคาร์ค เทอร์มินัล	1,665,773	696,099											11.88
	รวม		14,605,023										(0.39)	15.32
21	บริการเฉพาะกิจ													
21.1	โปรเฟสชันแนล เวสต์ เทคโนโลยี (1999)	139,010	527,626											6.72
	รวม		527,626											6.72

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ลำดับที่	หมวดธุรกิจและรายชื่อ	มูลค่า ณ วันที่ในงบการเงิน (หน่วย : พันบาท)				การเปลี่ยนแปลงมูลค่าระหว่างปี (หน่วย : พันบาท)						อัตราส่วน (%)			
		ที่ดิน		อาคารและอุปกรณ์		ที่ดิน	ต้อค่า	ตีราคา	อาคารและอุปกรณ์		ที่ดิน	อาคารและอุปกรณ์	ค่าเสื่อมราคา		
		ที่ดิน	อาคารและอุปกรณ์	ต้อค่า	ราคา										
24	ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์														
24.1	เดสก์ท็อปอิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย)	461,280	3,182,367						(45,871)			853,899		(1.44)	26.83
24.2	คราฟ์พีซี	54,908	262,892						(1,784)			64,834		(0.03)	24.66
24.3	ฮาร์ดไดรฟ์อิเล็กทรอนิกส์	168,027	5,177,559									849,480			16.41
24.4	เคสอิเล็กทรอนิกส์	404,791	4,878,121									551,263			11.30
24.5	เคสทีวี	211,250	537,345						(9,511)			99,964		(1.77)	18.60
	รวม	1,300,256	14,038,284						(57,166)			2,419,440		(0.41)	17.23
25	เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร														
25.1	แอดวานซ์อินโฟร์ เซอร์วิส	1,070	8,061,210						2,000			3,174,140		0.02	39.38
25.2	แอ็ดวานซ์อินโฟร์ เซอร์วิส		13,441									9,004			66.99
25.3	ซีเอส ล็อกซอินโฟ	19,884	300,981									140,463			46.67
25.4	ฟอร์ท คอร์ปอเรชั่น	194,295	411,891									99,807			24.23
25.5	อินเทอร์เน็ทประเทศไทย		57,257									44,940			78.49
25.6	เอ็มเอฟ อี ซี		56,408									29,681			52.62
25.7	เมโทรซิสเต็มส์คอร์ปอเรชั่น		635,969									138,909			21.84
25.8	สามารทคอร์ปอเรชั่น	503,896	2,797,863						(6,491)			813,661		(0.23)	29.08
25.9	ไทยคม		4,418,771						(1,398)			818,077		(0.03)	18.51
25.10	สามารท ไอ-โมบาย		413,073									273,611			66.24
25.11	ทีทีเอ็นดีที	748,000	3,723,034									820,000			22.03
25.12	ทีดีบีบีเอสเคด คอร์ปอเรชั่น		29,896									9,957			33.31
	รวม	1,467,145	20,919,794						(5,889)			6,372,250		(0.03)	30.46
	รวมทั้งสิ้น	133,604,355	640,505,762						(80,901)			5,065,577		0.46	13.11
									(1,248,005)			83,966,844		0.60	

อัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ที่เกิดจากการตีราคา การพิจารณาค้อยค่าและการคิดค่าเสื่อมราคาประจำปี 2550 ต่อมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ในงบการเงิน ตามตารางที่ 4.6 สรุปได้ดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงมูลค่าที่ดินจากการตีราคาและการพิจารณาค้อยค่าสำหรับ งบการเงินประจำปี 2550 ต่อมูลค่าที่ดิน ณ วันที่ในงบการเงิน

1.1 ที่ดินโดยรวมของทุกหมวดธุรกิจ มีมูลค่าเพิ่มขึ้นจากการตีราคาและพิจารณาค้อยค่า คิดเป็นร้อยละ 0.46 ของมูลค่าที่ดิน ณ วันที่ในงบการเงิน ของทุกหมวดธุรกิจ

1.2 หมวดธุรกิจที่มีมูลค่าของที่ดินเปลี่ยนแปลงเนื่องจากการตีราคาและการพิจารณาค้อยค่า มีจำนวน 10 หมวดธุรกิจ คือ (1) หมวดธุรกิจการเกษตร (2) หมวดธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม (3) หมวดแฟชั่น (4) หมวดธนาคาร (5) หมวดวัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร (6) หมวดพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ (7) หมวดวัสดุก่อสร้าง (8) หมวดการแพทย์ (9) หมวดการท่องเที่ยวและสันทนาการ และ (10) หมวดพาณิชย์ โดยอัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเมื่อเทียบกับมูลค่าที่ดิน ณ วันที่ในงบการเงิน ของหมวดการแพทย์ และหมวดธุรกิจการเกษตร เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.04 และร้อยละ 7.47 ตามลำดับ ในขณะที่หมวดการท่องเที่ยวและสันทนาการลดลงร้อยละ 3.11 สำหรับหมวดธุรกิจอื่น ๆ มีอัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงอยู่ระหว่างร้อยละ 2.2 ของมูลค่าที่ดิน ณ วันที่ในงบการเงิน

1.3 บริษัทที่มีมูลค่าของที่ดินเปลี่ยนแปลงเนื่องจากการตีราคาและการพิจารณาค้อยค่า มีจำนวน 17 ราย โดยอัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเมื่อเทียบกับมูลค่าที่ดิน ณ วันที่ในงบการเงิน อยู่ระหว่างเพิ่มขึ้นร้อยละ 34.23 ถึงลดลงร้อยละ 30.84 ที่สำคัญได้แก่ บริษัทไทยรับเบอร์ ลาเท็กซ์คอร์ปอเรชั่น บริษัทซิงเกอร์ และบริษัทแผ่นดินทอง พร็อพเพอร์ตี้ ดีเวลลอปเม้นท์ ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 34.23 ร้อยละ 30.43 และร้อยละ 21.56 ตามลำดับ ในขณะที่บริษัทเทพธานีกรีทา มีอัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงมูลค่าลดลงร้อยละ 30.84

2. การเปลี่ยนแปลงมูลค่าอาคารและอุปกรณ์ อันเนื่องจากการตีราคาและการพิจารณาค้อยค่า ต่อมูลค่าอาคารและอุปกรณ์ (เฉพาะส่วนที่มีการคิดค่าเสื่อมราคา) ณ วันที่ในงบการเงิน

2.1 อาคารและอุปกรณ์โดยรวมของทุกหมวดธุรกิจ มีมูลค่าเพิ่มขึ้นจากการตีราคาและการพิจารณาค้อยค่า คิดเป็นร้อยละ 0.60 ของมูลค่าอาคารและอุปกรณ์ (เฉพาะส่วนที่มีการคิดค่าเสื่อมราคา) ณ วันที่ในงบการเงิน ของทุกหมวดธุรกิจ

2.2 หมวดธุรกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของอาคารและอุปกรณ์ เนื่องจากการตีราคาและการพิจารณาด้วยค่าในงบการเงินประจำปี 2550 มี 16 หมวดธุรกิจ คือ (1) หมวดธุรกิจการเกษตร (2) หมวดอาหารและเครื่องดื่ม (3) หมวดแฟชั่น (4) หมวดเงินทุนและหลักทรัพย์ (5) หมวดธนาคาร (6) หมวดวัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร (7) หมวดยานยนต์ (8) หมวดพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ (9) หมวดพลังงานและสาธารณูปโภค (10) หมวดการแพทย์ (11) หมวดการท่องเที่ยวและสันทนาการ (12) หมวดขนส่งและโลจิสติกส์ (13) หมวดพาณิชย์ (14) หมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ (15) หมวดชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ และ (16) หมวดเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยอัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเมื่อเทียบกับมูลค่าอาคารและอุปกรณ์ (เฉพาะส่วนที่มีการคิดค่าเสื่อมราคา) ณ วันที่ในงบการเงิน ของหมวดวัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร และหมวดธุรกิจการเกษตร เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.21 และร้อยละ 4.78 ตามลำดับ สำหรับหมวดธุรกิจอื่น ๆ มีอัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงอยู่ระหว่างร้อยละ 2.58 ของมูลค่าอาคารและอุปกรณ์ (เฉพาะส่วนที่มีการคิดค่าเสื่อมราคา) ณ วันที่ในงบการเงิน

2.3 บริษัทที่มีการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของอาคารและอุปกรณ์เนื่องจากการตีราคาและการพิจารณาด้วยค่า มีจำนวน 33 ราย โดยอัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเมื่อเทียบกับมูลค่าอาคารและอุปกรณ์ (เฉพาะส่วนที่มีการคิดค่าเสื่อมราคา) ณ วันที่ในงบการเงินอยู่ระหว่างเพิ่มขึ้นร้อยละ 39.76 ถึงลดลงร้อยละ 57.56 ที่สำคัญได้แก่ บริษัท แนนเซอร์ล พาร์ค ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงมูลค่าลดลงถึงร้อยละ 57.56 ในขณะที่บริษัทไทยรับเบอร์ลาเท็กซ์คอร์ปอเรชั่น (ประเทศไทย) และบริษัทเอเชียไฮเดิล มีการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 39.76 และร้อยละ 23.78 ตามลำดับ

3. จำนวนค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์ประจำปี ต่อมูลค่าอาคารและอุปกรณ์ (เฉพาะส่วนที่มีการคิดค่าเสื่อมราคา) ณ วันที่ในงบการเงิน

3.1 อัตราส่วนค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์ที่รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายประจำปี 2550 ของทุกหมวดธุรกิจ ต่อมูลค่าอาคารและอุปกรณ์ (เฉพาะส่วนที่มีการคิดค่าเสื่อมราคา) ณ วันที่ในงบการเงินของทุกหมวดธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 13.11

3.2 อัตราส่วนค่าเสื่อมราคาประจำปี ต่อมูลค่าอาคารและอุปกรณ์ (เฉพาะส่วนที่มีการคิดค่าเสื่อมราคา) ณ วันที่ในงบการเงิน ของแต่ละหมวดธุรกิจ สรุปได้ดังนี้

3.2.1 หมวดธุรกิจที่มีอัตราส่วนค่าเสื่อมราคาประจำปีต่อมูลค่าอาคารและอุปกรณ์ อยู่ระหว่างร้อยละ 10 ถึงร้อยละ 20 มีจำนวน 18 หมวดธุรกิจ

3.2.2 หมวดธุรกิจที่มีอัตราส่วนค่าเสื่อมราคาต่อมูลค่าอาคารและอุปกรณ์ น้อยกว่าร้อยละ 10 มีจำนวน 3 หมวดธุรกิจ ได้แก่

- (1) หมวดวัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร (ร้อยละ 5.74)
- (2) หมวดบริการเฉพาะกิจ (ร้อยละ 6.72)
- (3) หมวดการท่องเที่ยวและสันตนาการ (ร้อยละ 8.77)

3.2.3 หมวดธุรกิจที่มีอัตราส่วนค่าเสื่อมราคาต่อมูลค่าอาคารและอุปกรณ์ มากกว่าร้อยละ 20 มีจำนวน 4 หมวดธุรกิจ ได้แก่

- (1) หมวดเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ร้อยละ 30.46)
- (2) หมวดเงินทุนและหลักทรัพย์ (ร้อยละ 25.97)
- (3) หมวดของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน (ร้อยละ 23.60)
- (4) หมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ (ร้อยละ 22.74)

3.3 อัตราส่วนค่าเสื่อมราคาที่ได้รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายประจำปี ต่อมูลค่าอาคารและอุปกรณ์ (เฉพาะส่วนที่มีการคิดค่าเสื่อมราคา) ณ วันที่ในงบการเงิน ของแต่ละบริษัท มีอัตราส่วนที่แตกต่างกันมาก คือ อยู่ระหว่างร้อยละ 2.42 ถึงร้อยละ 95.66 ดังนี้

3.3.1 บริษัทที่มีอัตราส่วนค่าเสื่อมราคาต่อมูลค่าอาคารและอุปกรณ์ (เฉพาะส่วนที่มีการคิดค่าเสื่อมราคา) ณ วันที่ในงบการเงินน้อยอย่างมีนัยสำคัญ 3 รายแรก ได้แก่ บริษัท บางสะพานบาร์มิด (ร้อยละ 2.42) บริษัทสหวิริยาสติอินดัสตรี (ร้อยละ 2.52) และบริษัทลาгуน่า รีสอร์ท แอนด์ โฮเทล (ร้อยละ 4.01) โดยมีรายละเอียดของแต่ละบริษัท ดังนี้

(1) บริษัทบางสะพานบาร์มิด เป็นบริษัทที่อยู่ในหมวดวัสดุก่อสร้าง แสดงอาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ในงบการเงินด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเพื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ มีสินทรัพย์ที่มีการคิดค่าเสื่อมราคาคิดเป็นร้อยละ 33 ของสินทรัพย์รวม ส่วนใหญ่ประกอบด้วยเครื่องจักรและอุปกรณ์ในการผลิต (ร้อยละ 75) บริษัทบางสะพานบาร์มิด คิดค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรและอุปกรณ์ในการผลิตตามจำนวนผลผลิต คิดค่าเสื่อมราคาอาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร โดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานโดยประมาณ 20 – 30 ปี และไม่มีรายการสินทรัพย์ด้อยค่า

(2) บริษัทสหวิริยาสติอินดัสตรี เป็นบริษัทที่อยู่ในหมวดวัสดุ อุตสาหกรรมและเครื่องจักร แสดงรายการอาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ในงบการเงินด้วยราคาทุน หรือราคาที่ดินใหม่หักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเพื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ มีสินทรัพย์ที่มีการ

คิดค่าเสื่อมราคาคิดเป็นร้อยละ 59 ของสินทรัพย์รวม ส่วนใหญ่ประกอบด้วยเครื่องจักรและอุปกรณ์ในการผลิต (ร้อยละ 82) ซึ่งคิดค่าเสื่อมราคาตามจำนวนผลผลิต ทั้งนี้ บริษัทสหวิริยาสตีล อินดัสตรี มีผลจากการตีราคาและด้อยค่ารวมอยู่ในสินทรัพย์ที่มีการคิดค่าเสื่อมราคา

(3) บริษัทลา구나 ริสอร์ท แอนด์ โฮเทล เป็นบริษัทที่อยู่ในหมวดการท่องเที่ยวและสันทนาการ แสดงรายการอาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ในงบการเงินด้วยราคาทุนหรือราคาที่ดีที่สุดหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ มีสินทรัพย์ที่มีการคิดค่าเสื่อมราคาคิดเป็นร้อยละ 37 ของสินทรัพย์รวม ส่วนใหญ่ประกอบด้วยอาคาร (ร้อยละ 81) และ คิดค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานโดยประมาณ คือ 10- 50 ปี ทั้งนี้ บริษัทลา구나 ริสอร์ท แอนด์ โฮเทล มีผลการตีราคารวมอยู่ในสินทรัพย์ที่มีการคิดค่าเสื่อมราคา

3.3.2 บริษัทที่มีอัตราส่วนค่าเสื่อมราคาต่อมูลค่าอาคารและอุปกรณ์ (เฉพาะส่วนที่มีการคิดค่าเสื่อมราคา) ณ วันที่ในงบการเงินมากอย่างมีนัยสำคัญ 3 รายแรก ได้แก่ บริษัทซีวีดี เอ็นเตอร์เทนเมนต์ (ร้อยละ 95.66) บริษัทอินเทอร์เน็ทประเทศไทย (ร้อยละ 78.49) และบริษัทโกลเบล็ก โฮลดิ้ง แมนเนจเม้นท์ (ร้อยละ 75.03)

(1) บริษัทซีวีดี เอ็นเตอร์เทนเมนต์ เป็นบริษัทที่อยู่ในหมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ แสดงรายการอาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ในงบการเงินด้วยราคาทุนหรือราคาที่ดีที่สุดหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ มีสินทรัพย์ที่มีการคิดค่าเสื่อมราคาคิดเป็นร้อยละ 7 ของสินทรัพย์รวม ส่วนใหญ่ประกอบด้วยยานพาหนะ (ร้อยละ 90) ซึ่งคิดค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานโดยประมาณ

(2) บริษัทอินเทอร์เน็ทประเทศไทย เป็นบริษัทที่อยู่ในหมวดเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร แสดงรายการอุปกรณ์ ณ วันที่ในงบการเงินด้วยราคาทุนเดิมหักค่าเสื่อมราคาสะสม มีสินทรัพย์ที่มีการคิดค่าเสื่อมราคาคิดเป็นร้อยละ 7 ของสินทรัพย์รวม ส่วนใหญ่ประกอบด้วยอุปกรณ์เครือข่าย (ร้อยละ 90) ซึ่งคิดค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานโดยประมาณ คือ 5 ปี

(3) บริษัทโกลเบล็ก โฮลดิ้ง แมนเนจเม้นท์ เป็นบริษัทที่อยู่ในหมวดเงินทุนและหลักทรัพย์ แสดงรายการส่วนปรับปรุงอาคารเช่าและอุปกรณ์ด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม มีสินทรัพย์ที่มีการคิดค่าเสื่อมราคาคิดเป็นร้อยละ 2 ของสินทรัพย์รวม ส่วนใหญ่ประกอบด้วยยานพาหนะ (ร้อยละ 48) ซึ่งคิดค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานโดยประมาณ คือ 5 ปี

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับการวัดมูลค่า ณ วันที่ในงบการเงิน และวิธีการคิดค่าเสื่อมราคาของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งข้อมูลในการศึกษานี้คาดว่าจะประโยชน์ต่อผู้บริหาร นักบัญชี และผู้ใช้งบการเงินที่เกี่ยวข้อง ในการตัดสินใจเลือกใช้นโยบายการบัญชีและวิธีปฏิบัติบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และมีความมั่นใจในการนำข้อมูลในงบการเงินไปใช้ประโยชน์ โดยในบทนี้จะสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1.1.1 เพื่อศึกษามาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้องกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
- 1.1.2 เพื่อศึกษานโยบายการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำแนกตามหมวดธุรกิจ
- 1.1.3 เพื่อเปรียบเทียบการเลือกใช้นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตามหมวดธุรกิจ
- 1.1.4 เพื่อศึกษาผลการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์จากการเลือกใช้นโยบายการบัญชี

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีกลุ่มตัวอย่างเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ 25 หมวดธุรกิจ จำนวนรวม 477 บริษัท และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรความคลาดเคลื่อนมาตรฐานร้อยละ 5 ซึ่งผลการคำนวณ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 217 บริษัท

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ กระจายทำการสำหรับการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์จากงบการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงินประจำปี 2550 เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อมูล โดยใช้สถิติค่าความถี่และค่าร้อยละ

1.3 ผลการวิจัย

การศึกษานโยบายการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สรุปได้ดังนี้

1.3.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่าง 217 บริษัท จาก 25 หมวดธุรกิจ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ใน 9 หมวดธุรกิจ คือ หมวดธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ หมวดเงินทุนหลักทรัพย์ หมวดวัสดุก่อสร้าง หมวดสื่อและสิ่งพิมพ์ หมวดเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดแฟชั่น หมวดวัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร และหมวดพลังงานและสาธารณูปโภค โดยมีจำนวนรวมเป็นร้อยละ 62 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

1.3.2 อัตราส่วนการถือครองที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

จากการศึกษาข้อมูลการถือครองที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และคำนวณหาอัตราส่วนการถือครองที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ สรุปได้ดังนี้

(1) อัตราส่วนการถือครองที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ต่อสินทรัพย์รวมของทุกหมวดธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 13 โดยหมวดธุรกิจที่มีอัตราส่วนการถือครองที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ต่อสินทรัพย์รวมมากกว่าร้อยละ 50 มีจำนวน 9 หมวดธุรกิจ ที่สำคัญได้แก่ หมวดการท่องเที่ยวและันทนาการ หมวดการแพทย์ และหมวดเหมืองแร่ ซึ่งมีอัตราส่วนการถือครอง ร้อยละ 77 ร้อยละ 69 และร้อยละ 63 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี หมวดธนาคาร หมวดเงินทุนและหลักทรัพย์ และหมวดประกันภัยและประกันชีวิต ซึ่งมีสินทรัพย์รวมสูงถึงร้อยละ 69 ของสินทรัพย์รวมของทุกหมวดธุรกิจ กลับมีอัตราส่วนการถือครองที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เพียงร้อยละ 2 ร้อยละ 4 และร้อยละ 7 ของสินทรัพย์รวม

(2) อัตราส่วนการถือครองอาคารและอุปกรณ์ซึ่งเป็นสินทรัพย์ที่มีการคิดค่าเสื่อมราคา ต่อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์รวมของทุกหมวดธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 74 โดยหมวดธุรกิจที่มีอัตราส่วนการถือครองอาคารและอุปกรณ์ซึ่งเป็นสินทรัพย์ที่มีการคิดค่าเสื่อมราคา ต่อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์รวมมากกว่าร้อยละ 80 มีจำนวน 10 หมวดธุรกิจ ที่สำคัญได้แก่ หมวดเงินทุนและหลักทรัพย์ และหมวดกระดาษและวัสดุการพิมพ์ ซึ่งมีอัตราส่วนการถือครอง ร้อยละ 98 ร้อยละ 92 ตามลำดับ

1.3.3 มาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้องกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

มาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้องกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ มี 4 ฉบับ สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

(1) มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 32 เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ กำหนดให้บันทึกมูลค่าเริ่มแรกของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์เป็นสินทรัพย์ด้วยราคาทุน และให้บันทึกขายจ่ายภายหลังการได้มาซึ่งสินทรัพย์เป็นส่วนหนึ่งของสินทรัพย์หากขายจ่ายนั้นทำให้ได้รับประโยชน์จาก

สินทรัพย์เพิ่ม รวมทั้งให้วัดมูลค่า ณ วันที่ในงบการเงินด้วยราคาทุนหักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าหรืออาจแสดงด้วยราคาที่ตีใหม่ โดยที่การตีราคาใหม่ต้องทำอย่างสม่ำเสมอ และต้องถือปฏิบัติกับทุกรายการที่จัดอยู่ในประเภทเดียวกันกับสินทรัพย์ที่ตีราคาใหม่

(2) มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง สัญญาเช่า กำหนดนโยบายการบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เหมาะสม เพื่อนำไปปฏิบัติกับสัญญาเช่าการเงินและสัญญาเช่าดำเนินงานทั้งทางด้านผู้เช่าและผู้ให้เช่า โดยกรณีเป็นสัญญาเช่าการเงิน ผู้เช่าต้องรับรู้สัญญาเช่าเป็นสินทรัพย์และหนี้สินในงบดุล การจ่ายค่าเช่า ถือเป็น การจ่ายคืนเงินกู้และชำระดอกเบี้ย หากสัญญาเช่าเสื่อมสภาพได้ให้คิดค่าเสื่อมราคาเช่นเดียวกับสินทรัพย์ที่กิจการเป็นเจ้าของ นอกจากนี้ การขายสินทรัพย์และเช่ากลับคืน หากมีกำไรให้บันทึกเป็นรายการรอดักบัญชีและตัดจำหน่ายตามอายุสัญญาเช่า

(3) มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 33 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม กำหนดวิธีปฏิบัติทางบัญชีสำหรับต้นทุนการกู้ยืม โดยให้ทางเลือกในการนำต้นทุนการกู้ยืมที่เกี่ยวข้อง โดยตรงกับการได้มา การก่อสร้างหรือการผลิต มารวมเป็นส่วนหนึ่งของราคาทุนของสินทรัพย์ โดยไม่รวมต้นทุนในช่วงที่การพัฒนาสินทรัพย์หยุดชะงักอย่างต่อเนื่อง และต้องหยุดการรวมต้นทุนการกู้ยืมเป็นต้นทุนสินทรัพย์เมื่อการดำเนินการส่วนใหญ่ที่จำเป็นได้เสร็จสิ้นลง

(4) มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์ กำหนดวิธีปฏิบัติทางบัญชีเพื่อให้ราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่สูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน โดยกรณีที่ราคาตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน ให้กิจการรับรู้รายการขาดทุนจากการด้อยค่า และกรณีการด้อยค่าหมดไปหรือลดลงให้กลับรายการบัญชีผลขาดทุนจากการด้อยค่า โดยถือเป็นรายได้ ใ้ได้ไม่เกินจำนวนที่รับรู้ไว้เป็นผลขาดทุนในงวดก่อน

1.3.4 นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ที่บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเลือกใช้

(1) การวัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ในงบการเงิน

บริษัทเลือกใช้ นโยบายการบัญชีในการวัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ รวม 3 วิธี คือ (1) วิธีราคาตีใหม่ (2) วิธีราคาทุน (3) วิธีราคาตีใหม่ร่วมกับวิธีราคาทุน โดยในแต่ละวิธีอาจมีรายละเอียดที่แตกต่างกันไป

(2) การคิดค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์

บริษัทเลือกใช้วิธีการคิดค่าเสื่อมราคาของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ 4 วิธี คือ (1) วิธีเส้นตรง (2) วิธีจำนวนผลผลิต (3) วิธียอดลดลง และ (4) วิธีอัตราที่เพิ่มขึ้น โดยในแต่ละวิธีอาจมีรายละเอียดที่แตกต่างกันไป และบางบริษัทใช้วิธีเส้นตรงร่วมกับวิธีอื่น ๆ

1.3.5 เปรียบเทียบนโยบายการบัญชี การวัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ในงบการเงิน และวิธีการคิดค่าเสื่อมราคาของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตามหมวดธุรกิจ

(1) การเปรียบเทียบนโยบายการบัญชีการวัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ในงบการเงิน

(1.1) บริษัทส่วนใหญ่วัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ในงบการเงินด้วยวิธีราคาทุน (ร้อยละ 78) รองลงมาคือวิธีราคาที่ตีใหม่ร่วมกับวิธีราคาทุน (ร้อยละ 21) และมีเพียง 1 บริษัทคือ บริษัทไทยซูการ์ เทอร์มินัล ที่เลือกใช้วิธีราคาที่ตีใหม่เพียงวิธีเดียว (ร้อยละ 1)

(1.2) หากไม่รวมหมวดธุรกิจซึ่งมีบริษัทตัวอย่างเพียงหมวดละ 1 บริษัท จำนวน 3 หมวดธุรกิจแล้ว หมวดธุรกิจที่วัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ในงบการเงินด้วยวิธีราคาทุนเพียงวิธีเดียว มี 4 หมวดธุรกิจ ส่วนอีก 17 หมวดธุรกิจ มีวิธีการวัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ 2 วิธี ซึ่งเป็นวิธีที่เหมือนกัน คือ(1) วิธีราคาทุน และ (2) วิธีราคาที่ตีใหม่ร่วมกับวิธีราคาทุน อย่างไรก็ตามขอสงวนและ โลจิสติกส์ ซึ่งมีบริษัทไทยซูการ์ เทอร์มินัล รวมอยู่ด้วย เลือกใช้วิธีวัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ทั้ง 3 วิธี คือ (1) วิธีราคาทุน (2) วิธีราคาที่ตีใหม่ร่วมกับวิธีราคาทุน และ (3) วิธีราคาที่ตีใหม่

(2) การเปรียบเทียบวิธีการคิดค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์

(2.1) บริษัทส่วนใหญ่คิดค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์ ด้วยวิธีเส้นตรง (ร้อยละ 86) และบริษัทที่เหลือ (ร้อยละ 13) ส่วนใหญ่คิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรงร่วมกับวิธีอื่น ๆ ซึ่งได้แก่ วิธีจำนวนผลผลิต วิธีขอลดลง และวิธีอัตราที่เพิ่มขึ้น ในขณะที่บริษัท ไทยเทพรสผลิตภัณฑ์อาหาร คิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีขอลดลงเพียงวิธีเดียว (ร้อยละ 1)

(2.2) หากไม่รวมหมวดธุรกิจที่มีบริษัทตัวอย่างเพียงหมวดละ 1 บริษัท จำนวน 3 หมวดธุรกิจแล้ว หมวดธุรกิจที่คิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรงเพียงวิธีเดียว มี 7 หมวดธุรกิจ สำหรับหมวดธุรกิจที่เหลือคิดค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์ด้วยวิธีเส้นตรง และวิธีเส้นตรงร่วมกับวิธีอื่นอีก 1 หรือ 2 วิธี

1.3.6 เปรียบเทียบผลการเปลี่ยนแปลงมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ที่เกิดขึ้นจากการเลือกใช้นโยบายการบัญชี

(1) การศึกษาผลการเปลี่ยนแปลงมูลค่าที่ดินจากการตีราคาและการพิจารณา ค้อยค่า พบว่าหากพิจารณาในภาพรวมของทุกหมวดธุรกิจ ที่ดินมีมูลค่าเพิ่มขึ้นจากการตีราคาและการพิจารณา ค้อยค่า คิดเป็นร้อยละ 0.46 ของมูลค่าที่ดิน ณ วันที่ในงบการเงินของทุกหมวดธุรกิจ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายหมวดธุรกิจแล้ว บางหมวดธุรกิจ เช่น หมวดการแพทย์ และหมวดธุรกิจการเกษตร

มีมูลค่าของที่ดินเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.04 และร้อยละ 7.47 ตามลำดับ นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายบริษัท พบว่าบางบริษัทมีมูลค่าที่ดินเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ เช่น บริษัทไทยรับเบอร์ลาเท็กซ์ คอร์ปอเรชั่น และบริษัทซิงเกอร์ มีการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 34.23 และร้อยละ 30.43 ตามลำดับ ในขณะที่บริษัทเทพธานีกรีทา มีอัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงมูลค่าลดลงร้อยละ 30.84

(2) การศึกษาผลการเปลี่ยนแปลงมูลค่าอาคารและอุปกรณ์จากการตีราคา และการพิจารณาค้อยค่า พบว่าหากพิจารณาในภาพรวมของทุกหมวดธุรกิจ อาคารและอุปกรณ์ มีมูลค่าเพิ่มขึ้นจากการตีราคาและการพิจารณาค้อยค่า คิดเป็นร้อยละ 0.60 ของมูลค่าอาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ในงบการเงิน (เฉพาะส่วนที่มีการคิดค่าเสื่อมราคา) ของทุกหมวดธุรกิจ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายหมวดธุรกิจแล้ว พบว่าหมวดธุรกิจการเกษตรมีมูลค่าของอาคารและอุปกรณ์เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.21 นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายบริษัทพบว่าบางบริษัทมีการเปลี่ยนแปลงมูลค่าอาคารและอุปกรณ์อย่างมีนัยสำคัญ เช่น บริษัท แนนเซอร์ล พาร์ค มีการเปลี่ยนแปลงมูลค่าลดลงถึงร้อยละ 57.56 ในขณะที่บริษัทไทยรับเบอร์ลาเท็กซ์คอร์ปอเรชั่น (ประเทศไทย) มีการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 39.76

(3) การศึกษาจำนวนค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์ประจำปี พบว่าหากพิจารณาในภาพรวมของทุกหมวดธุรกิจ มีอัตราส่วนค่าเสื่อมราคาคิดเป็นร้อยละ 13.11 ของมูลค่าอาคารและอุปกรณ์สุทธิ ณ วันที่ในงบการเงิน (เฉพาะส่วนที่มีการคิดค่าเสื่อมราคา) ของทุกหมวดธุรกิจ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายหมวดธุรกิจแล้ว พบว่าส่วนใหญ่มีอัตราส่วนค่าเสื่อมราคาอยู่ระหว่างร้อยละ 10 ถึงร้อยละ 20 อย่างไรก็ดี มีบางหมวดธุรกิจที่มีอัตราส่วนค่าเสื่อมราคาแตกต่างออกไป เช่น หมวดวัสดุอุตสาหกรรม และหมวดเทคโนโลยีสารสนเทศ มีอัตราส่วนค่าเสื่อมราคาร้อยละ 5.74 และร้อยละ 30.46 ตามลำดับ นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายบริษัท พบว่ามีอัตราส่วนค่าเสื่อมราคาประจำปีต่อมูลค่าอาคารและอุปกรณ์สุทธิ ณ วันที่ในงบการเงินที่แตกต่างกันมาก คือ อยู่ระหว่างร้อยละ 2.42 ถึงร้อยละ 95.66 ผู้วิจัยจึงเห็นว่าไม่ควรนำอัตราส่วนดังกล่าวมาพิจารณาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการเลือกใช้นโยบายการบัญชี เนื่องจากอัตราส่วนดังกล่าวจะมากหรือน้อย นอกจากจะขึ้นอยู่กับวิธีการคิดค่าเสื่อมราคาแล้ว ยังขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอื่น ๆ ที่แตกต่างกันไปด้วย เช่น การประมาณอายุการใช้งานของสินทรัพย์แต่ละประเภท การประมาณความสามารถในการผลิต ผลการตีราคาและการพิจารณาค้อยค่าที่รวมอยู่ในมูลค่าอาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ในงบการเงิน รวมทั้งความมีนัยสำคัญของมูลค่าการถือครองสินทรัพย์ที่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสุทธิ เมื่อเทียบกับมูลค่าสินทรัพย์รวม ณ วันที่ในงบการเงิน เป็นต้น

2. อภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยขอนำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลดังนี้

2.1 จากการศึกษาอัตราส่วนการถือครองที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ต่อสินทรัพย์รวมของบริษัท พบว่า

2.1.1 จากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษารวม 25 หมวดธุรกิจ มีจำนวน 9 หมวดธุรกิจ ซึ่งมีมูลค่าการถือครองที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ต่อสินทรัพย์รวมอยู่ระหว่างร้อยละ 51 ถึงร้อยละ 77 ซึ่งสอดคล้องกับที่มีการระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 32 ว่าตามปกติ ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เป็นสินทรัพย์ส่วนใหญ่ที่กิจการมีอยู่

2.1.2 กลุ่มตัวอย่างหมวดธนาคาร หมวดเงินทุนหลักทรัพย์ และหมวดประกันภัย และประกันชีวิต ซึ่งถือเป็นธุรกิจในกลุ่มสถาบันการเงิน มีอัตราส่วนการถือครองที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ต่อสินทรัพย์รวมเพียงร้อยละ 2 ร้อยละ 4 และร้อยละ 7 ตามลำดับ ทั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าอัตราส่วนการถือครองดังกล่าวสอดคล้องหลักเกณฑ์การถือครองอสังหาริมทรัพย์ ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้กำหนดให้สถาบันการเงินถือปฏิบัติ กล่าวคือ ห้ามไม่ให้สถาบันการเงินถือครองอสังหาริมทรัพย์ เว้นแต่เพื่อใช้เป็นสถานที่สำหรับการประกอบธุรกิจ หรือเป็นที่พัก หรือเพื่อสวัสดิการของพนักงาน และลูกจ้างของสถาบันการเงินนั้น ตามสมควร โดยต้องได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย

2.1.3 ผู้วิจัยเห็นว่าการพิจารณาว่าแต่ละบริษัทมีมูลค่าการถือครองที่ดิน อาคารและอุปกรณ์เป็นสินทรัพย์ส่วนใหญ่หรือไม่นั้น ไม่สามารถที่จะพิจารณาได้จากอัตราส่วนการถือครองที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ต่อสินทรัพย์รวมเพียงอย่างเดียวได้ เพราะในบางกรณีมูลค่าของอาคารและอุปกรณ์สุทธิจะมีจำนวนน้อย เนื่องจากบริษัทได้ตัดค่าเสื่อมราคาใกล้เคียงปริมาณ หรือครบทั้งจำนวนแล้ว แต่ยังคงมีการใช้งานอาคารและอุปกรณ์ดังกล่าว โดยไม่มีการลงทุนเพื่อปรับปรุงหรือจัดหาที่ดิน อาคารและอุปกรณ์เพิ่มเติม

2.2 จากการศึกษานโยบายบัญชีในการวัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ในงบการเงิน และการคิดค่าเสื่อมราคาของบริษัทเลือกใช้ พบว่า

2.2.1 บริษัทเลือกใช้นโยบายการบัญชีการวัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ด้วยวิธีราคาทุนถึงร้อยละ 99.54 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดยในจำนวนดังกล่าวเป็นบริษัทที่ใช้วิธีราคาทุนเพียงวิธีเดียว ร้อยละ 78.34 และบริษัทใช้วิธีราคาทุนร่วมกับวิธีราคาที่ตีใหม่ ร้อยละ 21.20 นอกจากนี้ มีบริษัทไทยซูการ์ เทอร์มินัล เพียงบริษัทเดียว ที่เลือกใช้วิธีราคาใหม่เพียงวิธีเดียว (ร้อยละ 0.46)

การที่บริษัทส่วนใหญ่เลือกวัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ด้วยราคาทุน เนื่องจากวิธีดังกล่าวเป็นวิธีที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน หากบริษัทเลือกวัดมูลค่าด้วยราคาที่ตีใหม่ จะสามารถ

ปฏิบัติได้เมื่อสามารถวัดมูลค่ายุติธรรมได้อย่างน่าเชื่อถือ และการตีราคาใหม่ต้องดำเนินการประเมินราคาโดยผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ และต้องถือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งการตีราคาใหม่จะมีหลักเกณฑ์ในการบันทึกบัญชีสินทรัพย์ที่แตกต่างจากสินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุน ทั้งนี้ การเลือกใช้นโยบายบัญชีด้วยวิธีราคาที่ดีใหม่นั้น มีผลกระทบให้ต้องมีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ และการปรับระบบงานหรือกระบวนการต่าง ๆ ให้รองรับการบันทึกบัญชีที่มีความซับซ้อนมากขึ้น

2.2.2 บริษัทเลือกใช้วิธีการคิดค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์ด้วยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งาน โดยประมาณ ถึงร้อยละ 99.54 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดยในจำนวนดังกล่าวเป็นบริษัทที่ใช้วิธีเส้นตรงเพียงวิธีเดียว ร้อยละ 86.18 และบริษัทที่ใช้วิธีเส้นตรงร่วมกับวิธีอื่น ๆ ร้อยละ 13.36 นอกจากนี้ มีบริษัทไทยเกษตรผลิตภัณฑ์อาหาร เพียงบริษัทเดียว ที่เลือกใช้วิธีขอลดลงเพียงวิธีเดียว (ร้อยละ 0.46)

บริษัทที่คิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรงร่วมกับวิธีอื่น ๆ ส่วนใหญ่จะใช้วิธีอื่นอีกเพียง 1 วิธี คือวิธีจำนวนผลผลิต หรือวิธีขอลดลง แต่สำหรับกรณีของบริษัทปูนซิเมนต์ไทย ซึ่งบริษัทย่อย 2 แห่งคิดว่าเสื่อมราคาด้วยวิธีที่ไม่เหมือนกันรวมทั้งแตกต่างจากวิธีของสำนักงานใหญ่ จึงมีผลให้บริษัทปูนซิเมนต์ไทยมีวิธีการคิดค่าเสื่อมราคา 3 วิธี คือ วิธีเส้นตรง วิธีจำนวนผลผลิต และวิธีอัตราที่เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม มีการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงินว่าผลกระทบดังกล่าวไม่เป็นสาระสำคัญต่องบการเงินรวม

หากพิจารณาหมวดธุรกิจ พบว่าส่วนใหญ่คิดค่าเสื่อมราคา 2 วิธี คือ วิธีเส้นตรง และวิธีเส้นตรงร่วมกับวิธีอื่น ๆ อีก 1 วิธี คือวิธีจำนวนผลผลิต หรือวิธีขอลดลง อย่างไรก็ตาม หมวดธุรกิจที่มีวิธีการคิดค่าเสื่อมราคา 3 วิธี มี 4 หมวดธุรกิจ คือ หมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดยานยนต์ หมวดพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ และหมวดวัสดุก่อสร้าง น่าจะเป็นเพราะหมวดธุรกิจดังกล่าวมีสินทรัพย์หลายประเภท แต่ละประเภทมีวิธีการคิดค่าเสื่อมราคาที่แตกต่างกัน

2.2.3 บริษัทในหมวดธุรกิจเดียวกันหรือต่างหมวดธุรกิจ อาจเลือกใช้นโยบายการบัญชีการวัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ในงบการเงิน และวิธีการคิดค่าเสื่อมราคาประจำปีเหมือนกันหรือแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของแต่ละบริษัท เช่น ความพร้อมของระบบงาน ความสามารถของบริษัทในการรองรับค่าใช้จ่าย ประเภทของสินทรัพย์ และความมีนัยสำคัญของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่ถือครอง รวมทั้งทัศนคติของผู้บริหารที่มีต่อการแสดงข้อมูลในงบการเงิน

2.2.4 ทุกบริษัท มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการวัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ในงบการเงิน และวิธีการคิดค่าเสื่อมราคา ในหมายเหตุประกอบงบการเงินตามมาตรฐานการบัญชี อย่างไรก็ตาม ยังมีความแตกต่างกันในเรื่องความละเอียดของข้อมูล ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาการ

เปิดเผยข้อมูลทางการเงินบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ตามมาตรฐานการบัญชี ของกลุ่มบริษัทธุรกิจ โรงแรมและบริการท่องเที่ยวในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ของ ครุณี ศศิลักษณ์านุกูล (2548) ซึ่งสรุปว่าบริษัทในกลุ่มดังกล่าวส่วนใหญ่ จะมีการเปิดเผยข้อมูล ไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ตามประเด็นในมาตรฐานการบัญชี

2.2.5 ผู้วิจัยเห็นว่า การที่บริษัทส่วนใหญ่ คิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีเส้นตรง เนื่องจาก เป็นวิธีที่มีวิธีการคำนวณสะดวกที่สุด อย่างไรก็ตาม บางบริษัทมีการคิดค่าเสื่อมราคาด้วยวิธีอื่น หรือใช้ วิธีเส้นตรงร่วมกับวิธีอื่น ทั้งนี้ เพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะของธุรกิจ และประเภทของสินทรัพย์ที่ถือครอง เช่น หมวดธุรกิจที่มีเครื่องจักรเพื่อใช้ประกอบธุรกิจการผลิต ได้แก่ หมวดวัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร หมวดยานยนต์ และหมวดพลังงานและสาธารณูปโภค จะคิดค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตหลักด้วยวิธีจำนวนผลผลิต เป็นต้น

2.3 ผลการเปลี่ยนแปลงมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ที่เกิดขึ้นจากการเลือกใช้นโยบายการบัญชี

2.3.1 การเลือกใช้นโยบายการบัญชีการวัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ด้วยวิธีราคาที่ดีใหม่ และราคาหลังหักค่าเผื่อค้อยค่า อาจมีผลกระทบต่องบการเงินของแต่ละบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ ดังนี้

(1) มูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และมูลค่าสินทรัพย์รวมของกิจการอาจเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากการตีราคา และการพิจารณาค้อยค่าอย่างมีนัยสำคัญ

(2) กรณีตีราคาเพิ่มขึ้น และมีการบันทึกผลการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวไว้ใน ส่วนของทุน จะมีผลให้อัตราส่วนของความสามารถในการชำระหนี้สินของกิจการดีขึ้น

(3) กรณีตีราคาลดลง ซึ่งต้องรับรู้ผลการตีราคาจำนวนที่ไม่มีส่วนเกินทุน จากการตีราคาสินทรัพย์มาชดเชยไว้ในงบกำไรขาดทุน อาจทำให้ผลการดำเนินงานของกิจการลดลงอย่างมีนัยสำคัญ

2.3.2 จากผลกระทบดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นว่า การเลือกวัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ด้วยวิธีราคาที่ดีใหม่ แม้จะเป็นวิธีการที่ทำให้งบการเงินแสดงมูลค่าปัจจุบันของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสม แต่หากราคาที่ดีใหม่มิใช่ราคาที่น่าเชื่อถือเพียงพอ การตีราคาใหม่จึงเสมือนการตกแต่งตัวเลขทางบัญชี ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาเรื่อง การตกแต่งตัวเลขทางบัญชีโดยการตีราคาสินทรัพย์เพิ่มจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ของวันเพ็ญ วาดเขียน (2547) ซึ่งสรุปว่า การตีราคาสินทรัพย์ใหม่เป็นวิธีปฏิบัติทางบัญชีที่ใช้ตกแต่งตัวเลขทางบัญชี

2.3.3 การเปรียบเทียบอัตราส่วนค่าเสื่อมราคาประจำปีต่อมูลค่าอาคารและอุปกรณ์ไม่ควรนำมูลค่าอาคารและอุปกรณ์สุทธิ ณ วันที่ในงบการเงินมาใช้เป็นฐานในการพิจารณาเนื่องจากอัตราส่วนดังกล่าวจะมากหรือน้อย นอกจากจะขึ้นอยู่กับจำนวนค่าเสื่อมราคาอันเนื่องมาจากวิธีการคิดค่าเสื่อมราคา การประมาณอายุการใช้งาน และการประมาณความสามารถในการผลิตที่แตกต่างกันแล้ว ยังขึ้นอยู่กับมูลค่าของอาคารและอุปกรณ์สุทธิ ณ วันที่ในงบการเงิน ว่ามีการรวมผลการตีราคา และผลการพิจารณาค่าไว้ด้วยหรือไม่ นอกจากนี้ อัตราส่วนค่าเสื่อมราคาดังกล่าวยังขึ้นอยู่กับความมีนัยสำคัญของมูลค่าการถือครองสินทรัพย์ที่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสุทธิ เมื่อเทียบกับมูลค่าสินทรัพย์รวม ณ วันที่ในงบการเงิน

2.3.4 ผู้วิจัยเห็นว่ากรณีที่มาตรฐานการบัญชีกำหนดทางเลือกในการวัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ในงบการเงิน รวมทั้งกำหนดให้คิดค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์อย่างมีระบบตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์ โดยใช้วิธีคิดค่าเสื่อมราคาให้เหมาะสมกับรูปแบบของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่จะได้รับนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อให้กิจการมีความยืดหยุ่นในการเลือกใช้นโยบายการบัญชี ซึ่งให้ข้อมูลที่ถูกต้องตามควรและเหมาะสมกับกิจการมากที่สุด ดังนั้น ในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีของแต่ละกิจการจึงควรคำนึงถึงลักษณะเชิงคุณภาพของงบการเงินตามกรอบแนวคิดพื้นฐานในการจัดทำและนำเสนองบการเงินมาใช้ประกอบการพิจารณาด้วย

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ผู้บริหาร และนักบัญชี สามารถใช้ผลการวิจัยเป็นแนวทางในการตัดสินใจเลือกใช้นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ให้สอดคล้องกับประเภทสินทรัพย์ที่ถือครอง และลักษณะธุรกิจนั้น ๆ

3.1.2 ผู้ใช้งบการเงินควรนำผลการศึกษาไปใช้ในการวิเคราะห์รายการเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ในงบการเงิน เพื่อให้สามารถนำข้อมูลไปใช้ประกอบการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง

3.1.3 นักบัญชีควรนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางปฏิบัติในการกำหนดนโยบายการบัญชี รวมทั้งการจัดทำงบการเงินและการเปิดเผยข้อมูล เกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ให้ถูกต้องเหมาะสม เพื่อเป็นรายงานทางการเงินที่ให้ประโยชน์แก่ผู้ใช้งบการเงินต่อไป

3.1.4 องค์กรธุรกิจ ควรให้ความสำคัญในการสนับสนุนส่งเสริมให้นักบัญชีมีการพัฒนาระดับความรู้ ความเข้าใจต่อการเลือกใช้นโยบายบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ให้เหมาะสมกับธุรกิจของตนเอง

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรศึกษานโยบายการกำหนดอายุการใช้งานโดยประมาณของสินทรัพย์หมวดที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ในแต่ละประเภทสินทรัพย์ เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบผลกระทบการเลือกใช้นโยบายการบัญชีได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

3.2.2 ควรศึกษาอายุการใช้งานโดยประมาณของรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์แต่ละประเภท ของหน่วยงานในภาคต่าง ๆ เช่น หน่วยงานรัฐบาล องค์กรของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรเอกชน

3.2.3 ควรศึกษานโยบายบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ขององค์กรใด องค์กรหนึ่ง ในรายละเอียด เช่น การกำหนดจำนวนเงินที่จะพิจารณาว่าเป็นสินทรัพย์หรือเป็นค่าใช้จ่าย การกำหนดเกณฑ์การคำนวณค่าเสื่อมราคาที่ใช้วิธีใด ควรคำนวณเป็นรายชั้นหรือเป็นรายกลุ่มสินทรัพย์ เกณฑ์การบันทึกรายการงานระหว่างทำ และเกณฑ์การโอนงานระหว่างทำเป็นสินทรัพย์ถาวร เป็นต้น

3.2.4 ควรศึกษาผลกระทบต่อการเงินจากการเลือกใช้นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ของแต่ละหมวดธุรกิจ

3.2.5 ควรศึกษานโยบายการบัญชีที่เกี่ยวข้องในรายละเอียดเพิ่มเติม เช่น สินทรัพย์ตามสัญญาเช่าการเงิน และ สินทรัพย์ไม่มีตัวตน เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- บุญเสริม วิมุกตะนันท์ คุณฎี สงวนชาติ นันทพร พิทยะ และ พิมพ์พนา ปิตรวัชชัย (2550)
การบัญชีชั้นกลาง 1, สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุชาติ เหล่าปรีดา สมศักดิ์ ประสมศรีเมฆ และ วิศิษฎ์ วชิรลาภไพฑูรย์ (2551)
คู่มือเตรียมสอบ CPA วิชาการบัญชี 1, บริษัท ซีเอ็ดยูเคชั่น จำกัด (มหาชน)
- สุขุมาลัย ชำนิง (2547) “การวางแผนภาษีอากรด้านรายจ่าย” และ “การวางแผนภาษีอากรด้าน
 ทรัพย์สินและหนี้สิน” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการบัญชีเพื่อการจัดการและการ
 วางแผนภาษีอากร* หน่วยที่ 13 และ หน่วยที่ 14 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย (2542) *แม่บทการบัญชี*
 _____ (2542) *มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 32 เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์*
 สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ ประกาศ ฉบับที่ 25/2549 เรื่อง การบันทึกบัญชีเมื่อ
 มีการตีราคาใหม่
 _____ (2551) *มาตรฐานการบัญชีไทย ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง สัญญาเช่า*
 _____ (2551) *มาตรฐานการบัญชีไทย ฉบับที่ 33 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม*
 _____ (2551) *มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2550) เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์*
 วันเพ็ญ วาดเขียน (2547) “การตกแต่งตัวเลขทางบัญชีโดยการตีราคาสินทรัพย์เพิ่ม : หลักฐานเชิง
 ประจักษ์จากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย” งานนิพนธ์
 ปริญญาบัญชิตมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยบูรพา
- ครุณี ศศิลักษณ์านุกูล (2548) “การเปิดเผยข้อมูลทางการบัญชีเกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
 ตามมาตรฐานการบัญชีไทยของกลุ่มบริษัทธุรกิจ โรงแรมและบริการท่องเที่ยวใน
 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย” การค้นคว้าแบบอิสระ ปริญญาบัญชิตมหาบัณฑิต
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- วนิดา ประพันธ์ (2549) “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้นโยบายบัญชีการบันทึกต้นทุนการกู้ยืม
 และผลกระทบของนโยบายบัญชีที่มีต่ออัตราส่วนการทำกำไร กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียน
 ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย” งานนิพนธ์ ปริญญาบัญชิตมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยบูรพา
- เดชา โพธิ์รักษ์ (2549) “นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับสินค้าคงเหลือของบริษัทจดทะเบียนในตลาด
 หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย” การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจ
 มหาบัณฑิต สาขาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ภาคผนวก

**กระดาษทำการรวบรวมข้อมูลที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย**

1. เลขที่เอกสาร
2. หมวดธุรกิจ.....
3. ชื่อบริษัท
4. จำนวนเงินที่แสดงรายการในงบการเงินและเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

หน่วย : พันบาท

รายการ	จำนวนเงิน
4.1 สินทรัพย์รวม	
4.2 ที่ดิน	
4.3 อาคารและอุปกรณ์ (ส่วนที่คิดค่าเสื่อมราคา)	
4.4 สินทรัพย์ระหว่างก่อสร้างและติดตั้ง	
4.5 การตีราคาที่ดินระหว่างปี	
4.6 การตีราคาอาคารและอุปกรณ์ระหว่างปี	
4.7 การด้อยค่าของที่ดินระหว่างปี	
4.8 การด้อยค่าของอาคารและอุปกรณ์ระหว่างปี	
4.9 ค่าเสื่อมราคาระหว่างปี	

5. นโยบายการบัญชีที่เปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

5.1 การวัดมูลค่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ในงบการเงิน

☐ ราคาตีใหม่	☐ พิจารณาค้อยค่าร่วมด้วย
☐ ราคาทุน	☐ อื่น ๆ (ระบุ)
☐ ราคาตีใหม่และราคาทุน	

5.2 การคำนวณค่าเสื่อมราคา

☐ วิธีเส้นตรง	☐ วิธีรวมกันเป็นหมู่
☐ วิธีจำนวนผลผลิต	☐ วิธีของคงเหลือ
☐ วิธีขอลดลง	☐ อื่น ๆ (ระบุ)
☐ วิธีอัตราที่เพิ่มขึ้น	

6. ข้อมูลอื่น ๆ

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางอัจฉรา เบญญาอภิกุล
วัน เดือน ปี	24 กุมภาพันธ์ 2508
สถานที่เกิด	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ประวัติการศึกษา	กศ.บ. ธุรกิจศึกษา-การบัญชี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บธ.บ. การบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง
สถานที่ทำงาน	ธนาคารแห่งประเทศไทย กรุงเทพมหานคร
ตำแหน่ง	นักบัญชีอาวุโส